

فهرست

۳.....	ریاضی پایه (سال چهارم):
۴.....	ریاضی (۱):
۵.....	آمار و مدل سازی:
۶.....	ریاضی سال سوم:
۷.....	اقتصاد:
۱۰.....	ادبیات فارسی سال چهارم:
۱۲.....	آرایه های ادبی:
۱۶.....	تاریخ ادبیات ایران و جهان (۱):
۱۷.....	تاریخ ادبیات ایران و جهان (۲):
۱۸.....	عربی سال چهارم:
۱۹.....	تاریخ شناسی:
۲۰.....	مغرافیای سال چهارم:
۲۱.....	تاریخ ایران و جهان (۱) و (۲):
۲۲.....	مغرافیای (۱) و (۲):
۲۴.....	علوم اجتماعی:
۲۶.....	جامعه شناسی (۱) و (۲):
۲۸.....	فلسفه ی سال چهارم:
۲۹.....	روان شناسی:
۳۰.....	پاسخ نامه:

مدیر گروه	سارا شریفی
مسئول دفترچه	زهرا دامیار
مسئدسازی	مدیر: مریم صالحی، مسئول دفترچه: زهره قموشی
حروف چین و صفحه آرا	لیلا عظیمی
ناظر چاپ	سوران نعیمی

@kanoonir_e

ارتباط با ما از طریق کانال تلگرامی: پیش دانشگاهی انسانی

برای دیدن پاسخ آزمون غیر حضوری به صفحه ی شخصی خود در قسمت دریافت کارنامه در سایت کانون به آدرس WWW.kanoon.ir مراجعه نمایید و از منوی سمت راست گزینه ی آزمون غیر حضوری را انتخاب کنید.

ریاضی پایه (سال چهارم)

احتمال مقدماتی
(تا پایان ارتباط بین فضای نمونه‌ای
و احتمال نظری)
صفحه‌های ۱۱۴ تا ۱۲۹

۱- در پرتاب ۳ سکه و ۲ تاس هم‌زمان با هم، چند پیشامد وجود دارد؟

(۱) ۱۴۴ (۲) ۲۱۶ (۳) ۲۸۸ (۴) ۹۶

۲- در پرتاب یک تاس، چقدر احتمال دارد که شماره‌ی رو شده عدد اول نباشد؟

(۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{1}{3}$ (۳) $\frac{2}{3}$ (۴) $\frac{1}{4}$

۳- اگر به ۷ سؤال دو گزینه‌ای به تصادف پاسخ داده شود، تقریباً چند درصد احتمال دارد که فقط به ۲ سؤال، پاسخ درست داده شود؟ (به همه‌ی سؤالات پاسخ داده می‌شود.)

(۱) ۱۷ (۲) $\frac{18}{3}$ (۳) $\frac{16}{4}$ (۴) ۱۹

۴- از بین اعداد مجموعه‌ی $\{1, 2, 3, 4, \dots, 10\}$ به تصادف عددی را انتخاب می‌کنیم و دوباره آن را در مجموعه قرار می‌دهیم تا به تصادف باز هم عددی از بین ده عدد انتخاب کنیم. این عمل را ۳۰ بار انجام داده‌ایم. اگر در ۲۰ بار، عدد انتخاب شده مضرب ۵ باشد، احتمال تجربی انتخاب «۵ یا ۱۰» کدام است؟

(۱) $\frac{1}{5}$ (۲) $\frac{1}{3}$ (۳) $\frac{2}{3}$ (۴) $\frac{1}{4}$

۵- در پرتاب دو تاس با هم، احتمال این که عدد روشده در یکی از تاس‌ها زوج و عدد روشده در تاس دیگر بزرگ‌تر از ۲ باشد، کدام است؟

(۱) $\frac{5}{9}$ (۲) $\frac{1}{2}$ (۳) $\frac{1}{5}$ (۴) $\frac{1}{7}$

۶- در پرتاب سه سکه هم‌زمان، چقدر احتمال دارد که حداقل دو بار «رو» ظاهر شود؟

(۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{1}{4}$ (۳) $\frac{3}{8}$ (۴) $\frac{3}{16}$

۷- در پرتاب دو تاس احتمال آن که مجموع دو عدد ظاهر شده ۷ باشد، کدام است؟

(۱) $\frac{1}{4}$ (۲) $\frac{1}{6}$ (۳) $\frac{3}{4}$ (۴) $\frac{2}{3}$

۸- از ظرفی شامل ۳ مهره‌ی سفید و ۴ مهره‌ی سیاه، ۲ مهره با هم بیرون می‌کشیم. احتمال آن که حداقل ۱ مهره‌ی سفید بیرون آمده باشد، کدام است؟

(۱) $\frac{5}{7}$ (۲) $\frac{2}{7}$ (۳) $\frac{1}{7}$ (۴) $\frac{6}{7}$

۹- با ارقام ۱، ۲، ۵، ۷، ۸، ۰، ۳ اعداد ۳ رقمی بدون تکرار ارقام ساخته‌ایم. اگر یک عدد از بین آن‌ها به تصادف انتخاب کنیم، چقدر احتمال دارد فرد باشد؟

(۱) $\frac{0}{5}$ (۲) $\frac{0}{48}$ (۳) $\frac{0}{36}$ (۴) $\frac{0}{12}$

۱۰- در ۲۰ بار پرتاب یک تاس سالم نتایج به دست آمده را در جدول زیر نوشته‌ایم. اختلاف احتمال تجربی و احتمال نظری رو شدن عددی مرکب، چه قدر است؟

عدد رو شده	۱	۲	۳	۴	۵	۶
فراوانی	۴	۲	۳	۵	۴	۲

(۱) $\frac{2}{15}$

(۲) $\frac{1}{60}$

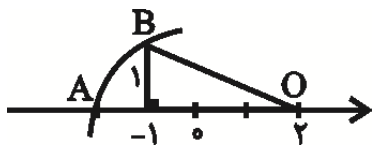
(۳) $\frac{1}{10}$

(۴) $\frac{1}{3}$

ریاضی (۱)

اعداد و نمادها، مجموعه‌ها، توان‌رسانی و ریشه‌گیری، چند جمله‌ای‌ها و اتحادها، معادلات درجه‌ی اول و معادله خط صفحه‌های ۱ تا ۱۳۸

۱۱- در محور اعداد داده شده، نقطه‌ی A نظیر کدام عدد است؟ (به مرکز O و شعاع OB کمائی زده‌ایم تا نقطه‌ی A به دست آید.)

-۲ (۱)

$-1-\sqrt{2}$ (۲)

$2-\sqrt{10}$ (۳)

$-3+\sqrt{10}$ (۴)

۱۲- حاصل عبارت $A = \frac{|\sqrt{2}-\sqrt{3}|+|\sqrt{3}-2|}{(3\frac{1}{2} \div 0/4) \times \frac{1}{y}}$ کدام است؟

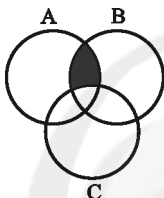
$\frac{4+2\sqrt{2}}{5}$ (۴)

$\frac{4-2\sqrt{2}}{5}$ (۳)

$\frac{8+4\sqrt{2}}{5}$ (۲)

$\frac{8-4\sqrt{2}}{5}$ (۱)

۱۳- کدام گزینه قسمت هاشور زده را نشان می‌دهد؟

$(A \cup B) - C$ (۱)

$(A \cap B) \cup C$ (۲)

$(A \cap C) \cup B$ (۳)

$(A \cap B) - C$ (۴)

۱۴- اگر $A = \{x | x \in \mathbb{N}, \sqrt{x} < 3\}$ و $B = \{x \in \mathbb{Z}, -2 \leq x < 3\}$ باشند، آن‌گاه مجموعه‌ی $A \cap B$ چند عضو دارد؟

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۵- مقدار x در تساوی $4 \times 16^{(2x+1)} = \frac{1}{8}^{(x-2)}$ کدام است؟

صفر (۴)

$\frac{1}{2}$ (۳)

۱ (۲)

-۱ (۱)

۱۶- حاصل $\frac{\sqrt{\sqrt{3}} \times \sqrt[4]{27} \times \sqrt[3]{2\sqrt{2}}}{\sqrt{8}}$ کدام است؟

$\frac{2}{3}$ (۴)

$\frac{3}{2}$ (۳)

$\frac{\sqrt{2}}{3}$ (۲)

$\frac{2\sqrt{2}}{3}$ (۱)

۱۷- حاصل عبارت $(2\sqrt{x} + \frac{1}{2\sqrt{x}})^2 - 4^{-1}(16x + \frac{1}{x})$ کدام است؟

-۱ (۴)

۱ (۳)

-۲ (۲)

۲ (۱)

۱۸- کدام عامل همواره در تجزیه‌ی عبارت $4x^2 - 8xy - 25 + 4y^2$ وجود دارد؟

$(2x+2y+5)$ (۲)

$(2x+2y-5)$ (۱)

$(x+y-5)$ (۴)

$(2x-2y+5)$ (۳)

۱۹- فاصله‌ی نقطه‌ای به طول ۳ روی خط $5 = x + 2y$ از محل برخورد دو خط $2 = x + y$ و $5 = 2x + 2y$ کدام است؟

۷ (۴)

$\frac{9}{2}$ (۳)

۵ (۲)

۴ (۱)

۲۰- معادله‌ی خطی که عرض از مبدأ آن ۵ و بر خط $4 = 3y - 2x$ عمود است، کدام است؟

$2y = -3x + 10$ (۲)

$y = -\frac{2}{3}x + 5$ (۱)

$2y = -2x - 10$ (۴)

$y = \frac{2}{3}x - 5$ (۳)

آمار و مدل سازی

شاخص‌های مرکزی
(تا پایان نمودار جعبه‌ای)
و دوره‌ی مباحث گذشته
صفحه‌های ۳ تا ۱۳۴

۲۱- برای انتخاب عددی تصادفی از بین اعضای مجموعه‌ی $\{1, 2, \dots, 18\}$ ، ماشین حساب عدد 0.57 را نشان می‌دهد. عدد انتخابی کدام است؟

- ۱ (۱) ۱۱ (۲) ۱۲ (۳) ۱۳ (۴)

۲۲- چه تعداد از متغیرهای زیر، کمی پیوسته هستند؟

«تعداد افراد بی‌سواد یک روستا - مقدار مقاومت یک لامپ یا ترانزیستور - مقدار PH یک شامپو - تعداد تصادفات در یک روز در یک محل مشخص از شهر تهران - طول عمر یک نوع تلویزیون»

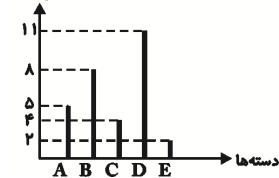
- ۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

۲۳- در جدول فراوانی زیر، حاصل $x + y$ چه قدر است؟

حدود دسته‌ها	[۱۱, ۱۴]	[۱۴, ۱۷]	[۱۷, ۲۰]	[۲۰, ۲۳]
فراوانی نسبی	0.2	x	0.16	y

- ۱ (۱) 0.36 ۲ (۲) 0.64 ۳ (۳) 0.5 ۴ (۴) ۱

فراوانی مطلق

۲۴- با توجه به نمودار میله‌ای زیر، اختلاف درصد فراوانی نسبی دسته‌ی A و B چند درصد است؟

- ۱ (۱) ۱۵ (۲) ۲۰ (۳) ۳۰ (۴)

۲۵- در مورد نمودار مستطیلی با طول دسته‌ی ثابت، کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) برای متغیرهای کمی پیوسته مناسب است.
(۲) مساحت مستطیل‌ها متناسب با فراوانی دسته‌هاست.
(۳) وسط ضلع پایینی هر مستطیل، منطبق بر مرکز هر دسته است.
(۴) مساحت تمام مستطیل‌ها با هم برابرند.

۲۶- برای گروه خونی ۲۰۰ نفر جدول زیر را تهیه کرده‌ایم. سپس متوجه شدیم که گروه خونی یک نفر که B اعلام شده باید تصحیح شود و جزء گروه خونی O قرار گیرد. در نمودار دایره‌ای متناظر با جدول تصحیح شده، زاویه‌ی مرکزی گروه خونی B چند درجه است؟

گروه خونی	AB	A	B	O
فراوانی نسبی	a	0.3	$a + 0.1$	0.14

- ۱ (۱) ۱۲۰ ۲ (۲) $118/8$ ۳ (۳) ۱۱۷ ۴ (۴) $116/8$

۲۷- نمودار ساقه و برگ نمرات درس ریاضی در یک کلاس به صورت زیر است. اگر بخواهیم برای این داده‌ها، نمودار مستطیلی با طول دسته‌ی ۴ رسم کنیم، درصد فراوانی نسبی دسته‌ی پنجم کدام است؟

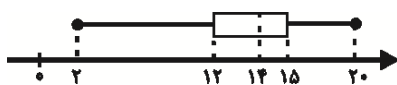
ساقه	برگ																			
۰	۰	۳	۴	۵	۷	۷	۷	۸	۸	۹										
۱	۰	۰	۱	۲	۲	۳	۴	۴	۵	۵	۵	۵	۶	۶	۶	۷	۷	۸	۸	۹
۲	۰	۰																		

- ۱ (۱) $31/25$ ۲ (۲) ۳۳ ۳ (۳) $30/25$ ۴ (۴) $30/5$

۲۸- در نمودار جعبه‌ای داده‌های ۱۴، ۲۰، ۱۹، ۲۱، ۱۰، ۹، ۱۸، ۷، ۱۱، ۸، ۱۲، ۱۷، ۱۶، دامنه‌ی تغییرات داده‌های داخل جعبه کدام است؟ (چارک‌های اول و سوم را جزء داده‌های داخل جعبه حساب نکنید.)

- ۱ (۱) ۷ ۲ (۲) ۸ ۳ (۳) ۱۱ ۴ (۴) ۱۰

۲۹- با توجه به نمودار جعبه‌ای زیر، کدام گزینه ممکن است نادرست باشد؟ (اعداد، مربوط به نمرات ریاضی یک کلاس است.)

- (۱) اختلاف چارک اول و سوم نمرات برابر ۳ است.
(۲) میانه‌ی نمرات برابر ۱۴ است.
(۳) دامنه‌ی تغییرات نمرات این کلاس برابر ۱۸ است.
(۴) ۳ نفر از دانش‌آموزان کلاس، نمره‌ی ۲۰ گرفته‌اند.

۳۰- در داده‌های $1, 2, 7, 3, a, 5, 11, a + 2, 5, 7$ مد عددی منحصر به فرد و $(a > 3)$ است. اگر به هر داده دو واحد اضافه کنیم، میانه‌ی داده‌های جدید کدام عدد می‌شود؟

- ۱ (۱) ۷ ۲ (۲) ۸ ۳ (۳) ۹ ۴ (۴) ۱۰

ریاضی سال سوم

تابع

معادله و تابع‌های درجه‌ی دوم
صفحه‌های ۱ تا ۹۵۳۱- به ازای کدام مجموعه مقادیر از دامنه‌ی تابع $f(x) = x^2 + 3$ مقادیر $\{12, 39\}$ به دست می‌آید؟

(۲) $\{-6, -3, 3, 6\}$

(۱) $\{-1, -3, 1, 3\}$

(۴) $\{3, 6, 9\}$

(۳) $\{0, 1, 2, 3\}$

۳۲- به ازای چه مقداری از k ، تابع خطی $(k^2 - 4)y + (k - 2)x = 12$ به یک خط موازی محور y ها تبدیل می‌شود؟

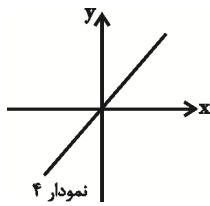
(۴) ۴

(۳) ۲

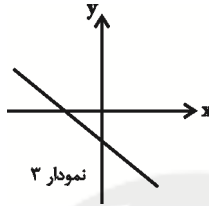
(۲) -۲

(۱) ۳

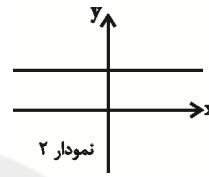
۳۳- چه تعداد از نمودارهای زیر دارای شیب منفی می‌باشند؟

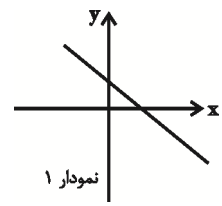
(۴) صفر

(۳) سه

(۲) دو

(۱) یک

۳۴- اگر a و b ریشه‌های معادله‌ی $x^2 - 2x - 3 = 0$ باشند و $a > b$ باشد، ریشه‌های معادله‌ی $ax^2 + bx - 2 = 0$ کدام است؟

(۴) $\left\{1, \frac{2}{3}\right\}$

(۳) $\left\{1, -\frac{2}{3}\right\}$

(۲) $\left\{-1, \frac{2}{3}\right\}$

(۱) $\left\{-1, -\frac{2}{3}\right\}$

۳۵- کدام گزینه در مورد جواب‌های معادله‌ی $x^2 + (m+2)x + m = 0$ همواره درست است؟

(۲) یک جواب مضاعف دارد.

(۱) جواب ندارد.

(۴) یک جواب مثبت و یک جواب منفی دارد.

(۳) دو جواب حقیقی دارد.

۳۶- مجموع ریشه‌های معادله‌ی $2x^2 - 3mx + 1 = 0$ برابر ۳ می‌باشد. ریشه‌ی بزرگ‌تر این معادله کدام است؟

(۴) $3 + \sqrt{7}$

(۳) $3 - \sqrt{7}$

(۲) $\frac{3 - \sqrt{7}}{2}$

(۱) $\frac{3 + \sqrt{7}}{2}$

۳۷- اگر $x = a$ جواب معادله‌ی $\sqrt{x} - \frac{2}{\sqrt{x}} = 1$ باشد، مجموع جواب‌های معادله‌ی $\frac{a+y}{y} + \frac{4}{y+2} = a+1$ کدام است؟

(۴) ۳

(۳) ۲

(۲) ۱

(۱) صفر

۳۸- معادله‌ی محور تقارن سهمی $y = \left(\frac{k}{4} - 1\right)x^2 - \sqrt{2}kx - 1$ برابر $x = 2$ می‌باشد. مقدار k کدام است؟

(۴) $2\sqrt{2} - 1$

(۳) $4 - 2\sqrt{2}$

(۲) $4 + 2\sqrt{2}$

(۱) $2\sqrt{2}$

۳۹- نمودار سهمی $y = 3(x+4)^2 - 6$ را ۲ واحد به راست و ۸ واحد به پایین انتقال می‌دهیم. معادله‌ی سهمی جدید کدام است؟

(۲) $y = x^2 - 4x - 6$

(۱) $y = x^2 + 4x - 6$

(۴) $y = 3x^2 - 12x - 2$

(۳) $y = 3x^2 + 12x - 2$

۴۰- نمودار سهمی به معادله‌ی $y = x^2 - 4x + 3$ از کدام ناحیه‌ی محورهای مختصات نمی‌گذرد؟

(۴) چهارم

(۳) سوم

(۲) دوم

(۱) اول

اقتصاد

مقدمات، تولید و بازار، مدیریت
کلان اقتصادی، توسعه‌ی اقتصادی
صفحه‌های ۲ تا ۱۰۸

۴۱- فردی صاحب ملکی است که می‌تواند برای استفاده‌ی شخصی در آن سکونت کند و یا آن را به شخص دیگری اجاره دهد و ماهیانه ۶۰۰,۰۰۰ ریال از بابت آن کسب درآمد نماید و یا با تجاری‌سازی ملک خود، ماهیانه ۷۵۰,۰۰۰ ریال درآمد به دست آورد. در صورتی که فرد تصمیم به استفاده‌ی شخصی از این ملک نماید، هزینه‌ی فرصت این انتخاب او کدام گزینه می‌باشد؟ (هزینه‌ی تجاری‌سازی ملک، صفر در نظر گرفته می‌شود.)

(۱) اجاره‌ی ماهیانه‌ی ۶۰۰,۰۰۰ ریال از بابت اجاره‌ی آن به شخصی دیگر

(۲) عایدی ۷۵۰,۰۰۰ ریال از بابت تجاری‌سازی ملک خود

(۳) ۱,۳۵۰,۰۰۰ ریال از بابت اجاره‌ی ملک به شخصی دیگر و تجاری‌سازی ملک

(۴) میزان اجاره‌ای که فرد با سکونت در ملک دیگری، باید پرداخت کند.

۴۲- با توجه به اطلاعات مندرج در جدول زیر و با فرض این که تنها دو کالای A و B در کشور تولید می‌شود، به ترتیب: «از راست به چپ»

الف) تولید کل در سال «۱۳۹۰» به قیمت جاری کدام است؟

ب) تولید کل به قیمت ثابت در سال «۱۳۹۵» کدام است؟

ج) میزان رشد اقتصادی (رشد در میزان تولید) در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال ۱۳۹۰ تقریباً چند درصد است؟ (سال ۱۳۹۰ به عنوان سال پایه در نظر گرفته می‌شود.)

کالا	سال ۱۳۹۰		سال ۱۳۹۵	
	قیمت (ریال)	مقدار (کیلو)	قیمت (ریال)	مقدار (کیلو)
A	۲۰۰	۳۵۰	۲۵۰	۲۰۰
B	۷۵	۵۰۰	۱۰۰	۸۰۰

(۱) الف) ۱۰۷,۵۰۰ ریال، ب) ۱۰۰,۰۰۰ ریال، ج) ۷٪-

(۲) الف) ۱۰۰,۰۰۰ ریال، ب) ۱۰۷,۵۰۰ ریال، ج) ۷٪+

(۳) الف) ۱۰۷,۵۰۰ ریال، ب) ۱۳۰,۰۰۰ ریال، ج) ۵٪-

(۴) الف) ۱۳۰,۰۰۰ ریال، ب) ۱۳۷,۵۰۰ ریال، ج) ۵٪+

۴۳- ظرفیت تولید برق نیروگاهی در یک کشور فرضی، ۲۱۰۰ مگاوات و جمعیت آن، ۷۵ میلیون نفر و هر خانوار به طور میانگین ۵ نفره است. در سال جدید با گران شدن نرخ برق و محاسبه‌ی تصاعدی قیمت برق، میزان برق مصرفی جامعه، ۴۲۰ مگاوات کاهش یافت. اگر این کاهش مصرف، مربوط به قشر متوسط جامعه باشد و هر خانوار به طور متوسط ۲ لامپ ۱۰۰ واتی صرفه‌جویی کرده باشد، مطلوب است:

الف) قشر متوسط جامعه، شامل چه جمعیتی است؟

ب) میزان صرفه‌جویی در برق، چه نسبتی از ظرفیت نیروگاه است؟

پ) رفتار اقتصادی و عملکرد اقشار جامعه، چگونه بر اقتصاد تأثیر می‌گذارد؟

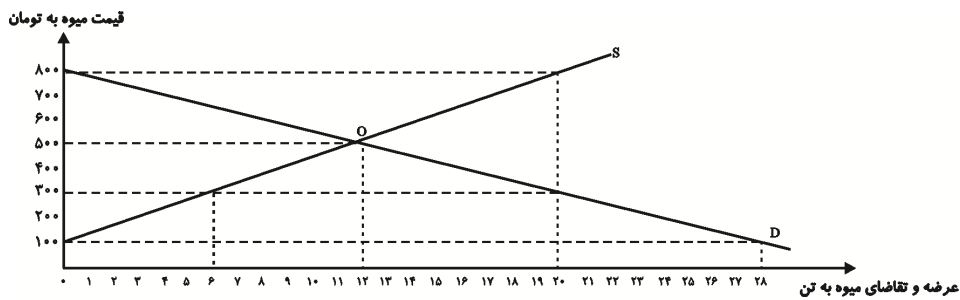
(۱) الف) ۱۰,۵۰۰,۰۰۰ نفر، ب) $\frac{1}{5}$ ، پ) بر توسعه‌ی اقتصادی جامعه تأثیر می‌گذارد.

(۲) الف) ۲,۱۰۰,۰۰۰ نفر، ب) $\frac{1}{5}$ ، پ) بر متغیرهای کلان اقتصادی تأثیر می‌گذارد.

(۳) الف) ۲,۱۰۰,۰۰۰ نفر، ب) $\frac{2}{3}$ ، پ) بر توسعه‌ی اقتصادی جامعه تأثیر می‌گذارد.

(۴) الف) ۱۰,۵۰۰,۰۰۰ نفر، ب) $\frac{2}{3}$ ، پ) بر متغیرهای خرد و کلان اقتصادی تأثیر می‌گذارد.

۴۴- میزان عرضه و تقاضای یک میوه‌ی وارداتی طی یک سال در قیمت‌های مختلف، در نمودار زیر آورده شده است:

الف) میزان تقاضای این میوه در قیمت ۸۰۰ تومان، چند تن است و در این قیمت، چه مازاد یا کمبودی و به چه میزان در جامعه وجود دارد؟

ب) حداکثر درآمد واردکنندگان در قیمت ۳۰۰ تومان، چند تومان است؟

پ) هنگامی که قیمت این میوه در حال افزایش است، بازار در چه شرایطی قرار دارد؟

ت) اگر میزان عرضه‌ی کالا برابر با ۱۸ تن باشد، قیمت چه تغییری خواهد کرد؟

۱) الف) ۰، کمبود تقاضا، ۲۰ تن، ب) ۶۰۰۰، مازاد تقاضا، ت) افزایش می‌یابد.

۲) الف) ۲۰، مازاد عرضه، ۱۸ تن، ب) ۱۸۰۰، مازاد عرضه، ت) کاهش می‌یابد.

۳) الف) ۲۰، مازاد تقاضا، ۱۸ تن، ب) ۶۰۰۰، مازاد عرضه، ت) کاهش می‌یابد.

۴) الف) ۰، مازاد عرضه، ۲۰ تن، ب) ۱۸۰۰، مازاد تقاضا، ت) کاهش می‌یابد.

۴۵- کدام گزینه مبین پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) ... یک بنگاه محسوب می‌شود.

ب) در فرآیندی که دانشمندان برای یافتن روابط علت و معلولی بین پدیده‌های مورد مطالعه طی می‌کنند، ... در مرحله‌ای پس از «جمع‌آوری اطلاعات» قرار می‌گیرد.

ج) ... از نتایج کشف ماهیت روابط علت و معلولی بین پدیده‌های اقتصادی است.

د) حاصل تلاش فکری انسان برای انجام بهترین انتخاب و یافتن بهترین راه، پدید آمدن ... است.

۱) الف) بانک ملی ایران، ب) ارزیابی نظریات، ج) طراحی روش‌هایی برای جلوگیری از مشکلات اقتصادی، د) علم اقتصاد

۲) الف) تاکسی، ب) طبقه‌بندی اطلاعات، ج) استفاده از روش‌های علمی و مدل‌های ریاضی در اقتصاد، د) علم اقتصاد

۳) الف) دکه‌ی روزنامه‌فروشی، ب) طبقه‌بندی اطلاعات، ج) پیش‌بینی برخی مشکلات اقتصادی، د) اندیشه‌ی اقتصادی

۴) الف) شرکت ایران خودرو، ب) انجام مشاهدات، ج) طراحی و اجرای سیاست‌های اقتصادی و پیش‌بینی نتایج اجرای آن‌ها، د) اندیشه‌ی اقتصادی

۴۶- با توجه به اطلاعات زیر در مورد یک بنگاه اقتصادی در سال مالی گذشته، این بنگاه با کدام عملکرد می‌تواند به ۴۰۴

میلیون ریال سود در این سال رسیده باشد؟

تعداد کارکنان	۷ نفر
میانگین پرداختی ماهانه به هر یک از کارکنان	۷,۰۰۰,۰۰۰ ریال
اجاره‌ی ماهانه‌ی کارگاه	۳۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال
خرید سالانه‌ی مواد اولیه	۹۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال
هزینه‌ی استهلاک سالانه‌ی ماشین‌آلات	۱۴۷,۰۰۰,۰۰۰ ریال

۱) تولید و فروش ۲۵۰۰ عدد کالا هر کدام به مبلغ ۶۶۰,۰۰۰ ریال

۲) تولید و فروش ۳۰۰۰ عدد کالا هر کدام به مبلغ ۶۵۰,۰۰۰ ریال

۳) تولید و فروش ۲۶۰۰ عدد کالا هر کدام به مبلغ ۶۳۰,۰۰۰ ریال

۴) تولید و فروش ۲۱۰۰ عدد کالا هر کدام به مبلغ ۷۱۰,۰۰۰ ریال

۴۷- بر اساس جداول زیر: الف) مالیات پرداختی سالانه‌ی فرد A چند ریال است؟ ب) اختلاف مالیات پرداختی ماهانه فرد A و B چند ریال است؟

معاف از مالیات	درآمدهای تا ۳۵ میلیون ریال در ماه
با نرخ ۱۵ درصد نسبت به مازاد ۳۵ میلیون ریال	درآمدهای تا ۵۵ میلیون ریال در ماه
با نرخ ۲۰ درصد نسبت به مازاد ۵۵ میلیون ریال	درآمدهای تا ۷۵ میلیون ریال در ماه
با نرخ ۲۵ درصد نسبت به مازاد ۷۵ میلیون ریال	درآمدهای تا ۹۵ میلیون ریال در ماه
با نرخ ۳۰ درصد نسبت به مازاد ۹۵ میلیون ریال	درآمدهای تا ۱۱۵ میلیون ریال در ماه
با نرخ ۳۵ درصد نسبت به مازاد ۱۱۵ میلیون ریال	درآمدهای بیش از ۱۱۵ میلیون ریال در ماه

فرد	درآمد ماهانه (به ریال)
A	۱۲۵,۰۰۰,۰۰۰
B	۹۴,۰۰۰,۰۰۰

(۱) الف) ۲۵۸,۰۰۰,۰۰۰ (ب) ۱۱,۷۵۰,۰۰۰ (۲) الف) ۹,۷۵۰,۰۰۰ (ب) ۹,۷۵۰,۰۰۰

(۳) الف) ۲۵۸,۰۰۰,۰۰۰ (ب) ۹,۷۵۰,۰۰۰ (۴) الف) ۹,۷۵۰,۰۰۰ (ب) ۱۱,۷۵۰,۰۰۰

۴۸- چنانچه یک کالای سرمایه‌ای را به بهای ۳۵۰ میلیارد ریال خریداری کرده باشیم و عمر مفید آن ۷ سال باشد، در این صورت، به ترتیب: الف) هزینه‌ی استهلاک سالیانه‌ی این کالای سرمایه‌ای چند میلیارد ریال است؟ ب) اگر در سه سال آخر عمر مفید، این کالای سرمایه‌ای ۱۰٪ افزایش بها داشته باشد، مجموع هزینه‌های استهلاک سه سال آخر این کالا چند میلیارد ریال خواهد بود؟ ج) قیمت جدید این کالا، چند میلیارد ریال است؟

(۲) الف) ۵۰ (ب) ۱۶۵ (ج) ۳۸۵

(۱) الف) ۵۵ (ب) ۱۵۶ (ج) ۳۵۸

(۴) الف) ۵۰ (ب) ۱۵۶ (ج) ۳۵۸

(۳) الف) ۵۵ (ب) ۱۶۵ (ج) ۳۸۵

۴۹- کدام گزینه در ارتباط با واقعیت درست است؟

(۱) کشور چین با وجود درآمد سرانه‌ی نسبتاً پایین، از نظر بسیاری از شاخص‌های توسعه وضعیت نسبتاً مطلوبی دارد (نرخ مرگ و میر نوزادان در چین ۲۸ در هزار، امید به زندگی ۸۲ سال و نرخ بی‌سوادی بزرگسالان ۱۰ درصد است؛ در حالی که تولید ناخالص داخلی سرانه در این کشور، فقط در حدود ۳۲۰۰ دلار در سال است).

(۲) درآمد سرانه‌ی سالانه در بیش از ۵۰ کشور در حال توسعه‌ی فقیر، کم‌تر از ۲۲۰۰ دلار است؛ در حالی که هیچ‌یک از ۲۰ کشور توسعه‌یافته‌ی دنیا درآمد سرانه‌ی سالیانه‌ی کم‌تر از ۳۵۰۰ دلار در سال ندارند.

(۳) تعداد معدودی از کشورهای در حال توسعه با داشتن یک ماده‌ی گران‌بهای معدنی (نظیر نفت) و صادرات مقادیر زیادی از آن امکان دستیابی به درآمد سرانه‌ی بالا را دارند (در کشور قطر با جمعیتی در حدود ۸۵۰ هزار نفر، تولید ناخالص داخلی سرانه‌ی سالیانه حدود ۴۳۰۰۰ دلار است).

(۴) در ۲۲ کشور توسعه‌یافته، درصد نرخ بی‌سوادی بزرگسالان (به طور متوسط) کم‌تر از ۱ درصد، نرخ مرگ و میر نوزادان در هر ۱۰۰۰ نفر، کم‌تر از ۶ نفر و امید به زندگی در بدو تولد، بیش از ۷۸ سال است.

۵۰- وضعیت توزیع درآمد کشور فرضی A در سال ۱۹۹۹ میلادی در جدول زیر آمده است. اگر بدانیم سهم دهک سوم و

وضعیت توزیع درآمد کشور A در سال ۱۹۹۹ میلادی	
سهم دهک اول	۳ درصد
سهم دهک دوم	۵ درصد
سهم دهک سوم	؟
سهم دهک چهارم	؟
سهم دهک پنجم	۸ درصد
سهم دهک ششم	۹ درصد
سهم دهک هفتم	۱۰/۵ درصد
سهم دهک هشتم	۱۲/۵ درصد
سهم دهک نهم	۱۶ درصد
سهم دهک دهم	؟
۱۰۰ درصد جمعیت کشور	۱۰۰ درصد درآمد ملی

چهارم با هم برابر است و سهم دهک نهم $\frac{2}{3}$ سهم دهک دهم است:

الف) شاخص دهک‌ها از روش سنجش ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین جامعه برابر با چه عددی است؟

ب) سهم دهک سوم چند درصد است؟

ج) اگر فرض کنیم، سهم دهک دهم و اول در کشور فرضی B به ترتیب برابر با ۲۵ و ۵ باشد، وضعیت توزیع درآمد در کدام کشور عادلانه‌تر است؟

(۱) الف) ۳ (ب) ۶ (ج) کشور A

(۲) الف) ۳ (ب) ۷ (ج) کشور B

(۳) الف) ۵ (ب) ۶ (ج) کشور B

(۴) الف) ۵ (ب) ۷ (ج) کشور A

ادبیات فارسی سال چهارم

عرفان و تصوف
(از درس بیست و دوم تا پایان درس بیست و چهارم)
صفحه‌های ۱۵۲ تا ۱۶۹

۵۱- بیت کدام گزینه با عبارت زیر ارتباط معنایی دارد؟

«حیات از عشق می‌شناس، و ممات بی‌عشق می‌باب.»

- (۱) من همان دم که وضو ساختم از چشمه‌ی عشق / چار تکبیر زدم یکسره بر هر چه که هست
- (۲) به عزم مرحله‌ی عشق پیش نه قدمی / که سودها کنی ار این سفر توانی کرد
- (۳) هرگز نمیرد آنکه دلش زنده شد به عشق / ثبت است بر جریده‌ی عالم دوام ما
- (۴) زیر شمشیر غمش رقص کنان باید رفت / کان که شد کشته‌ی او نیک سرانجام افتاد

۵۲- متن «هر چند که می‌کوشم که از عشق درگذرم، عشق مرا شیفته و سرگردان می‌دارد و با این همه، او غالب می‌شود و من

مغلوب، با عشق کی توانم کوشید؟» با کدام بیت تناسب معنایی دارد؟

- (۱) من حاصل عمر خود ندارم جز غم / در عشق ز نیک و بد ندارم جز غم
- (۲) ما را چه باک در ره عشق تو از رقیب؟ / تدبیر او به آه سحر کرده‌ایم ما
- (۳) عاشقانی که ز جان در ره جانان گذرند / باده‌ی وصل همه از کف جانانه زدند
- (۴) ما سپر انداختیم با تو که در جنگ دوست / زخم توان خورد و تیغ بر نتوان آختن

۵۳- بیت زیر با کدام گزینه ارتباط معنایی ندارد؟

«تا که این دیوار، عالی‌گردن است / مانع این سر فرود آوردن است»

- (۱) سر امید فرود آر و روی عجز بمال / بر آستان خداوندگار بنده‌نواز
- (۲) هر سو که نهی روی، سر از خویش بر آری / تا نگذری از خویش به سویش گذری نیست
- (۳) کوشش بی‌جا مکن در راه وصل / هر زمان کز خود گذشتی واصلی
- (۴) یک گام به فرق تن خاکی نه و برخیز / از کوی تو تا کعبه‌ی مقصود دو گام است

۵۴- بیت کدام گزینه با بیت دوم از ابیات زیر ارتباط مفهومی ندارد؟

«فایده‌ی اول، سماع بانگ آب / کاو بود مر تشنگان را چون زباب»

فایده‌ی دیگر، که هر خشتی کز این / برگنم، آیم سوی ماء معین»

- (۱) رخت رها کن که گران‌رو کسی / کز سبکی زود به منزل رسی
- (۲) سبکسار شادی نماید نخست / به فرجام کار آید درست
- (۳) دوزخ گوگرد شد این تیره دشت / ای خنک آن کس که سبک‌تر گذشت
- (۴) شب تار و بیابان دور منزل / خوشا آن کس که بارش کمترک بی

۵۵- مفهوم بیت «نیست در عشق حظّ خود موجود / عاشقان را چه کار با مقصود؟» با همه‌ی ابیات زیر به جز بیت ... متناسب است.

- (۱) به شادی و آسایش و خواب و خور / ندارند کاری دل‌افکارها
- (۲) تو کز سرای طبیعت نمی‌روی بیرون / کجا به کوی طریقت گذر توانی کرد
- (۳) روی مقصود که شاهان به دعا می‌طلبند / مظهرش آینه‌ی طلعت درویشان است
- (۴) هین خمش کن، خار هستی را ز پای دل بکن / تا ببینی در درون خویشتن گلزارها

۵۶- کدام یک از گزینه‌های زیر با انواع ادبیات انتقادی ذکر شده در مقابل آن تناسب ندارد؟

- (۱) خوش‌وقت آن برنج که در خوان صوفیان / با قند و لحم و روغن و نان اتصال یافت (شیوه‌ی بواسحق اطعمه)
- (۲) اهل بازار به بیت‌الحنزند / وقت مردن فقرا بی‌کفند
- نوحه بنیاد مکن لولو میاد / بچه چون داد مکن لولو میاد (شیوه‌ی رایج بعد از انقلاب مشروطیت)
- (۳) چو شد دیوانه زان معنی خبردار / بدیشان گفت ای مستی جگر خوار
- که آنستی که این خر زنده بودی / بسی زین کار خر را خنده بودی (شیوه‌ی شاعران و نویسندگان صوفی)
- (۴) دیدند که در خلوت خود می‌خوردیم / شلاق و تشر زدند و ما می‌خوردیم
- دادیم تعهد که به می لب ننزیم / دیگر پس از آن همیشه با نی خوردیم (شیوه شعر پرخاشگر)

۵۷- اشعار بواسحق اطعمه که از آثار درخشان طنز آمیز قرن ... هستند، به تقلید از ... و ... سروده شده‌اند.

- (۱) هشتم - حافظ - عبید زاکانی
- (۲) نهم - حافظ - عبید زاکانی
- (۳) نهم - عبید زاکانی - اوحدی مراغی
- (۴) هشتم - حافظ - اوحدی مراغی

۵۸- مفهوم بیت زیر، با بیت کدام گزینه تناسب ندارد؟

«بشوی اوراق اگر همدرس مایی / که درس عشق در دفتر نباشد»

- (۱) بیان عشق میسر نمی‌شود به حکایت / که شرح شوق ز حدّ عبارت است زیادت
- (۲) دفتر صوفی سواد و حرف نیست / جز دل اسپید همچون برف نیست
- (۳) قلم را آن زبان نبود که سرّ عشق گوید باز / و رای حدّ تقریر است شرح آرزومندی
- (۴) من درس عشق خواندم و او درس دلبری / گل کرد مشق عشوه و بلبل ترانه را

۵۹- مترادف کدام گزینه صحیح نیست؟

- (۱) حالا که می‌بیند روزنامه کار دستش داده: حالا که می‌بیند روزنامه دستش را در حنا گذاشته.
- (۲) تو مرا روبند کرده‌ای: تو مرا در رودربایستی قرار داده‌ای.
- (۳) کاغذسازی در سایر ممالک از جنایات بزرگ محسوب نمی‌شود: جعل سند در سایر کشورها جرم بزرگی نیست.
- (۴) پایه: چوب یا فلزی برای راست نگاه داشتن و تربیت نهال

۶۰- کدام گزینه از ویژگی‌های شعر، نثر و کاریکاتور گل آقا نیست؟

- (۱) بهره‌گیری از تجاهل‌العارف و غلط‌نویسی تعمدی
- (۲) استفاده از زبان هزل و هجو و اجتناب از طنز سطحی
- (۳) حرکت پایه‌پای وقایع و حوادث اجتماعی و سیاسی
- (۴) دقت در حفظ ارزش‌های مکتبی و اعتقادی

آرایه‌های ادبی

مقدمات، قالب‌های شعر فارسی، بیان، بدیع
(تا پایان اشتقاق)
صفحه‌های ۴ تا ۱۲۳

۶۱- آرایه‌های بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

«از راه نظر مرغ دلم گشت هواگیر / ای دیده نگه کن که به دام که در افتاد»

(۱) کنایه - تشبیه بلیغ اسنادی - استعاره‌ی مصرحه

(۲) استعاره‌ی مصرحه - مجاز با علاقه‌ی سببیه - استعاره‌ی مکنیه

(۳) کنایه - تشخیص - تشبیه بلیغ اضافی

(۴) استعاره‌ی مصرحه - استعاره‌ی مکنیه - تشبیه بلیغ اسنادی

۶۲- ترتیب ابیات زیر به لحاظ داشتن آرایه‌های «تشخیص - استعاره‌ی مصرحه - مجاز - تشبیه بلیغ اضافی - تشبیه بلیغ اسنادی» کدام است؟

(الف) طایر گلشن قدسم چه دهم شرح فراق / که در این دامگه حادثه چون افتادم

(ب) تا شدم حلقه‌به‌گوش در میخانه‌ی عشق / هر دم آید غمی از نو به مبارک‌بادم

(پ) شبی دل را به تاریکی ز زلفت باز می‌جستم / رخت می‌دیدم و جامی هلالی باز می‌خوردم

(ت) گل ز حد برد تنعم نفسی رخ بنما / سرو می‌نازد و خوش نیست خدا را بخرام

(ث) بر آری ای آفتاب صبح امید / که در دست شب هجران اسیرم

(۱) ت - ث - پ - ب - الف

(۲) ت - الف - ب - پ - ث

(۳) ب - ت - پ - الف - ث

(۴) ب - الف - ت - ث - پ

۶۳- در کدام بیت همه‌ی آرایه‌های «تشبیه - استعاره - مجاز با علاقه‌ی جزئی» یافت می‌شود؟

(۱) نی مپندار که حرفی به زبان آرم اگر / تا به سینه چو قلم باز شکافند سرم

(۲) تا به گریبان نرسد دست مرگ / دست ز دامن نکنیمت رها

(۳) مجنون ز جام طلعت لیلی چو مست شد / فارغ ز مادر و پدر و سیم و زر فتاد

(۴) یک بامداد اگر بخرامی به بوستان / بینی که سرو را ز لب جوی برکنند

۶۴- کدام بیت دارای دو تشبیه و فاقد استعاره است؟

(۱) ای جان من! جهان لطافت تویی ولیک / دل بر وفای عهد جهان چون توان نهاد

(۲) بار هجران تو کوه است این تن لاغر چو کاه / طاقت کوهی چنان تا کی بود این کاه را؟

(۳) چنان با باده‌ی عشق تو سرگرمم در این گلشن / که خار راه او در زیر پا ریحانه می‌آید

(۴) این یک دو سه روز نوبت عمر گذشت / چون آب به جویبار و چون باد به دشت

۶۵- آرایه‌های «تشبیه بلیغ - استعاره‌ی مکنیه - کنایه - مجاز - ترصیع» به ترتیب در ابیات کدام گزینه آمده است؟

(الف) به تیغم گر کشد دستش نگیرم / و گر تیرم زند منت پذیرم

(ب) گر قصد هوا کردی ور عزم جفا کردی / کو زهره که تا گویم ای دوست چرا کردی

(ج) آه از زنگ کدورت پاک سازد سینه را / می‌شود روشن ز خاکستر سواد آیینه را

(د) سر موییم نظر کن که من اندر تن خویش / یک سر موی ندانم که تو را ذاکر نیست

(ه) نسخ کن این آیت ایام را / مسخ کن این صورت اجرام را

(۱) ج - الف - د - ه - ب

(۲) ج - د - الف - ب - ه

(۳) د - ج - الف - ب - ه

(۴) د - الف - ه - ج - ب

۶۶- در بیت گزینه‌ی ... سه واژه با یکدیگر «سجع متوازی» دارند.

- (۱) زان سوی او چندان کرم، زین سو خلاف و بیش و کم / زان سوی او چندان نعم، زین سوی تو چندین خطا
- (۲) ماده است مریخ زمن، این‌جا در این خنجر زدن / با مقنعه کی تان شدن، در جنگ ما در جنگ ما
- (۳) جنت مرا بی‌روی او، هم دوزخ است و هم عدو / من سوختم زین رنگ و بو، کو فرّ انوار بقا
- (۴) در آتش و در سوز من، شب می‌برم تا روز من / ای فرخ پیروز من، از روی آن شمس‌الضحی

۶۷- آرایه‌های مقابل همه‌ی ابیات به‌جز بیت گزینه‌ی ... تماماً درست است.

- (۱) زلف بر باد مده تا ندهی بر بادم / ناز بنیاد مکن تا نکنی بنیادم (واج‌آرایی - کنایه)
- (۲) با چشم پرنیرنگ او حافظ مکن آهنگ او / کان طره‌ی شبرنگ او بسیار طراری کند (سجع - کنایه)
- (۳) نقش خورنق (نام کاخی باشکوه) است همه باغ و بوستان / فرش سبّرق (دیبا) است همه دشت و کوهسار (تشبیه بلیغ اسنادی - موازنه)
- (۴) آن مرغ که بر کنگره‌ی عرش نشیند / ماییم که طاووس گلستان جنانیم (استعاره‌ی مکنیه - تشخیص)

۶۸- آرایه‌های روبه‌روی همه‌ی ابیات به‌جز بیت گزینه‌ی ... همگی صحیح آمده است.

- (۱) گرفتم آتش دل در نظر نمی‌آید / نگاه می‌کنی آب چشم چون جویم (استعاره‌ی مصرحه - تشبیه)
- (۲) من که از آتش دل چون خم می در جوشم / مهر بر لب زده خون می‌خورم و خاموشم (تشبیه - کنایه)
- (۳) مهر وصلت گر نتابد بر دلم ای ماه من / در فراق، شمع گردون را بسوزد آه من (تشبیه بلیغ - استعاره‌ی مصرحه)
- (۴) چهره‌ی خورشید پنهان است در زنگار من / می‌زند صیقل به چشم بسته روشنگر مرا (تشخیص - تشبیه)

۶۹- در کدام بیت آرایه‌های «استعاره‌ی مکنیه، کنایه و تشبیه» تماماً به کار رفته است؟

- (۱) گفت آن آتش ز آیات خداست / شعله‌ای از آتش بخل شماست
- (۲) در گل بماند سرو سهی را ز رشک پای / زان قد که راست هم‌چو صنوبر کشیده‌ای
- (۳) نیک بنگر که کجا می‌بردت گیتی / چون همی تازی بر مرکب رهوارش
- (۴) نقش کردم رخ زیبای تو بر خانه‌ی دل / خانه ویران شد و آن نقش به دیوار بماند

۷۰- ترتیب درست ابیات زیر بر اساس داشتن آرایه‌های لفظی «ترصیع، سجع، تکرار، واج‌آرایی و موازنه» کدام است؟

- (الف) گر کشته ز عشق تو شدم صاحب نامم / ور زنده ز کوی تو روم مایه‌ی ننگم
- (ب) بیچاره‌کشی پیشه‌ی زلفان کمندت / خونخواروشی شیوه‌ی چشمان سیاهت
- (ج) فکند زمزمه‌ی عشق در حجاز و عراق / نوای بانگ غزل‌های حافظ از شیراز
- (د) با این همه بیداد او وین عهد بی‌بنیاد او / در سینه دارم یاد او یا بر زبانم می‌رود
- (ه) مهی که راز من از پرده آشکارا کرد / هنوز صورت او زیر پرده پنهان است

- (۱) ب - د - ه - ج - الف
- (۲) الف - ه - د - ج - ب
- (۳) الف - د - ه - ج - ب
- (۴) ب - ه - د - الف - ج

مقدمات، قالب‌های شعر فارسی، بیان، بدیع
(تا پایان اشتقاق)
صفحه‌های ۴ تا ۱۲۳

آرایه‌های ادبی - آزمون شاهد (گواه)

۷۱- کدام بیت «مصرع» است؟

- (۱) چون ز نسیم می‌شود زلف بنفشه پرشکن / وه که دلم چه یاد از آن عهدشکن نمی‌کند
- (۲) ای ساریبان آهسته ران کارام جانم می‌رود / وان دل که با خود داشتم با دلستانم می‌رود
- (۳) کشته‌ی غمزه‌ی تو شد حافظ ناشنیده‌پند / تیغ سزاست هر که را درد سخن نمی‌کند
- (۴) با این همه بیداد او، وین عهد بی‌بنیاد او / در سینه دارم یاد او یا بر زبانت می‌رود

۷۲- در همهی گزینه‌ها، به جز گزینه‌ی ... همهی ارکان تشبیه آمده است.

- (۱) آن که لرزد هم‌چو مرغ نیم بسمل، صبح و شام / در زمستان، پیکر عریان دهقان است و بس
- (۲) وظیفه‌ی زن و مرد ای حکیم دانی چیست؟ / یکی است کشتی و آن دیگری است کشتیبان
- (۳) خوشبخت آن که مادر دانا به روز و شب / چونان فرشته بر سر او سایه‌گستر است
- (۴) هر نسیمی که به من بوی خراسان آرد / چون دم عیسی در کالبدم جان آرد

۷۳- نوع سجع موجود در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) فی‌الجملة زبان از مکالمه‌ی او درکشیدن قوت نداشتیم و روی از محاوره‌ی او گردانیدن مرورت ندانستم که یار موافق بود و ارادت صادق.
- (۲) عاقلی را پرسیدند نیک‌بخت کیست و بدبختی چیست؟ گفت نیک‌بخت آن که خورد و کشت و بدبخت آن که مرد و هشت.
- (۳) روی آن در مصلحتی بود و بنای این بر خبیثی و خردمندان گفته‌اند دروغی مصلحت‌آمیز به که راستی فتنه‌انگیز.
- (۴) اما بنده امیدوارست که در صحبت صالحان تربیت پذیرد و خوی خردمندان گیرد که هنوز طفل است.

۷۴- در کدام بیت، «استعاره» به کار رفته است؟

- (۱) من آنم که در پای خوکان نریزم / مر این قیمتی در لفظ دری را
- (۲) به نظم اندر آری دروغی طمع را / دروغ است سرمایه مر کافری را
- (۳) به علم و به گوهر کنی مدحت آن را / که مایه است مر جهل و بدگوهری را
- (۴) اگر شاعری را تو پیشه گرفتی / یکی نیز بگرفت خنیاگری را

۷۵- در کدام گزینه هر دو نوع استعاره‌ی «مصرح» و «مکنیه» به کار رفته است؟

- (۱) آهوی آتشین‌روی چون در بره درآید / کافور خشک گردد با مشک تر برابر
- (۲) اگر بخندد در دست من قدح نه عجب / که بس گریست فراوان به دست من شمشیر
- (۳) درده از آن چکیده‌خون ز آبله‌ی تن رزان / که آبله‌ی رخ فلک بود عروس خاوری
- (۴) نه دست صبر که در آستین عقل برم / نه پای عقل که در دامن قرار کشم

۷۶- واژه‌ی «نرگس» در ابیات همهی گزینه‌ها به‌جز گزینه‌ی ... در معنی «مجازی» به‌کار رفته است.

الف) آه از آن نرگس جادو که چه بازی انگیخت / آه از آن مست که با مردم هشیار چه کرد

ب) شوخی نرگس نگر که پیش تو بشکفت / چشم‌دریده ادب نگاه ندارد

پ) من آن فریب که در نرگس تو می‌بینم / بس آب روی که با خاک ره برآمیزد

ت) چشم‌ت از ناز به حافظ نکند میل، آری / سرگرانی صفت نرگس رعنا باشد

ث) نرگس ساقی بخواند آیت افسونگری / حلقه‌ی اوراد ما مجلس افسانه شد

ج) نرگس به‌سان حلقه‌ی زنجیر زر نگر / کاندلر میان حلقه‌ی زرین وتد (میخ) بود

چ) به‌جز آن نرگس مستانه که چشمش مرصاد / زیر این طارم فیروزه کسی خوش ننشست

۱) ت و ث   ۲) ب و ج   ۳) الف و چ   ۴) پ و ث

۷۷- در کدام بیت همهی آرایه‌های «تشبیه - استعاره - تکرار - کنایه» دیده می‌شود؟

۱) حدیث سوسن و گل با من شکسته مگوی / که بنده با گل رویش ز سوسن است آزاد

۲) مرا نسبت به شیدایی کند ماه پری‌پیکر / تو دل با خویشتن داری چه دانی حال شیدایی؟

۳) چو از برگ گلش سنبل دمیده‌ست / ز حسرت در چمن گل پژمریده‌ست

۴) گر ماه خوانمت نبود ماه سروقد / و سرو گویمت نبود سرو سیم‌بر

۷۸- در کدام گزینه، «استعاره‌ی مکنیه» از هر دو نوع «تشخیص» و «غیرتشخیص» وجود دارد؟

۱) رخ گل را که عکس روی یار است / هوا مشاطه، آب آینه‌دار است

۲) گرچه من خود ز عدم دل‌خوش و خندان زادم / عشق آموخت مرا شکل دگر خندیدن

۳) فردا که پیشگاه حقیقت شود پدید / شرمنده رهروی که عمل بر مجاز کرد

۴) در آفاق گشاده‌ست ولیکن بسته‌ست / از سر زلف تو در پای دل ما زنجیر

۷۹- در کدام گزینه، «تتابع‌اضافات» طولانی‌تری دیده می‌شود؟

۱) من از گفتن می‌مانم / اما زبان گنجشکان / زبان زندگی جمله‌های جاری جشن طبیعت است.

۲) تلمیذ بی‌ارادت، عاشق بی‌زر است و رونده‌ی بی‌معرفت، مرغ بی‌پر.

۳) صلا‌ی بامداد گل، نوای خسته‌ی بلبل / برد هوش از سر هر عارف دل‌خسته و دل‌خون

۴) نرگس مست نوازشگر مردم‌دارش / خون عاشق به قدح گر بخورد، نوشش باد

۸۰- در کدام گزینه، هر دو آرایه‌ی «مجاز با علاقه‌ی شباهت» و «کنایه» به‌کار رفته است؟

۱) رخسار صبح پرده به عمدا برافکند / راز دل زمانه به صحرا برافکند

۲) یکی نغز بازی کند روزگار / که بنشاندت پیش آموزگار

۳) گل پیرهن درید به باغ اندر / چون چاک زد زمانه، گریبان را

۴) دو هفته می‌گذرد کان مه دوهفته ندیدم / به جان رسیدم از آن تا به خدمتش نرسیدم

- ۸۱- به ترتیب شخصیت‌ها و آثار کدام گزینه برای جاهای خالی زیر مناسب است؟
 الف) برجسته‌ترین و نامدارترین چهره‌ی شعر و ادب فارسی اصفهان در سده‌ی ششم هجری ... است.
 ب) عین‌القضات همدانی از محضر عمر خیام و ... بهره‌ها برد.
 پ) کتاب لطایفی از قرآن قطعات منتخبی از ... است.
 ت) ... سندبادنامه را به نظم درآورده بود.

۱) جمال‌الدین محمد بن عبدالرزاق اصفهانی - محمد غزالی - روض‌الجنان - ازرقی هروی
 ۲) جمال‌الدین محمد بن عبدالرزاق اصفهانی - احمد غزالی - کشف‌الاسرار - ازرقی هروی
 ۳) کمال‌الدین اسماعیل اصفهانی - احمد غزالی - کشف‌الاسرار - رودکی سمرقندی
 ۴) کمال‌الدین اسماعیل اصفهانی - محمد غزالی - روض‌الجنان - رودکی سمرقندی

- ۸۲- ابیات زیر از ... است که آن‌ها را در رکاب ... سروده است.

«ای ماه چو ابروان یاری گویی / یا نی، چو کمان شهر یاری گویی
 نعلی زده از زرّ عیاری گویی / در گوش سپهر گوشواری گویی»

۱) معزی - ملک‌شاه سلجوقی
 ۲) منوچهری - مسعود غزنوی
 ۳) عنصری - محمود غزنوی
 ۴) فرخی - محمود غزنوی

- ۸۳- کدام گزینه درباره‌ی عصر فردوسی نادرست است؟

۱) در وزن اشعار و قالب‌های شعری این عصر، تنوع زیادی دیده می‌شود.
 ۲) داستان‌پردازی و سرایش منظومه‌های اخلاقی در این دوره پایه‌گذاری شد.
 ۳) در اشعار این عصر، نزدیکی به طبیعت و آمیختگی با موسیقی دیده می‌شود.
 ۴) شعرهای باقی‌مانده از این دوره، بسیارند اما تعداد شعراء اندک هستند.

- ۸۴- توضیحات ذکر شده در مقابل کدام گزینه نادرست است؟

۱) کشف‌الاسرار (نثر دینی) ۲) حدائق‌السحر (علوم ادبی) ۳) راحة‌الصدور (نثر تاریخی) ۴) المعجم (نثر عرفانی)

- ۸۵- کدام گزینه نادرست است؟

۱) خط اوستایی مانند اغلب خطوط سامی از راست به چپ نوشته می‌شد و چهل و چهار حرف داشت.
 ۲) در بخش‌هایی از اوستا - به ویژه یسنا - اخبار تاریخی و بعضی داستان‌ها و روایات آمده است.
 ۳) شاخه‌ی شمالی از گروه غربی زبان‌های ایرانی میانه را پهلوانیک می‌گویند.
 ۴) در خط پهلوی برخی مصوت‌ها (حروف صدادار) همواره در نوشتار منعکس نمی‌شود.

- ۸۶- در توضیح کدام کتاب عصر ابوالمعالی، اشتباهی دیده نمی‌شود؟

۱) سندبادنامه: در زمان‌های دور از هند به ایران آمد و در دوره‌ی اسلامی به عربی درآمد. این کتاب بهترین نمونه‌ی نثر داستانی فارسی است.
 ۲) روض‌الجنان و روح‌الجنان: یکی از مهم‌ترین تفاسیر شیعه به زبان عربی است. این کتاب هم‌زمان با کشف‌الاسرار میبیدی نوشته شده است.
 ۳) مجمع‌النواد: اشتباهات تاریخی فراوانی در این کتاب به چشم می‌خورد اما این کتاب از نظر ادبی اهمیت فراوانی دارد.
 ۴) مرزبان‌نامه: اصل این کتاب به زبان طبری و از نمونه‌های اعلا‌ی نثر فنی فارسی است.

- ۸۷- نویسنده‌ی چند اثر از آثار زیر نامعلوم است؟

«تفسیر سوراآبادی - حدود العالم - تاریخ سیستان - التفهیم - کشف‌المحجوب - حدائق‌السحر - تفسیر کمبریج - الابنیه
 عن حقایق الادویه - تاریخ بیهق»

۱) دو ۲) سه ۳) چهار ۴) پنج

- ۸۸- خاقانی فنون شاعری را نزد ... آموخت. وی که در آغاز «حقایقی» تخلص می‌کرد، پس از رسیدن به خدمت خاقان منوچهر، پادشاه ... تخلص «خاقانی» بر خود نهاد.

۱) ابوالعلائی گنجوی - شروان ۲) مجیرالدین بیلقانی - شروان ۳) ابوالعلائی گنجوی - اصفهان ۴) مجیرالدین بیلقانی - اصفهان

- ۸۹- کدام گزینه، نادرست است؟

۱) از شاعران نیمه‌ی دوم قرن پنجم، منجیک ترمذی است که مداح سامانیان بود.
 ۲) نیمه‌ی اول قرن ششم را در فرهنگ اسلامی باید عصر تفسیرنویسی نام‌گذاری کرد.
 ۳) کتاب حکمت علایی به خواش علاءالدوله‌ی کاکویه از امرای دیلمی به فارسی نگاشته شده است.
 ۴) زمان تألیف تفسیر کمبریج، از روی قرآینی، نیمه‌ی اول سده‌ی پنجم هجری و موضوع آن، تفسیر سوره‌ی مریم تا پایان قرآن است.

- ۹۰- الهی‌نامه، مختارنامه و مصیبت‌نامه‌ی عطار به ترتیب در چه قالبی سروده شده‌اند؟

۱) مثنوی، مثنوی، رباعی ۲) رباعی، رباعی، مثنوی ۳) رباعی، مثنوی، مثنوی ۴) مثنوی، رباعی، مثنوی

۹۱- کدام گزینه درباره‌ی «عصر صبا» نادرست است؟

- (۱) از نظر محتوا و مضمون، هنر شعر این دوره بازآفرینی مضامین و اندیشه‌هایی است که در سبک عراقی تجربه شده است.
- (۲) شمار شاعران و حجم شعرها نسبت به دوره‌های پیشین بیش‌تر است. استحکام شعر هم نسبت به دوره‌ی صائب و هاتف بیش‌تر شده است.
- (۳) حلقه‌ی شاعران دربار تشکیل شد و صبا، مجمر، نشاط و سحاب از مشاهیر آن بودند.
- (۴) غزل این دوره بر شیوه‌ی سعدی، حافظ، سلمان و خواجه سروده شده است.

۹۲- از میان کتاب‌های زیر چند اثر به تقلید از آثار سعدی نوشته یا سروده شده‌اند؟

- «بهارستان - نکات و مراسلات - قندهارنامه - گلشن صبا - بزم وصال - خلد برین - نفحات الانس - صدپند - رساله‌اللبادیه - پریشان»
- (۱) شش (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۹۳- عبارات زیر به ترتیب مربوط به کدام شاعران است؟

«شعرشناس دیرپسند - غزل‌سرای عارف - پرچمدار بازگشت ادبی - پهلوان میدان قصیده‌سرای»

- (۱) یغمای جندقی - ادیب‌الممالک - وصال شیرازی - هاتف اصفهانی
- (۲) کلیم همدانی - فروغی بسطامی - مشتاق اصفهانی - صبای کاشانی
- (۳) آذر بیگدلی - ادیب‌الممالک - صبای کاشانی - قآنی
- (۴) آذر بیگدلی - فروغی بسطامی - صبای کاشانی - قآنی

۹۴- در کدام گزینه به ترتیب آثاری دیگر از پدیدآورندگان آثار زیر آمده است؟

«عبرت‌نامه - تاریخ تطوّر نظم فارسی - محمود و ایاز - سلسله‌الذهب»

- (۱) گلشن صبا - سبک‌شناسی - قندهارنامه - یوسف و زلیخا
- (۲) تحفة‌العراقین - تاریخ سیستان - لیلی و مجنون - سبحة‌الابرار
- (۳) شهنشاه‌نامه - تاریخ احزاب سیاسی - قندهارنامه - گوهرنامه
- (۴) خداوندنامه - سبک‌شناسی - همای و همایون - لیلی و مجنون

۹۵- کدام گزینه درباره‌ی «فخرالدین عراقی» نادرست است؟

- (۱) دیوان اشعارش در قالب‌های قصیده، غزل، ترانه، قطعه و مثنوی مجموعه‌ی رنگارنگی است در حدود پنج هزار بیت.
- (۲) ده‌نامه در قالب مثنوی و چند غزل بر وزن حدیقة‌الحقیقه‌ی سنایی یکی از آثار وی است که در هر فصلش یکی از مباحث عرفانی را مطرح می‌کند.
- (۳) لمعات وی اثری است تماماً منثور که موضوع آن سیر و سلوک عارفانه است که جامی نیز شرحی با عنوان اشعة‌اللمعات بر آن نگاشته است.
- (۴) مثنوی‌ها و قصاید عراقی بیش‌تر رنگ حکمت و تحقیق دارند ولی غزلیاتش اغلب با شور و نشاط عارفانه همراه است.

۹۶- آثار «سبع‌المثنائی - عشاق‌نامه - سبحة‌الابرار - لواج» به ترتیب به کدام شکل نگاشته شده‌اند؟

- (۱) نثر - نظم - نظم - نثر (۲) نظم - نثر - نظم - نثر (۳) نثر - نثر - نظم - نظم (۴) نظم - نظم - نثر - نثر

۹۷- آثار ذکرشده در برابر نام شاعر در همه‌ی گزینه‌ها به جز گزینه‌ی ... تماماً درست است.

- (۱) علی اسفندیاری: قصه‌ی رنگ پریده، ای خواب، خروس و بوقلمون، حسرت‌ها و آرزوها
- (۲) محمدرضا رحمانی: امام حماسه‌ای دیگر، ترس محتسب‌خورده، پالیزبان، تیرانا
- (۳) حمیدی شیرازی: شاعر در آسمان، فرشتگان زمین، طلسم شکسته، زمزمه‌ی بهشت
- (۴) محمدحسین بهجت: پیام به انشتین، دو مرغ بهشتی، ای وای مادرم، مومیایی

۹۸- از میان شاعران زیر، چند نفر با قالب غزل مشهور هستند و عمده‌ی هنر آن‌ها در غزل‌سرایی است؟

- «صائب - جامی - بیدل - هاتف اصفهانی - یغمای جندقی - مهرداد اوستا - ملک‌الشعراى بهار - شهریار - پروین اعتصامی - رهی معیری»

- (۱) شش (۲) پنج (۳) چهار (۴) سه

۹۹- در کدام گزینه، تمامی گویندگان در گروه شاعران مردم‌پسند عصر بیداری جای می‌گیرند که به ترتیب در شهرهای قزوین،

قزوین و همدان متولد شده‌اند؟

- (۱) دهخدا، عارف، فرّخی یزدی
- (۲) میرزاده‌ی عشقی، دهخدا، ملک‌الشعراى بهار
- (۳) عارف، ادیب‌الممالک فراهانی، فرّخی یزدی
- (۴) سیداشرف‌الدین گیلانی، عارف، میرزاده‌ی عشقی

۱۰۰- همه‌ی عبارتها به استثنای عبارت ... از جنبه‌ی تاریخ ادبیات صحیح هستند.

- (۱) موضوع کتاب «شاعر آینه‌ها» بررسی سبک غزلیات و مثنوی‌های بیدل است.
- (۲) میرزاده‌ی عشقی منظومه‌ی «جمهوری‌نامه» را در مخالفت با رضاخان سرود.
- (۳) نیما ابتدا به سبک خراسانی شعر می‌گفت و سپس استفاده از آثار شاعران فرانسه دیدگاه تازه‌ای به او داد.
- (۴) مجموعه‌ی مقالات طنز دهخدا که در روزنامه‌ی صوراسرافیل چاپ می‌شد، تحت عنوان «چرند و پرند» جمع‌آوری شده است.

■ عَيْنِ الْأَصْحَ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ: (۱۰۱ - ۱۰۳)

۱۰۱- «شاوروا رجلاً أكثر نفعاً، و هم ليسوا إلاّ أحزمهم!»:

- (۱) با مردانی مفیدتر مشاوره کنید، زیرا فقط آنان هستند که دوراندیش‌اند!
- (۲) با مردانی مشورت کنید که سودشان بیشتر است، و آنان فقط دوراندیش‌ترین آنان هستند!
- (۳) با مردانی مشاوره کنید که سود زیادی می‌رسانند، و آنان نیستند مگر دوراندیش‌ترین مردان!
- (۴) با آنان مشورت کنید که از لحاظ سودمندی از شما بالاترند، و آنان نیستند بجز دوراندیش‌ترین آن‌ها!

۱۰۲- «الإبتسام على الحياة يقوِّيك على إنجاز الأعمال المتعبة و الامور العظيمة!»:

- (۱) خندیدن بر زندگی، تو را بر انجام کارهای شاق و سخت و بزرگ قادر می‌سازد!
- (۲) خندیدن برای زنده ماندن، اعمال سخت و کارهای بزرگ را برای تو ساده می‌کند!
- (۳) لبخند زدن برای حیات داشتن، تو را در اعمال سخت و کارهای عظیم یاری می‌دهد!
- (۴) لبخند زدن به زندگی، تو را در انجام دادن اعمال سخت و کارهای عظیم توانمند می‌کند!

۱۰۳- «ای فرزندان من! شما باید در کارهایتان بسیار تلاش کنید!»:

- (۱) ابناءئی! حاولوا فی أمورکم محاولَةً!
- (۲) یا الأولادی! إسعوا فی أعمالکم الكثيرة سعياً!
- (۳) یا بناتی! يجب علیکن الإجتهد فی الأمور الكثيرة!
- (۴) یا أولادی! علیکم أن تجتهدوا فی أعمالکم اجتهاداً بالغاً!

۱۰۴- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي التَّشْكِيلِ: «لا تتركوا الأمر بالمعروف و النهی عن المنکر فیولی علیکم شرارکم ثم تدعون فلا يستجاب لکم!»

- (۱) النَّهْيَ - المُنْكَرِ - شِرَارَكُم - تَدْعُونَ
- (۲) لا تَتْرُكُوا - الأَمْرَ - يُوَلِّي - لا يُسْتَجَابُ
- (۳) المُنْكَرِ - شِرَارَكُم - تَدْعُونَ - ثُمَّ
- (۴) المَعْرُوفِ - النَّهْيَ - يُوَلِّي - شِرَارَكُم

۱۰۵- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ: «إنما المؤمنون الَّذِينَ إِذَا ذَكَرَ اللهُ وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ!»

- (۱) «المؤمنون»: جمع مذكر - معرفة (ذواللّام) - معرب - صحيح الآخر/ مبتدا و مرفوع محلاً
- (۲) «الَّذين»: اسم - موصول خاص - نكرة - صحيح الآخر/ خبر و مرفوع محلاً
- (۳) «وَجِلَّتْ»: للغائبَة - مجرد ثلاثي - معتل (مثال) - مبني على الفتح/ فعل و فاعله «قلوب»
- (۴) «هم»: ضمير متصل للتصّب أو الجر - للغائبين - معرفة/ مضاف اليه و مجرور محلاً

۱۰۶- عَيْنِ غَيْرِ الْمُنَاسِبِ لِلْفَرَاغِ: «أَيُّهَا الشَّبَابُ الْإيرَانِيُّونَ!...»

- (۱) لَمْ تَطْلُبُونَ مَا فِيهِ الخُسْرَانُ!
- (۲) لا أَقُولُ شَيْئاً إِلاّ مَا يَنْفَعُكُمْ نَفْعاً!
- (۳) إِكْتَسَابُ المعَالِي هُوَ نَتِيجَةُ كَدْحِهِمْ!
- (۴) حَاوِلُوا أَنْ يَتَحَقَّقَ مَا يَلِيقُ بِكُمْ حَقِيقَةً!

۱۰۷- عَيْنِ كَلِمَةِ «مُؤْمِنٍ» مَبْنِيَّةٍ عَلَى الضَّمِّ:

- (۱) أَحْتَرَمُ الْمُؤْمِنَ الَّذِي يَذْكُرُنِي دَائِماً بِطَاعَةِ اللهِ وَ نِعْمِهِ!
- (۲) مُؤْمِنٌ؛ لا تَغْفَلُ عَنِ ذِكْرِ اللهِ فَإِنَّهُ أَنْيَسُ أَوْقَاتِ الْوَحْشَةِ!
- (۳) أَيُّهَا الْمُؤْمِنُ؛ مَا أَكْثَرَ اجْتِهَادَكَ لِلْوَصُولِ إِلَى رِضَى الرَّحْمَنِ!
- (۴) أَفْضَلُ النَّاسِ مُؤْمِنٌ يَضْحَى بِرَاحَتِهِ وَ أَمْوَالِهِ وَ نَفْسِهِ فِي طَرِيقِ الْحَقِّ!

۱۰۸- عَيْنِ الْمُسْتَثْنَى مِنْهُ لَيْسَ مَوْجُوداً:

- (۱) كَثِيرٌ مِنَ الْمَوَاطِنِ يَعْملُونَ أُسْبُوعاً إِلاّ الْجُمُعَةَ!
- (۲) أَتَتَذَكَّرُونَ الْفَوْزَ فِي الْمَبَارَاةِ إِلاّ وَاحِداً فِي السَّنَةِ الْمَاضِيَةِ!
- (۳) مَا كَانَ لَنَا فِي تِلْكَ الصَّعَابِ طَرِيقٌ إِلاّ التَّوَكَّلَ عَلَى اللهِ الْمُتَعَالَى!
- (۴) مَا خَسِرَ مِنْ بَيْنِ كُلِّ مُتَعَلِّمِي الْأَخْلَاقِ الْفَاضِلَةِ إِلاّ الَّذينَ لَمْ تَتَغَيَّرْ أَعْمَالُهُمْ!

۱۰۹- عَيْنِ الْمُسْتَثْنَى مَرْفُوعاً:

- (۱) لَمْ يَكُنِ الْأَنْبِيَاءُ إِلاّ مِنْ يَهْدُونَ الْبَشَرَ إِلَى السَّعَادَةِ!
- (۲) لَمْ يَهْدِ الْأَنْبِيَاءُ إِلاّ الَّذينَ يُرِيدُونَ السَّعَادَةَ لَا الشَّقَاوَةَ!
- (۳) الْأَنْبِيَاءُ لَا يَهْدُونَ إِلاّ مَنْ يَبْغِي الْوَصُولَ إِلَى السَّعَادَةِ!
- (۴) مَا الْأَنْبِيَاءُ إِلاّ الَّذينَ يُرِيدُونَ لِجَمِيعِ السَّعَادَةِ!

۱۱۰- عَيْنِ الصَّحِيحِ لِلْفَرَاغِينَ: «من يُخْلِفِ الْعَهْدَ لَا تَحْكُمُهُ ... الْأَهْوَاءُ فَلَا يُوْفَى بِالْوَعْدِ إِيفَاءً ... الْمُؤْمِنِينَ!»

- (۱) غَيْرَ - إِلاّ
- (۲) إِلاّ - إِلاّ
- (۳) إِلاّ - غَيْرَ
- (۴) غَيْرَ - غَيْرَ

تاریخ شناسی

نشریه‌ها و تاریخ‌نویسی
صفحه‌های ۱۴۶ تا ۱۵۴

- ۱۱۱- به کدام دلیل روزنامه‌ها و مجلات در ردیف مهم‌ترین وسایل انتقال اخبار و آگاهی جوامع به‌شمار می‌روند؟
 (۱) از نظر زمان انتشار
 (۲) مکتوب و ثبت شده بودن
 (۳) عدم دخالت موضوع و محتوا
 (۴) از نظر ملاحظات سیاسی، اعتقادی و اقتصادی
- ۱۱۲- در کدام تقسیم‌بندی بیشتر میزان سندیت و اهمیت مطالب مطرح است و مورخ باید با در نظر داشتن چه امری به مطالب نشریات اعتماد کند؟
 (۱) موضوع و محتوا - دخالت نظرات شخصی
 (۲) زمان انتشار - دخالت نظرات شخصی
 (۳) موضوع و محتوا - ملاحظات سیاسی، اعتقادی و اقتصادی
 (۴) زمان انتشار - ملاحظات سیاسی، اعتقادی و اقتصادی
- ۱۱۳- کدام‌یک از نشریات زیر در تقسیم‌بندی از نظر موضوع و محتوا قرار می‌گیرد و تنوع و تعداد نشریات در هر کشور ملاک چیست؟
 (۱) نشریه‌ی علمی پژوهشی - پیشرفت یا عقب‌ماندگی
 (۲) فصل‌نامه‌ی مطالعات تاریخی - پیشرفت یا عقب‌ماندگی
 (۳) مجله‌ی تحقیقی کاربردی - عقاید و نظریات علمی، اقتصادی و سیاسی جوامع
 (۴) روزنامه‌ی سیاسی صبح - عقاید و نظریات علمی، اقتصادی و سیاسی جوامع
- ۱۱۴- کدام‌یک از موارد زیر از دلایل اهمیت نشریات نیست؟
 (۱) خواننده‌ی نشریه فرصت مطالعه‌ی مکرر مطالب و اندیشه و تفکر بیش‌تر درباره‌ی آن‌ها را می‌یابد.
 (۲) معمولاً سندیت مطالب نشریات بیش از هر رسانه‌ی دیگری است.
 (۳) استفاده از نشریات نیازمند اختصاص دادن وقت معین است.
 (۴) از نظر تنوع و حجم مطالب نشریات نسبت به دیگر رسانه‌ها محدودیت کم‌تری دارند.
- ۱۱۵- به چه دلیل همه‌ی منابع تاریخ‌نویسی هنگام مراجعه‌ی مورخ به آن‌ها مورد نقد قرار می‌گیرند؟
 (۱) به دلیل تحریف‌های بی‌شمار آنها
 (۲) به دلیل وجود نمونه‌های جعلی متعدد
 (۳) جهت آزمون سواد و دانش تاریخی مورخ
 (۴) جهت شناخته شدن نقاط قوت و ضعف آنها
- ۱۱۶- شناختن دیدگاه و اهداف دست‌اندرکاران یک نشریه، مورخ را در مقابله با کدام دلیل تحریف تاریخ یاری می‌کند؟
 (۱) ملاحظات سیاسی، اعتقادی، اقتصادی و ...
 (۲) دخالت نظرات شخصی
 (۳) شتاب‌زدگی
 (۴) سختگیری‌های حکومت و سانسور
- ۱۱۷- کدام گزینه در مورد نقش نشریات در تحولات تاریخ ایران صحیح نیست؟
 (۱) امیرکبیر با انگیزه‌ی اصلاح حکومت و پیشرفت کشور، روزنامه‌ی وقایع اتفاقیه را چاپ کرد.
 (۲) در آغاز، مطالب روزنامه‌ها از سوی حکومت و حتی شخص شاه به شدت کنترل می‌شدند.
 (۳) کمبود امکانات در داخل موجب شد بعضی افراد در خارج از ایران روزنامه‌هایی به زبان فارسی چاپ کنند.
 (۴) با افزایش آگاهی مردم و صاحبان فکر، تعداد نشریات و کیفیت مطالب آن‌ها نیز افزایش یافت.
- ۱۱۸- کدام گزینه در ارتباط با مطالب منتشر شده در نشریه‌های ایرانی چاپ شده در دوران بعد از انقلاب مشروطیت درست نیست؟
 (۱) تأثیرگذاری بر افکار جامعه و انعکاس اخبار کشور و جهان
 (۲) بیان نظرات گوناگون درباره‌ی چگونگی اداره‌ی کشور
 (۳) همراه کردن مردم با نظرات و خواسته‌های خویش
 (۴) درج مطالبی درباره‌ی آفات استبداد و استعمار و لزوم استقرار قانون و عدالت در کشور
- ۱۱۹- نشریات از چه راه‌هایی موجب افزایش دانش مورخان و توسعه‌ی علم تاریخ می‌شوند؟
 (۱) آگاه کردن مردم از تحولات اوضاع و احوال جهان - نقش داشتن در شکل‌گیری بعضی رویدادهای تاریخی قرون اخیر - انتشار مطالب تاریخی در نشریات به صورت عمومی یا تخصصی
 (۲) نقش داشتن در شکل‌گیری بعضی رویدادهای تاریخی قرون اخیر - منبع اصلی و مهم بودن به دلیل فاصله زمانی اندک با وقوع اخبار ذکر شده - انتشار مطالب تاریخی در نشریات به صورت عمومی یا تخصصی
 (۳) مهم‌ترین وسیله در پیشرفت‌های تمدنی و فرهنگی - منبع اصلی و مهم بودن به دلیل فاصله زمانی اندک با وقوع اخبار ذکر شده - انتشار مطالب تاریخی در نشریات به صورت عمومی یا تخصصی
 (۴) آگاه کردن مردم از تحولات اوضاع و احوال جهان - منبع اصلی و مهم بودن به دلیل رعایت فاصله‌های زمانی - نقش داشتن در شکل‌گیری بعضی رویدادهای تاریخی قرون اخیر
- ۱۲۰- هدف اصلی از به‌وجود آمدن نشریات چیست و نخستین روزنامه به همت چه کسی و در زمان چه کسی منتشر شد؟
 (۱) آگاه کردن مردم هر عصر از اوضاع و احوال جهان اطراف آن‌ها - میرزا صالح شیرازی، محمد شاه
 (۲) آگاه کردن مردم هر عصر از اوضاع و احوال جهان اطراف آن‌ها - میرزا تقی خان، ناصرالدین شاه
 (۳) بازسازی تاریخ در پژوهش تاریخی و ارائه تاریخ واقعی - میرزا صالح شیرازی، محمد شاه
 (۴) بازسازی تاریخ در پژوهش تاریخی و ارائه‌ی تاریخ واقعی - میرزا تقی خان، ناصرالدین شاه

۱۲۱- کدام یک از موارد جزء مخاطرات پیرامون کره‌ی زمین نیستند؟

- (۱) افزایش روند فرسایش خاک‌ها - بحران منابع آب - کاهش ضخامت لایه‌ی ازن
- (۲) نابودی زمین‌های زراعی - بیابان‌زایی - گرسنگی
- (۳) انفجار جمعیت - جنگل‌زدایی - نابودی گونه‌های گیاهی و جانوری
- (۴) کاهش ضخامت لایه‌ی ازن - جنگل‌زدایی - وقوع سیلاب‌های سهمگین

۱۲۲- کدام گزینه صحیح نیست؟

- (۱) انسان در مدیریت محیط نقش محوری دارد.
- (۲) مدیریت محیط بهترین شیوه برای جلوگیری از تخریب محیط‌زیست است.
- (۳) مهم‌ترین عامل تغییرات زیست‌محیطی انسان است.
- (۴) علت تخریب محیط‌زیست مجموعه فعالیت‌های انسان برای تداوم زندگی خویش است.

۱۲۳- کدام دو عامل در روند بیابان‌زایی در ایران، سهم و درصدی بسیار نزدیک به هم دارند؟

- (۱) تخریب اراضی کشاورزی - تخریب جنگل
- (۲) استخراج معادن - تخریب جنگل
- (۳) تخریب مراتع - تخریب اراضی کشاورزی
- (۴) استخراج معادن - تخریب مراتع

۱۲۴- چرا جغرافیا می‌تواند در برنامه‌ریزی‌های محیطی از سطح محلی تا سطح ملی نقش عمده‌ای را داشته باشد؟

- (۱) نقش پررنگ منابع طبیعی در برنامه‌ریزی‌های محیطی
- (۲) توجه به بعد مکان و محیط جغرافیایی
- (۳) بررسی ویژگی‌های هر سرزمین پیش از استفاده از منابع طبیعی آن
- (۴) نامتوازن بودن محورها و قطب‌های صنعتی در محیط‌های گوناگون

۱۲۵- «چگونگی رفتار ائمه معصومین (ع) با حیوانات» و «این فرمایش رسول خدا (ص) که شکستن شاخه‌ی درخت نزد من به

منزله‌ی شکستن بال فرشتگان است» به ترتیب مربوط به کدام یک از دیدگاه‌های عمده‌ی زیست‌محیطی هستند؟

- (۱) بهره‌برداری - بهره‌برداری (۲) حفاظت - حفاظت (۳) حفاظت - حفاظت (۴) بهره‌برداری

۱۲۶- کدام عبارت مصداق تفکر «توسعه‌ی پایدار» است؟

- (۱) دیگران کاشتند و ما خوردیم، ما بکاریم دیگران بخورند.
- (۲) همه‌ی مخلوقات در خدمت بشر قرار داده شده است.
- (۳) از هر چیزی وسیله‌ای به او بخشیدیم.
- (۴) از هر آن‌چه آفریده شده، به بهترین نحو استفاده نمایید.

۱۲۷- کدام گزینه به جغرافیای کاربردی مربوط می‌شود و میدان عمل آن کدام است؟

- (۱) شاخه‌ی تخصصی در فنون جغرافیایی و اقدام به توزیع هماهنگ برنامه‌های عمرانی صرف‌نظر از امکانات یک ناحیه - رفع نیازهای ملی، منطقه‌ای و نظامی
- (۲) شاخه‌ی تخصصی در علم جغرافیا و یک مرحله‌ی کامل در گردآوری اطلاعات - مسائل مهم مکان‌ها و نواحی جغرافیایی
- (۳) شاخه‌ی تخصصی در فنون جغرافیایی و اقدام به توزیع هماهنگ برنامه‌های عمرانی صرف‌نظر از امکانات یک ناحیه - مسائل مهم مکان‌ها و نواحی جغرافیایی
- (۴) شاخه‌ی تخصصی در علم جغرافیا و یک مرحله‌ی کامل در گردآوری اطلاعات - رفع نیازهای ملی، منطقه‌ای و نظامی

۱۲۸- به چه دلیل در ایران الگوهای توسعه یکسان نیست و در صورت ادامه‌ی روند تخریب محیط زیست در سال‌های آینده به چه

علتی زمین‌های قابل کشت غیرقابل استفاده خواهد شد؟

- (۱) عدم حفاظت از منابع طبیعی محیط پیرامونی و افزایش نابرابری‌ها - نابودی گونه‌های گیاهی و جانوری
- (۲) عدم حفاظت از منابع طبیعی محیط پیرامونی و افزایش نابرابری‌ها - فرسایش خاک
- (۳) عدم توجه به نقش توان‌های محیطی مناطق مختلف کشور - فرسایش خاک
- (۴) عدم توجه به نقش توان‌های محیطی مناطق مختلف کشور - نابودی گونه‌های گیاهی و جانوری

۱۲۹- چه عاملی موجب حفظ تعادل انسان و محیط می‌شود و کدام مورد جزء برنامه‌ریزی‌های محیطی نمی‌باشد؟

- (۱) کنش و واکنش میان عوامل زیستی و مکان‌های جغرافیایی - نگرش فرهنگی
- (۲) روابط متقابل منابع طبیعی و اصول جغرافیایی - هوای پاک
- (۳) روابط متقابل منابع طبیعی و اصول جغرافیایی - رفاه انسان
- (۴) کنش و واکنش میان عوامل زیستی و مکان‌های جغرافیایی - عدالت فضایی

۱۳۰- چه نوع برنامه‌ریزی اساس جغرافیای کاربردی است و کدام مورد از اهداف اصلی جغرافیای کاربردی نیست؟

- (۱) مبتنی بر رابطه‌ی سیستم‌های طبیعی و انسانی - تقویت وجدان عمومی برای جلوگیری از تخریب محیط‌زیست
- (۲) در ارتباط مستقیم با مکان جغرافیایی - جلوگیری از اتلاف منابع طبیعی
- (۳) مبتنی بر رابطه‌ی سیستم‌های طبیعی و انسانی - ارائه‌ی مسیرهای منطقی در بهره‌گیری از منابع طبیعی و انسانی
- (۴) در ارتباط مستقیم با مکان جغرافیایی - برقراری رابطه‌ی مطلوب و متناسب بین منابع طبیعی و اصول جغرافیایی

تاریخ ایران و جهان (۱) و (۲)

تاریخ (۱): کل کتاب
صفحه‌های ۱ تا ۲۲۸
تاریخ (۲): تاریخ جهان و ایران
در قرون جدید و معاصر
صفحه‌های ۲ تا ۱۳۰

۱۳۱- کدام دانشمند اروپایی توانست تجزیه و ترکیب آب و اسیا با اکسیژن را نشان دهد و کدام عامل به برتری اسپانیای در قرن ۱۶ م. در اروپا خاتمه داد و کدام گروه از معافیت مالیاتی در فرانسه برخوردار بودند؟

- (۱) پاسکال - قیام مردم هلند - متوسط
(۲) لاوازیه - شکست از نیروی دریایی انگلیس - ممتاز
(۳) لاوازیه - امور مذهبی و سیاسی را در بین آریایی‌ها بر عهده داشتند و در زمان ...
(۴) پاسکال - اخراج مسلمانان - روحانیون عالی‌رتبه

بسیاری از افراد خاندان هخامنشی کشته شدند که موجب ضعیف شدن حکومت هخامنشی شد.

- (۱) غرب - کوی‌ها - اردشیر سوم
(۲) شمال‌غرب - واسپوهران - اردشیر دوم
(۳) شمال‌غرب - اردشیر سوم
(۴) غرب - کوی‌ها - اردشیر دوم

۱۳۳- به ترتیب چه عاملی موجب پیشرفت علم ریاضی در میان دورود و مصر باستان گردید؟

- (۱) ضرورت داشتن تقویم مناسب - محاسبات مربوط به برپایی اهرام
(۲) ضرورت داشتن تقویم مناسب - داد و ستد و امور بازرگانی
(۳) ضرورت اندازه‌گیری میزان بالا آمدن آب - محاسبات مربوط به برپایی اهرام
(۴) داد و ستد و امور بازرگانی - ضرورت اندازه‌گیری میزان بالا آمدن آب

۱۳۴- کدام گزینه دو پیامد مهم پیروزی ترکان سلجوقی بر امپراتوری روم شرقی در نبرد ملازگرد را بیان می‌کند؟

- (۱) افزایش قدرت دولت‌های کوچک محلی - همسایگی با عثمانی‌ها در غرب آسیا
(۲) گسترش اسلام در آسیای صغیر - بروز جنگ‌های دویست ساله صلیبی بین مسلمانان و مسیحیان
(۳) افزایش قدرت دولت‌های کوچک محلی - بروز جنگ‌های دویست ساله صلیبی بین مسلمانان و مسیحیان
(۴) همسایگی با عثمانی‌ها در غرب آسیا - گسترش اسلام در آسیای صغیر

۱۳۵- پس از چه واقعه‌ای، سودان با عنوان سودان مصر و انگلیس به صورت مستعمره درآمد؟

- (۱) سرکوب قیام مهدیون
(۲) هم‌پیمان شدن فرانسه با انگلیس در شکست بوئرها
(۳) گسترده کردن سلطه‌ی استعماری انگلیس در آفریقا
(۴) غلبه بر مصر و دستیابی به راه‌های ارتباطی سودان

۱۳۶- هدف کدام پیمان محاصره‌ی نظامی شوروی و بلوک کمونیست یا بلوک شرق نبود و شاه عباس اول چگونه یک سپاه مستقل به‌وجود آورد؟

- (۱) سیتو - بهبود اوضاع اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی
(۲) ورشو - با استفاده از غلامان گرجی
(۳) بغداد - نوسازی سازمان سپاه صفوی
(۴) سنتو - پایان دادن به سرکشی امرای قزلباش

۱۳۷- هر یک از توضیحات زیر به ترتیب مربوط به چه کسی است؟

(الف) با کشته شدن وی به دست یک جوان صرب در شهر سارایوو، جنگ جهانی اول آغاز شد.

(ب) سلطنت‌طلب اسپانیایی که با پشتیبانی هیتلر و موسولینی به قصد تصاحب قدرت به اسپانیا رفت.

(ج) در جریان جنگ جهانی دوم به فرماندهان آلمان دستور داد تا تسلیم متفقین شوند.

- (۱) فرانسوا ژوزف - مارشال فرانکو - ژنرال دوگل
(۲) فرانتس فردیناند - آلفونس سیزدهم - ژنرال دوگل
(۳) فرانسوا ژوزف - آلفونس سیزدهم - دریاسالار دونیتس
(۴) فرانتس فردیناند - مارشال فرانکو - دریاسالار دونیتس

۱۳۸- کدام عامل زمینه را برای قدرت‌یابی آقامحمدخان قاجار در نواحی شمالی ایران فراهم آورد و بعد از کدام واقعه در تهران تاج‌گذاری کرد؟

- (۱) خوش‌گذرانی خاندان کریم‌خان - برقراری نظم و امنیت در قفقاز
(۲) کاهش قدرت نظامی و اقتصادی حکوت زندیه به دلیل بروز جدال و ستیز میان بازماندگان کریم‌خان - سرکوب طغیان حاکم گرجستان
(۳) گرفتاری طولانی مدت حکومت زندیه در جنگ‌های داخلی و خارجی و آشفتگی اوضاع اقتصادی و اجتماعی ایرانیان - برقراری نظم و امنیت در قفقاز
(۴) رویگردانی بزرگان شیراز از حکومت زندیه - سرکوب طغیان حاکم گرجستان

۱۳۹- چند مورد از موارد زیر نادرست است؟

- مهم‌ترین مرکز مسیحیت در شبه‌جزیره عربستان شهر نجران در شرق شبه‌جزیره بود.
- سال‌های امامت امام هادی معاصر با دوران استیلای ترکان و دوران خلافت متوکل بود.
- روبروایی و درگیری با یهودیان از مواجعه با منافقان سخت‌تر بود.
- مغیره‌بن شعبه و زیادبن ابیه از جمله افراد حيله‌گر و جاه‌طلب در حکومت معاویه بودند.

(۱) ۱ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۴

۱۴۰- با توجه به جریانات پیرامون جنگ‌های صلیبی، کدام گزینه درست است؟

- (۱) در سال ۱۰۹۶ م. پاپ اوربان دوم فرمان جنگ علیه مسلمانان را برای تصرف بیت‌المقدس، صادر کرد. در پی آن جمعیت بزرگی از نواحی غربی و مرکزی اروپا به طرف بیزانس به راه افتادند تا از آن طریق خود را به این شهر کهن برسانند.
(۲) علت عدم موفقیت صلیبی‌ها در جنگ سوم صلیبی، آمادگی مسلمانان از یک‌سو و نارضایتی فاتحان سابق جنگ‌های صلیبی از آمدن مهاجران جدید بود.

(۳) پس از به پایان رسیدن جنگ اول صلیبی با پیروزی صلیبی‌ها، ایوبیان که در مرزهای شام حکومت می‌کردند، علیه صلیبی‌ها وارد عمل شدند و توانستند آن‌ها را پس برانند و قسمتی از اراضی مسلمانان را بازپس بگیرند.

(۴) جنگ‌های چهارم و پنجم صلیبی را پادشاهان با همراهی فنودال‌ها و شوالیه‌ها رهبری می‌کردند.

جغرافیای (۱) و (۲)

۱۴۱- کاربری اصلی و اولیه جنگل کدام است؟

(۱) تعدیل آب و هوا، جلوگیری از فرسایش خاک، تأمین چوب مورد نیاز

(۲) تعدیل آب و هوا، تنظیم آب‌ها، تأمین زیبایی برای انسان

(۳) تنظیم آب‌ها، جلوگیری از فرسایش خاک، تأمین چوب مورد نیاز

(۴) تأمین چوب مورد نیاز، تأمین میوه مورد نیاز، تنظیم آب‌ها

۱۴۲- هر کدام از شهرهای اصفهان و تهران به ترتیب امروزه چه نقشی دارند و در تدوین برنامه‌های توسعه‌ی شهری از چه مواردی

استفاده نشده است؟

(۲) تاریخی، صنعتی خدماتی - عکس‌های ماهواره‌ای

(۱) صنعتی و خدماتی، دانشگاهی - عکس‌های هوایی

(۴) صنعتی و خدماتی، سیاسی - عکس‌های هوایی

(۳) تاریخی، صنعتی خدماتی - نقشه‌ی کاربری زمین

۱۴۳- جنگل‌های حرا در کدام قسمت ایران قرار دارد و از چه نظر اهمیت دارد؟

(۲) جنوب‌غرب میناب - تغذیه‌ی دام‌ها

(۱) جزیره‌ی کیش - داروسازی

(۴) جزیره‌ی قشم - جلوگیری از فرسایش خاک

(۳) غرب بوشهر - تولید محصولات دارویی

۱۴۴- کدام گزینه از مواردی که دانشمندان با مطالعه آن می‌توانند وقوع آتشفشان را پیش‌بینی کنند، نیست؟

(۲) ذوب یخ و برف در دریاچه‌های دهانه‌ای آتشفشان

(۱) بررسی مداوم عکس‌های ماهواره‌ای

(۴) تغییر دمای سطح زمین و هوای اطراف آن

(۳) زمان پدید آمدن لکه‌های خورشیدی

۱۴۵- به چه دلیل سیاست جمعیت نباید به گونه‌ای باشد که هرم سنی کشور به سمت سالمندی و کهن‌سالی حرکت کند؟

(۲) میزان رشد مطلق جمعیت بسیار بالا می‌رود.

(۱) مانع اصلی در توسعه‌ی اقتصادی جامعه خواهد بود.

(۴) در ایجاد شغل و سرمایه‌گذاری دچار مشکل می‌شوند.

(۳) میزان مولید بالا باقی می‌ماند.

۱۴۶- زبان حامی، زبان بعضی از مردم ... است، فعالیت عوامل تغییر دهنده‌ی سواحل تحت تأثیر ... نیست و ... از ویژگی‌های خاک سیروزوم است.

(۱) شمال آفریقا - یخچال‌های طبیعی - فقر مواد آلی

(۲) شمال آفریقا - ارتفاع ساحل - کانی‌های فراوان

(۳) عرب و یهود - فعالیت‌های آتش‌فشانی - فقر هوموس و ترکیبات کربنی

(۴) عرب و یهود - تغییرات سطح آب دریاها - حاصل‌خیزی

۱۴۷- پاسخ سؤالات زیر در کدام گزینه آمده است؟

الف) در کدام کشورهای کوهستانی آتش‌فشان‌های فعال وجود ندارد؟

ب) سواحل به دلیل کدام ویژگی محیط مناسبی برای انجام برخی تحقیقات

زمین‌شناسی یک منطقه هستند؟

ج) نیم‌رخ توپوگرافی روبه‌رو کدام پدیده را نشان می‌دهد؟

(۱) ایتالیا - ستون‌های سنگی دریایی و دسترسی آسان به سایر مناطق - گودال

(۲) استرالیا - سنگ‌های متنوع و اشکال ناهمواری متعدد - تپه

(۳) ژاپن - سنگ‌های متنوع و اشکال ناهمواری متعدد - گودال

(۴) آرژانتین - ستون‌های سنگی دریایی و دسترسی آسان به سایر مناطق - تپه

۱۴۸- هر یک از گزاره‌های زیر به ترتیب مربوط به کدام یک از اشکال فرسایش بادی در بیابان‌هاست؟

الف) پوشیده شدن سطح بیابان از سنگ، قلوه‌سنگ و ریگ‌هایی که باد قادر به حمل آن‌ها نیست.

ب) ریزترین مواد حمل شده توسط بادها که به صورت لایه‌هایی روی هم انباشته می‌شوند.

ج) دو زایدی طویل در جهت باد دارند و بین ۱۰ تا ۲۰ متر ارتفاع دارند.

د) جابه‌جایی و دور شدن ذرات از محل پیدایش خود

(۲) رگ - لس - برخان - بادبردگی

(۱) حوضه‌های بادبردگی - بادبردگی - برخان - لس

(۴) رگ - بادبردگی - سیف - لس

(۳) حوضه‌های بادبردگی - لس - سیف - بادبردگی

۱۴۹- کدام مورد از علل وقوع بیابان‌زایی نمی‌باشد و کدام رود از نواحی مرطوب‌تر سرچشمه می‌گیرد؟

(۲) افزایش بیش از حد دام‌ها - رود راین

(۱) کشت متمرکز غلات - رود نیل

(۴) تهیه هیزم از گیاهان چوبی - رود راین

(۳) کشت محصولات به جای دام‌پروری - رود نیل

۱۵۰- لایه‌ی زمینی در جنگل‌های استوایی از کدام مورد تشکیل نشده است و در نتیجه‌ی چه عاملی بخش زیادی از این جنگل‌ها

پاک‌سازی و به چراگاه‌های کم‌ظرفیت تبدیل می‌شود؟

(۲) گیاهان پیچ - کشاورزی نوبتی

(۱) گیاهان چسبنده - کشاورزی نوبتی

(۴) بامبو - گسترش راه‌های ارتباطی

(۳) گیاهان علوفه‌ای - گسترش راه‌های ارتباطی

علوم اجتماعی

بیدارگران اسلامی و منورالفکران
و روشنفکران غرب زده
انقلاب اسلامی ایران
صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۲۴

۱۵۱- وجه اشتراک منورالفکران غرب زده، به ترتیب با بیدارگران اسلامی و روشنفکران چپ، چه بود؟

- (۱) استقلال اقتصادی و سیاسی جوامع را می‌خواستند. - نسبت به کشورهای استعمارگر احساس خطر نمی‌کردند.
- (۲) اصلاح رفتار دولت‌های اسلامی را دنبال می‌کردند. - اندیشه‌های ناسیونالیستی داشتند.
- (۳) اصلاح رفتار دولت‌های اسلامی را دنبال می‌کردند. - نسبت به کشورهای استعمارگر احساس خطر نمی‌کردند.
- (۴) استقلال اقتصادی و سیاسی جوامع را می‌خواستند. - اندیشه‌های ناسیونالیستی داشتند.

۱۵۲- عامل پیدایش این آسیب‌ها چیست؟

«مخدوش شدن استقلال سیاسی و اقتصادی جوامع اسلامی»، «قرار گرفتن غرب‌زدگان جوامع اسلامی در حاشیه‌ی اندیشه‌های لیبرالیستی»، «به ضعف کشیده شدن عزت و استقلال کشورهای اسلامی»

- (۱) وابستگی حکومت منورالفکران غرب زده به کشورهای استعمارگر - فروپاشی بلوک شرق - رعب و شیفتگی رجال سیاسی جوامع اسلامی نسبت به فرهنگ غرب
- (۲) تدوین شناسنامه‌ی ویژه برای جوامع اسلامی از طریق اندیشه‌ی سیاسی ناسیونالیستی - کودتاهای مورد حمایت بلوک شرق - تشکیل حکومت‌های سکولار در جوامع اسلامی
- (۳) رعب و شیفتگی رجال سیاسی جوامع اسلامی نسبت به فرهنگ غرب - از بین رفتن جاذبه‌ی بلوک شرق در کشورهای اسلامی - وابستگی حکومت منورالفکران غرب زده به کشورهای استعمارگر
- (۴) تشکیل حکومت‌های سکولار در جوامع اسلامی - هویت‌سازی برای جوامع اسلامی از طریق اندیشه‌ی سیاسی ناسیونالیستی - نفوذ دولت‌های غربی در کشورهای اسلامی

۱۵۳- از بین عبارات زیر، کدام موارد درست نیستند؟

(الف) قدرت حاکمان سکولار در کشورهای مسلمان، ریشه در باورها و اعتقادات و پیشینه‌ی تاریخی این کشورها داشت.

(ب) نخستین بیدارگران اسلامی، استقلال اقتصادی و فرهنگی جوامع مسلمان را می‌خواستند.

(پ) در مقاومت‌های منفی، حاکمیت پادشاه، غیرمشروع دانسته می‌شود و همکاری سیاسی با آن جز در حد واجبات نظامیه انجام نمی‌شود.

(ت) بسیاری از روشنفکران چپ در کشورهای مسلمان، حرکت‌های اجتماعی خود را به صورت مکاتب الحادی، آشکار می‌کردند.

(ث) مهجور ماندن عدالت و فقاقت، پیامد مناسبات قدرت‌های قومی دولت‌های مسلمان بود.

(۱) ب - ث - ت

(۲) الف - ب - ت

(۳) الف - ت - ث

(۴) ب - پ - ث

۱۵۴- هر یک از موارد زیر پیامد چیست؟

«تعامل عالمان دینی با دولت‌های کشورهای مسلمان»، «مهجور و ناتوان باقی ماندن مفاهیم برتر فرهنگ اسلامی»، «تغییر

موضع بیدارگران اسلامی از مقاومت منفی به فعالیت رقابت‌آمیز»

(۱) ضرورت حفظ امنیت - بی‌توجهی سلاطین به فرهنگ اسلامی - انعقاد قراردادهای استعماری توسط دولت قاجار

(۲) لزوم تقابل سازنده - مناسبات قدرت‌های قومی - مقاومت در برابر بیگانگان

(۳) ضرورت حفظ امنیت - مناسبات قدرت‌های قومی - انعقاد قراردادهای استعماری توسط دولت قاجار

(۴) لزوم تقابل سازنده - بی‌توجهی سلاطین به فرهنگ اسلامی - مقاومت در برابر بیگانگان

۱۵۵- هر یک از موارد زیر، به ترتیب، مربوط به کدام یک از گروه‌های زیر است؟

«خطر غرب را بیش‌تر در رفتار سیاسی و اقتصادی آن می‌دیدند»، «خواستار اصلاح رفتار دولت‌های کشورهای مسلمان بودند»، «اعتراض به عملکرد اقتصادی نظام سرمایه‌داری»

(۱) منورالفکران غرب زده - نخستین بیدارگران اسلامی - منورالفکران غرب زده

(۲) نخستین بیدارگران اسلامی - نخستین بیدارگران اسلامی - روشنفکران چپ

(۳) نخستین بیدارگران اسلامی - مارکسیست‌ها - عالمان دینی

(۴) عالمان دینی - ناسیونالیست‌ها - نخستین بیدارگران اسلامی

۱۵۶- به ترتیب، مصداق‌های الف، ب و ج کدام‌اند؟

عملکردها	افراد و جریان‌ها
ج	حاکمان سکولار در کشورهای مسلمان
حذف کارگزاران مستقیم غرب	الف
ب	منورالفکران غرب‌زده در کشورهای اسلامی

(۱) انقلاب‌های آزادی بخش - استبداد استعماری - حذف ساختارهای اجتماعی پیشین

(۲) بیدارگران اسلامی - ایجاد ساختارهای اجتماعی استعماری جدید - ایجاد ساختارهای اجتماعی جدید

(۳) جنبش‌های زیر نفوذ بلوک شرق - حذف ساختارهای اجتماعی پیشین - تشکیل جبهه‌ی مقاومت و پایداری

(۴) حاکمان سکولار در کشورهای مسلمان - درهم ریختن نظم پیشین - حفظ پوشش دینی

۱۵۷- کدام‌یک از گزینه‌های زیر به ترتیب، به مفهوم اصلاح از دیدگاه نخستین بیدارگران اسلامی و منورالفکران غرب‌زده اشاره

دارد و شکل‌گیری روشنفکری التقاطی چپ پیامد چه بود؟

(۱) استقلال اقتصادی و سیاسی - اندیشه سیاسی قوم‌گرایانه متجدد - سازماندهی اندیشه‌های مارکسیستی در چارچوب اندیشه‌های

ناسیونالیستی

(۲) بازگشت به اسلام - تقلید از رفتار فرنگیان - بیان اندیشه‌های مارکسیستی با پوشش دینی

(۳) بازگشت به اسلام - تقلید از رفتار فرنگیان - بیان اندیشه‌های ناسیونالیستی با پوشش دینی

(۴) استقلال اقتصادی و سیاسی - اندیشه‌های ناسیونالیستی - سازماندهی اندیشه‌های مارکسیستی در چارچوب اندیشه‌های لیبرالیستی

۱۵۸- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر، به ترتیب در کدام گزینه به درستی آمده است؟

الف) بیدارگران اسلامی قومیت‌های مختلف را در متن امت واحد اسلامی به رسمیت می‌شناختند.

ب) به موازات نخستین بیدارگران اسلامی، گروه دیگری در جوامع غربی به وجود آمدند که شیفته‌ی جوامع غربی بودند.

ج) جریان روشنفکران چپ پس از فروپاشی شوروی به‌عنوان یک جریان تأثیرگذار در جوامع اسلامی وجود داشت.

د) برخی از بیدارگران اسلامی قوت و قدرت جوامع غربی را نتیجه عمل کردن آن‌ها به دستورات اسلام می‌دانستند.

(۱) ص - ص - غ - غ (۲) ص - غ - غ - ص

(۳) ص - غ - ص - غ (۴) غ - غ - ص - غ

۱۵۹- از نظر منورالفکران غرب‌زده، مفاهیم بیداری و اومانیسیم به ترتیب چه معنایی دارند و نخستین لژهایی که در ایران تأسیس

کردند، کدام‌اند؟

(۱) عبور از فرهنگ اسلامی و پیوستن به فرهنگ غربی - روشنگری مدرن - لژ آدمیت و لژ منورالفکری

(۲) عبور از فرهنگ غربی و پیوستن به فرهنگ اسلامی - آدمیت - لژ بیداری و لژ آدمیت

(۳) عبور از فرهنگ اسلامی و پیوستن به فرهنگ غربی - آدمیت - لژ آدمیت و لژ بیداری ایرانیان

(۴) عبور از فرهنگ غربی و پیوستن به فرهنگ اسلامی - روشنگری مدرن - لژ آدمیت و لژ بیداری ایرانیان

۱۶۰- نخستین رویارویی‌های غرب متجدد با جهان اسلام در چه شرایطی رخ داد؟

(۱) قدرت‌های سیاسی جهان اسلام در چارچوب مناسبات پادشاهی و امپراطوری‌های قومی و قبیله‌ای عمل می‌کردند.

(۲) دولت‌های کشورهای مسلمان به موازات پیروی از سنن دینی و اسلامی قدرت و نفوذ بیش‌تری پیدا می‌کردند.

(۳) مناسبات و روابط قدرت‌های قومی و قبیله‌ای بر اساس دو اصل فقاقت و عدالت انجام می‌شد.

(۴) پوشش گرفتن از مفاهیم دینی و اسلامی سبب شده بود تا دولت‌های مسلمان در برابر کشورهای غربی آسیب‌پذیر باشند.

جامعه‌شناسی (۱) و (۲)

جامعه ۱:

کنش انسانی، ...، جهان‌های اجتماعی
صفحه ۱ تا ۶۳
جامعه ۲:
گستره‌ی جهان اجتماعی، ...
از خودیگانگی فرهنگی
صفحه ۱ تا ۶۷

۱۶۱- با توجه به مبحث ویژگی‌های موجودات ارگانیک، به ترتیب عبارات زیر با کدام گزینه ارتباط دارند؟

«ایجاد و نابودی اعضا بر حسب نیاز»، «چینش و نظم مناسب اعضا» و «عدم تغییر اعضا با اراده‌ی خود»

- (۱) کار اعضا تداوم حیات موجود زنده است - ارتباط و پیوستگی اعمال - تکوینی بودن ساختار اعضای موجود زنده
(۲) موجود زنده اعضا و اندام متفاوتی دارد - ارتباط و پیوستگی اعمال - تکوینی بودن عضویت و روابط اعضا
(۳) موجود زنده اعضا و اندام متفاوتی دارد - تأمین هدف مشترک - تکوینی بودن ساختار اعضای موجود زنده
(۴) هدف اعضا تداوم حیات موجود زنده است - تأمین هدف مشترک - تکوینی بودن عضویت و روابط اعضا

- ۱۶۲- صحیح یا غلط بودن هر یک از عبارات زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟
- تقسیم پدیده‌های اجتماعی بر اساس خرده‌نظام‌ها تقسیم بر اساس اندازه و دامنه است.
- تدریس خصوصی را می‌توان یک پدیده‌ی خرد و عینی دانست.
- اعضای متفاوت بدن از آن‌جا که به هم وابسته‌اند، دارای اهمیت یکسانی نیز هستند.
- همه‌ی پدیده‌های اجتماعی، هویتی معنایی و ذهنی دارند.

- (۱) غ - غ - ص - ص
(۲) غ - غ - ص - ص
(۳) ص - غ - ص - غ
(۴) غ - غ - ص - غ

۱۶۳- عبارات زیر، به ترتیب، با کدام موارد ارتباط دارند؟

- بنی آدم اعضای یک پیکرند
- فرو ریختن یا دگرگون شدن جهان اجتماعی

- (۱) تشبیه جهان اجتماعی به موجودات زنده - عدم پذیرش عضویت در جهان اجتماعی توسط انسان‌ها
(۲) اعضای موجود زنده به یکدیگر وابسته‌اند و اغلب نمی‌توانند به صورت مستقل دوام بیاورند. - عدم انتقال فرهنگ از طریق آموزش و تعلیم و تربیت
(۳) تشبیه جهان اجتماعی به موجودات ارگانیسم - عدم انتقال فرهنگ از نسلی به نسل دیگر
(۴) عضویت اعضای موجود زنده و روابط و ساختار آن‌ها تکوینی است. - یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند.

۱۶۴- صحیح یا غلط بودن هر یک از عبارات زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- انسان‌ها پس از تولد، هویت اجتماعی انتسابی خود را در خانواده و غیر آن می‌پذیرند.
- فرصت‌های افراد در جهان‌های مختلف برای کسب هویت اجتماعی جدید یکسان است.
- کسب هویت اکتسابی اجتماعی به صورت غیرفعال یا در محیط خانواده ممکن نیست.
- علل بیرونی تعارضات فرهنگی به نوآوری‌های افراد در تأثیرپذیری از فرهنگ‌های دیگر بازمی‌گردد.

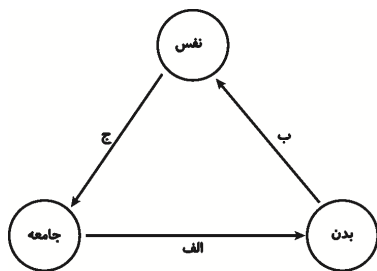
- (۱) ص - غ - ص - ص
(۲) ص - غ - غ - غ
(۳) غ - غ - ص - ص
(۴) غ - غ - ص - ص

۱۶۵- کدام یک در رابطه با موقعیت اجتماعی و خودآگاهی، درست نیست؟

- (۱) جایگاه فرد در یک گروه اجتماعی - بخشی از هویت را می‌شناسیم و بخش دیگر برای ما پنهان است و ما آن را نمی‌شناسیم.
(۲) چگونگی رفتار با شخص - وجود نظریات مختلف درباره‌ی هویت افراد نشان می‌دهد که خطا و اشتباه در شناخت هویت وجود دارد.
(۳) از خصوصیات هویتی ثابت است. - ما در شناخت ویژگی‌های هویتی دیگران، کمتر دچار خطا می‌شویم.
(۴) رفتارهایی که از فرد انتظار داریم - فیلسوفان مباحث گسترده‌ای درباره‌ی هویت دارند.

۱۶۶- به ترتیب کدام یک در رابطه با کنترل اجتماعی، نادرست و در رابطه با کجروی اجتماعی و هویت اجتماعی درست است؟

- (۱) مجموعه فعالیت‌هایی است که برای پذیرش فرهنگ و انطباق دادن افراد با انتظارات جامعه انجام می‌شود. - انسان بر اساس اختیار خود می‌تواند هویت اجتماعی را نپذیرد. - جهان اجتماعی به هنگام تولد، آن فرد را به عنوان یکی از اعضای خود به رسمیت می‌شناسد.
(۲) فرایندی است که برای مشارکت در زندگی اجتماعی دنبال می‌شود. - جامعه برای پیشگیری و کنترل آن روش‌هایی دارد. - جهان اجتماعی متناسب با موقعیتی که فرد در آن قرار گرفته، برای او شناسنامه‌ای در نظر می‌گیرد.
(۳) فرایند پذیرش فرهنگ است. - رفتارهایی است که خلاف عقاید، ارزش‌ها و قواعد و هنجارهای جامعه است. - آشنایی فرد با هویتی که جامعه برای او در نظر گرفته، یک آشنایی تدریجی است.
(۴) امر به معروف و نهی از منکر نقش مهمی را در آن بازی می‌کند. - انسان‌ها نمی‌توانند در مسیر قواعد و هنجارهای اجتماعی حرکت نکنند. - هر فرد در جهان اجتماعی متولد می‌شود که به وسیله‌ی نسل‌های قبل از او ایجاد شده است.

۱۶۷- مصداق‌های الف، ب و ج کدام است؟

- (۱) برخی کنش‌های اجتماعی انسان‌ها مبدأ فساد در خشکی و دریاهاست. - ترشحات زیاد غده‌ی تیروئید موجب عصبانی شدن انسان می‌گردد. - جهان اجتماعی امکان رشد برخی فضایل و رذایل را از بین می‌برد یا زمینه‌ی رشد آن‌ها را فراهم می‌آورد.
- (۲) جهان اجتماعی امکان رشد برخی از فضایل و رذایل را از بین می‌برد یا زمینه‌ی رشد آن‌ها را فراهم می‌آورد. - بدن نسبت به آنچه که نیت و عزم آدمی بر آن قوی شده باشد، احساس ضعف نمی‌کند. - برخی آدمیان به دلیل شایستگی‌های روحی و روانی خود مسیر زندگی اجتماعی انسان‌ها را دگرگون می‌سازند.
- (۳) در شرایط اقلیمی مختلف فرهنگ‌های متفاوتی پدید می‌آید. - برخی مرض‌های جسمانی از طریق کمک گرفتن قوای روحی درمان می‌شود. - بعضی انسان‌ها به دلیل شقاوت باطنی خود جامعه و تاریخی را به نابودی می‌کشاند.
- (۴) کنش‌های اجتماعی انسان‌ها ممکن است نه تنها شرایط زیستی دیگر موجودات بلکه شرایط زیست و زندگی انسان را نیز در معرض خطر و نابودی قرار دهد. - قوای بدنی در حکم ابزارهایی برای قوای نفسانی و روانی انسان هستند. - امام خمینی توانست مسیر جهان امروز بشریت را دگرگون سازد.

۱۶۸- کدام گزینه در رابطه با «تزلزل فرهنگی» و «تعارض فرهنگی» به ترتیب درست و نادرست است؟

- (۱) تا هنگامی که هویت اجتماعی افراد در چارچوب عقاید و ارزش‌های محوری جامعه شکل گیرد، تغییرات هویتی در درون یک جهان اجتماعی واحد رقم می‌خورند. - تداوم شیوه‌ی زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های اجتماعی یک فرهنگ
- (۲) بحران هویت در جایی به‌وجود می‌آید که جامعه توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد. - عدم توانایی فرهنگ برای سازمان بخشیدن رفتارهای اجتماعی مطابق با مبانی خود
- (۳) هنگامی رخ می‌دهد که تغییرات هویتی در خارج از مرزهای مقبول فرهنگی یک جامعه واقع شود و شیوه‌هایی از زندگی را که با عقاید و ارزش‌های اجتماعی در تقابل هستند، به دنبال بیاورد. - فردی که با تلاش و پشتکار خود در یکی از عرصه‌های اجتماعی دست به نوآوری می‌زند و از این طریق موقعیت اجتماعی خود و بخشی از افراد جامعه را ارتقا می‌بخشد، مورد تأیید جامعه واقع می‌شود.
- (۴) هنگامی که مبادی هویت‌ساز فرهنگ یعنی عقاید، ارزش‌ها و آرمان‌ها ثبات و استقرار خود را در متن فرهنگ از دست بدهند، رخ می‌دهد. - اگر تغییرات هویتی در درون یک جهان اجتماعی واحد رقم بخورد، می‌تواند مستلزم گسترش و توسعه‌ی فرهنگ اجتماعی باشد و مورد تشویق و تأیید جامعه قرار گیرد.

۱۶۹- گفته‌ی امام خمینی (ره) که «یک انسان باتقوا جهانی را تغییر می‌دهد.» بیانگر چیست و تعامل جهان اجتماعی با جهان‌های

دیگر بر چه اساسی است؟

- (۱) تأثیر جهان نفسانی بر جهان اجتماعی - به تناسب هویت خود
- (۲) تأثیر جهان نفسانی بر جهان طبیعی - به تناسب قواعد و مقررات موجود در جهان اجتماعی
- (۳) تأثیر جهان اجتماعی بر جهان نفسانی - به تناسب هویت خود
- (۴) تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی - به تناسب قواعد و مقررات موجود در جهان اجتماعی

۱۷۰- به ترتیب هر یک از عبارات زیر با کدام گزینه مرتبط‌اند؟

«در جامعه‌ی سرمایه‌داری هویت جمعی افراد به ثروت و توان اقتصادی آن‌ها شناخته می‌شود.»

«منتسکیو اندیشمند فرانسوی درباره تأثیر جغرافیای طبیعی بر فرهنگ انسانی تحقیق کرده است.»

«وقتی خود را فرزند یک خانواده معرفی می‌کنیم، افراد درون خانواده و افراد بیرون خانواده، معنای خانواده را می‌شناسند.»

- (۱) تناسب هویت‌های فردی و اجتماعی - تمایز هویت‌های فردی و اجتماعی - تعامل بخش‌های مختلف هویتی
- (۲) تمایز هویت‌های فردی و اجتماعی - تناسب هویت‌های فردی و اجتماعی - تعامل بخش‌های مختلف هویتی
- (۳) تناسب هویت‌های فردی و اجتماعی - تعامل بخش‌های مختلف هویتی - تمایز هویت‌های فردی و اجتماعی
- (۴) تعامل بخش‌های مختلف هویتی - تناسب هویت‌های فردی و اجتماعی - تمایز هویت‌های فردی و اجتماعی

فلسفه‌ی سال چهارم

مبانی حکمت متعالیه، حکمای معاصر
(علامه طباطبایی)
صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۴۵

۱۷۱- در رابطه با سیر تاریخی مبحث اصالت وجود یا ماهیت کدام گزینه درست است؟

- (۱) این مباحث همواره در بین فلاسفه‌ی اسلامی مطرح بوده است.
- (۲) ملاصدرا به تبع استاد خود، واقعیت را مابازاء مفهوم وجود می‌دانست.
- (۳) اشراقیون از جمله میرداماد به اعتباری بودن وجود در برابر ماهیت حکم کرده‌اند.
- (۴) ملاصدرا نظام فلسفی خویش را بر پایه‌ی اصالت وجود در برابر ماهیت استوار ساخت.

۱۷۲- در رابطه با ... «جسم» می‌توان گفت ...

- (۱) مفهوم کلی - از نظر صدق بر مصادیقش، اولویت قابل طرح است.
- (۲) لفظ - مشترک لفظی است و معنای متعدد دارد.
- (۳) لفظ - تنها یک معنا دارد و بر اشیای متعدد صدق می‌کند.
- (۴) مفهوم کلی - صدق آن بر افرادش به نحو تشکیکی است.

۱۷۳- از منظر دیدگاه فقر وجودی، وابستگی موجودات ...

- (۱) ناشی از ضعف و فقدان وجودی است.
- (۲) در خود ماهیت قابل تبیین است.
- (۳) ریشه در تساوی با وجود و عدم دارد.
- (۴) در همه‌ی موجودات یکسان است.

۱۷۴- حکمای پیش از ملاصدرا معتقد بودند که ...

- (۱) حرکت و تحول در جوهر اشیاء معقول و ممکن است.
- (۲) تنها جوهر و صفات اشیاء دچار دگرگونی می‌شوند.
- (۳) در صورت تغییر در جوهر، هویت شیء زوال نمی‌یابد.
- (۴) در صورت تغییر در جوهر، اصل حرکت زیر سؤال می‌رود.

۱۷۵- نمی‌توان گفت چون همیشه آب در اثر گرمای کافی بخار می‌شود، ...

- (۱) ذهن قادر به درک تعاقب میان تبخیر آب و گرما می‌شود.
- (۲) تجربه و حواس علت تبخیر آب را تشخیص می‌دهند.
- (۳) انتظار داریم که گرمای کافی باعث تبخیر آب گردد.
- (۴) رابطه‌ای وجودی میان گرما و تبخیر آب وجود دارد.

۱۷۶- کدام مورد درباره «علیت» درست است؟

- (۱) حکم ذهن از توالی میان دو حادثه است.
- (۲) توالی میان بعضی حوادث، از آن ناشی می‌شود.
- (۳) برای ایجاد و پیشرفت علم وضع شده‌است.
- (۴) رابطه‌ای است که میان همه حوادث متوالی برقرار است.

۱۷۷- از نظر علامه طباطبایی علیت ...

- (۱) اصلی عقلی است و با علم حضوری و انعکاس در ذهن تبدیل به عادت می‌شود.
- (۲) از معلوم بالذات نشئت می‌گیرد و تبدیل به علم حضوری می‌گردد.
- (۳) اصلی تعاقبی می‌تواند باشد و مبین تأثیر و تأثر است.
- (۴) اصلی غیر تجربی است و حس و تجربه تنها تعاقب را درک می‌کند؛ نه علیت را.

۱۷۸- تکیه‌گاه شناخت به اعتقاد علامه طباطبایی، همان علم ... به ... اصل علیت و ادراکات را انعکاس از ... دانستن است.

- (۱) حضوری - عقلی یافتن - واقعیات درونی
- (۲) حضوری - عقلی دانستن - واقعیات بیرونی
- (۳) حصولی تجربی - عقلی یافتن - حقایق درونی
- (۴) حصولی تجربی - عقلی دانستن - حقایق بیرونی

۱۷۹- در رابطه با کتب مصباح‌الانس و فصوص‌الحکم به ترتیب می‌توان گفت ...

- (۱) اثر صدرالدین قونوی است. - در شرح مفتاح‌الغیب نوشته شده است.
- (۲) در شرح مفتاح‌الغیب نوشته شده است. - اثر محی‌الدین ابن عربی است.
- (۳) اثر حمزه‌ی فناری است. - در شرح مفتاح‌الغیب نوشته شده است.
- (۴) حضرت امام (ره) شرحی بر آن نوشته‌اند. - اثر قیصری است.

۱۸۰- درک مسائل عمیق حکمت متعالیه توسط شهید مطهری نتیجه‌ی کدام مورد بود؟

- (۱) شرح او بر کتاب اسفار ملاصدرا
- (۲) تحصیل دروس رسمی حوزه نزد امام خمینی (ره)
- (۳) طی کردن مراحل عالی فلسفه‌ی اسلامی نزد امام خمینی (ره)
- (۴) فراگیری اسفار ملاصدرا نزد علامه طباطبایی

۱۸۱- پیش‌بینی پدیده‌ی مورد نظر و کشف رابطه‌ی بین علت و معلول در روان‌شناسی علمی، به ترتیب معلول کدام موارد هستند؟

- ۱) انجام توصیفی تجربی از پدیده‌ی مورد نظر - ارائه‌ی تعریف عملیاتی دقیق از پدیده‌ها
- ۲) انجام توصیفی تجربی از پدیده‌ی مورد نظر - انجام پیش‌بینی با درجه‌ی بالایی از اعتبار
- ۳) جلوگیری از تأثیر ارزش‌ها و پیش‌داوری‌های شخصی - انجام پیش‌بینی با درجه‌ی بالایی از اعتبار
- ۴) جلوگیری از تأثیر ارزش‌ها و پیش‌داوری‌های شخصی - ارائه‌ی تعریف عملیاتی دقیق از پدیده‌ها

۱۸۲- کدام گزینه با هیچ‌یک از دانشمندان ذکر شده ارتباط ندارد؟

«کارل لشلی - هانس سلیه - پل بروکا»

- ۱) ایجاد لذت، پر خوری و کم‌خوری با تحریک الکتریکی نورون‌ها به خصوص در ناحیه‌ی هیپوتالاموس
- ۲) کشف صدمه به یادگیری و حافظه‌ی موش‌ها با برداشتن قسمتی از کورتکس مغز آن‌ها
- ۳) کشف شاهده‌ی بر منطقه‌بندی کنش مغز به وسیله‌ی تکه‌برداری پس از مرگ
- ۴) بررسی تغییرات فیزیولوژیکی مرتبط با فشار روانی و ارائه‌ی نظریه‌ی تطابق عمومی

۱۸۳- متغیر مستقل در طی آزمایش تغییر ... و در رابطه‌ی علت و معلولی حکم ... را دارد.

- ۱) می‌کند - معلول
- ۲) می‌کند - علت
- ۳) نمی‌کند - معلول
- ۴) نمی‌کند - علت

۱۸۴- موارد زیر به ترتیب مربوط به کدام ویژگی یا مشخصه‌ی اصلی رشد است؟

الف) این ویژگی به انسان کمک می‌کند تا نقایص و اختلالات رشدی را مرتفع سازد.

ب) تکنولوژی، امروزه دنیا را برای نسل جدید تغییر داده است.

ج) حوادثی که در دوران نوجوانی رخ می‌دهند، فرایند رشد را در میانسالی تحت تأثیر قرار می‌دهند.

- ۱) کل‌گرایی فرآیند رشد/ انعطاف‌پذیری رشد/ تأثیرپذیری از زمینه‌ها و شرایط تاریخی - فرهنگی
- ۲) کل‌گرایی فرآیند رشد/ تأثیرپذیری از زمینه‌ها و شرایط تاریخی - فرهنگی/ انعطاف‌پذیری رشد
- ۳) انعطاف‌پذیری رشد/ مرحله‌ای، مداوم و پیوسته بودن رشد/ کل‌گرایی فرآیند رشد
- ۴) انعطاف‌پذیری رشد/ تأثیرپذیری از زمینه‌ها و شرایط تاریخی - فرهنگی/ مرحله‌ای، مداوم و پیوسته بودن رشد

۱۸۵- کدام گزینه صحیح است؟

۱) مادر تنها می‌تواند کروموزوم‌های X را به فرزندش بدهد، در حالی که پدر می‌تواند کروموزوم X یا Y را بدهد. پس هر پدر و مادری می‌توانند دو ترکیب احتمالی از کروموزوم‌های جنسی را به وجود آورند.

۲) در مرحله‌ی رویانی بیش‌تر اندام‌ها و اجزای بدن مشخص می‌شود و رشد در این مرحله سریع‌تر است.

۳) توانایی چنگ زدن از حدود سه ماهگی به بعد، یعنی زمانی که بین حرکات دست و چشم هماهنگی به وجود آمده است، دیده می‌شود.

۴) در هنگام تولد، حس بویایی و حس بینایی نسبتاً حساس و فعال‌اند ولی حس شنوایی ضعیف است.

۱۸۶- افزایش ظرفیت شش در دوره‌ی نوجوانی سبب ... شدن تنفس و بزرگ‌تر شدن قلب سبب ... ضربان قلب می‌گردد.

- ۱) آهسته‌تر - افزایش
- ۲) سریع‌تر - افزایش
- ۳) آهسته‌تر - کاهش
- ۴) سریع‌تر - کاهش

۱۸۷- ... از ویژگی‌های نوجوانانی که به هویت واقعی خود دست می‌یابند، محسوب نمی‌شود و نقش آموزشی جنسیتی از ... آغاز می‌شود.

۱) تحصیل‌کردگی - دوره‌ی نوجوانی

۲) اضطراب متوسط - دوره‌ی کودکی

۳) ساده دیدن مسائل - دوره‌ی کودکی

۴) اضطراب متوسط - بدو تولد

۱۸۸- فردی در ادراک رنگ‌ها دچار مشکل است. کدام گزینه در مورد او می‌تواند درست باشد؟

۱) منطقه‌ی ۳ و ۵ بینایی دچار مشکل نیستند و مشکل از گیرنده‌های پیرامونی شبکیه است.

۲) منطقه‌ی چهارم بینایی و سلول‌های دوقطبی بزرگ دچار مشکل هستند.

۳) هسته‌های جانبی کوچک تالاموس مشکل دارند.

۴) اشکال در گیرنده‌های مرکزی شبکیه که در لکه‌ی زرد حضور ندارند، است.

۱۸۹- کدام گزینه صحیح است؟

۱) توجه غیرارادی یا کنترل‌شده، غیرقابل انعطاف است.

۲) هر قدر دو تکلیف به هم شبیه‌تر باشند انجام هم‌زمان آن‌ها راحت‌تر است.

۳) زمانی که پردازش خودکار به کار برده می‌شود می‌توان توجه را در بین چند منبع اطلاعاتی تقسیم کرد.

۴) هر قدر تمرین بیشتر می‌شود منابع مورد نیاز توجه هم به مراتب بیشتر خواهد شد.

۱۹۰- کدام گزینه در مورد حافظه‌های مورد بحث در نظریه‌ی تولوینگ نادرست است؟

۱) تمامی آن‌ها نوعی حافظه‌ی بلندمدت محسوب می‌شوند.

۲) حافظه‌ی آماده‌سازی ادراکی به صورت ناهشیار عمل می‌کند.

۳) مکانیزم‌های عصبی این حافظه‌ها مشابه است و با ترتیب رشدی معینی شکل می‌گیرد.

۴) مشکل در یادآوری اطلاعات غیرشخصی و مشترک بین افراد مختلف، دلالت بر اختلال در حافظه‌ی معنایی دارد.

آرایه‌های ادبی

- ۶۱- گزینه «۳»
 ۶۲- گزینه «۱»
 ۶۳- گزینه «۱»
 ۶۴- گزینه «۴»
 ۶۵- گزینه «۲»
 ۶۶- گزینه «۲»
 ۶۷- گزینه «۴»
 ۶۸- گزینه «۴»
 ۶۹- گزینه «۲»
 ۷۰- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

(کتاب آبی)

(کتاب آبی)

(کنکور سراسری ۸۴)

(کتاب آبی)

(کتاب آبی)

(کتاب آبی)

(کتاب آبی)

(کتاب آبی)

(کتاب آبی)

تاریخ ادبیات ایران و جهان (۱)

- ۸۱- گزینه «۲»
 ۸۲- گزینه «۱»
 ۸۳- گزینه «۴»
 ۸۴- گزینه «۴»
 ۸۵- گزینه «۲»
 ۸۶- گزینه «۳»
 ۸۷- گزینه «۲»
 ۸۸- گزینه «۱»
 ۸۹- گزینه «۱»
 ۹۰- گزینه «۴»

(کنکور سراسری ۹۲)

(خارج از کشور ۹۲)

ریاضی سال سوم

- ۳۱- گزینه «۲»
 ۳۲- گزینه «۲»
 ۳۳- گزینه «۲»
 ۳۴- گزینه «۳»
 ۳۵- گزینه «۳»
 ۳۶- گزینه «۱»
 ۳۷- گزینه «۱»
 ۳۸- گزینه «۲»
 ۳۹- گزینه «۳»
 ۴۰- گزینه «۳»

اقتصاد

- ۴۱- گزینه «۲»
 ۴۲- گزینه «۱»
 ۴۳- گزینه «۱»
 ۴۴- گزینه «۴»
 ۴۵- گزینه «۳»
 ۴۶- گزینه «۱»
 ۴۷- گزینه «۳»
 ۴۸- گزینه «۲»
 ۴۹- گزینه «۴»
 ۵۰- گزینه «۳»

ادبیات فارسی سال چهارم

- ۵۱- گزینه «۳»
 ۵۲- گزینه «۴»
 ۵۳- گزینه «۱»
 ۵۴- گزینه «۲»
 ۵۵- گزینه «۳»
 ۵۶- گزینه «۴»
 ۵۷- گزینه «۲»
 ۵۸- گزینه «۴»
 ۵۹- گزینه «۱»
 ۶۰- گزینه «۲»

(کنکور سراسری ۹۳)

(کنکور سراسری ۹۵)

ریاضی پایه سال چهارم

- ۱- گزینه «۳»
 ۲- گزینه «۱»
 ۳- گزینه «۳»
 ۴- گزینه «۳»
 ۵- گزینه «۱»
 ۶- گزینه «۱»
 ۷- گزینه «۲»
 ۸- گزینه «۱»
 ۹- گزینه «۲»
 ۱۰- گزینه «۲»

ریاضی (۱)

- ۱۱- گزینه «۳»
 ۱۲- گزینه «۱»
 ۱۳- گزینه «۴»
 ۱۴- گزینه «۲»
 ۱۵- گزینه «۴»
 ۱۶- گزینه «۳»
 ۱۷- گزینه «۱»
 ۱۸- گزینه «۳»
 ۱۹- گزینه «۲»
 ۲۰- گزینه «۲»

آمار و مدل‌سازی

- ۲۱- گزینه «۲»
 ۲۲- گزینه «۳»
 ۲۳- گزینه «۲»
 ۲۴- گزینه «۱»
 ۲۵- گزینه «۴»
 ۲۶- گزینه «۳»
 ۲۷- گزینه «۱»
 ۲۸- گزینه «۱»
 ۲۹- گزینه «۴»
 ۳۰- گزینه «۲»

جامعه‌شناسی (۱) و (۲)

- ۱۶۱- گزینه «۴»
۱۶۲- گزینه «۲»
۱۶۳- گزینه «۳»
۱۶۴- گزینه «۱»
۱۶۵- گزینه «۳»
۱۶۶- گزینه «۲»
۱۶۷- گزینه «۴»
۱۶۸- گزینه «۴»
۱۶۹- گزینه «۱»
۱۷۰- گزینه «۳»

فلسفه‌ی سال چهارم

- ۱۷۱- گزینه «۴»
۱۷۲- گزینه «۳»
۱۷۳- گزینه «۱»
۱۷۴- گزینه «۴»
۱۷۵- گزینه «۲» (کنکور سراسری ۹۳)
۱۷۶- گزینه «۲» (خارج از کشور ۹۵)
۱۷۷- گزینه «۴»
۱۷۸- گزینه «۱»
۱۷۹- گزینه «۲»
۱۸۰- گزینه «۳»

روان‌شناسی

- ۱۸۱- گزینه «۲»
۱۸۲- گزینه «۱»
۱۸۳- گزینه «۲»
۱۸۴- گزینه «۴»
۱۸۵- گزینه «۲»
۱۸۶- گزینه «۳»
۱۸۷- گزینه «۳»
۱۸۸- گزینه «۳»
۱۸۹- گزینه «۳»
۱۹۰- گزینه «۳»

تاریخ ایران و جهان (۱) و (۲)

- ۱۳۱- گزینه «۳»
۱۳۲- گزینه «۱»
۱۳۳- گزینه «۴»
۱۳۴- گزینه «۲»
۱۳۵- گزینه «۱»
۱۳۶- گزینه «۲»
۱۳۷- گزینه «۴»
۱۳۸- گزینه «۲»
۱۳۹- گزینه «۳»
۱۴۰- گزینه «۱»

جغرافیای (۱) و (۲)

- ۱۴۱- گزینه «۲»
۱۴۲- گزینه «۴»
۱۴۳- گزینه «۲»
۱۴۴- گزینه «۳»
۱۴۵- گزینه «۱»
۱۴۶- گزینه «۱»
۱۴۷- گزینه «۲»
۱۴۸- گزینه «۲»
۱۴۹- گزینه «۳»
۱۵۰- گزینه «۴»

علوم اجتماعی

- ۱۵۱- گزینه «۲»
۱۵۲- گزینه «۱»
۱۵۳- گزینه «۲»
۱۵۴- گزینه «۳»
۱۵۵- گزینه «۲»
۱۵۶- گزینه «۱» (خارج از کشور ۹۵، با تغییر)
۱۵۷- گزینه «۲»
۱۵۸- گزینه «۲»
۱۵۹- گزینه «۳»
۱۶۰- گزینه «۱»

تاریخ ادبیات ایران و جهان (۲)

- ۹۱- گزینه «۱»
۹۲- گزینه «۳»
۹۳- گزینه «۴»
۹۴- گزینه «۱»
۹۵- گزینه «۳»
۹۶- گزینه «۱»
۹۷- گزینه «۱»
۹۸- گزینه «۳»
۹۹- گزینه «۴» (کنکور سراسری ۹۳)
۱۰۰- گزینه «۱» (کنکور سراسری ۹)

عربی سال چهارم

- ۱۰۱- گزینه «۲»
۱۰۲- گزینه «۴» (کنکور سراسری ۹۳)
۱۰۳- گزینه «۴»
۱۰۴- گزینه «۲»
۱۰۵- گزینه «۳»
۱۰۶- گزینه «۳»
۱۰۷- گزینه «۲» (خارج از کشور ۹۰)
۱۰۸- گزینه «۴»
۱۰۹- گزینه «۴»
۱۱۰- گزینه «۳»

تاریخ‌شناسی

- ۱۱۱- گزینه «۲»
۱۱۲- گزینه «۳»
۱۱۳- گزینه «۱»
۱۱۴- گزینه «۳»
۱۱۵- گزینه «۴»
۱۱۶- گزینه «۲»
۱۱۷- گزینه «۳»
۱۱۸- گزینه «۴»
۱۱۹- گزینه «۲»
۱۲۰- گزینه «۱»

جغرافیای سال چهارم

- ۱۲۱- گزینه «۲»
۱۲۲- گزینه «۱»
۱۲۳- گزینه «۱»
۱۲۴- گزینه «۳»
۱۲۵- گزینه «۳»
۱۲۶- گزینه «۱»
۱۲۷- گزینه «۲»
۱۲۸- گزینه «۳»
۱۲۹- گزینه «۱»
۱۳۰- گزینه «۴»

ریاضی پایه (سال چهارم)

-۱

(کوروش داودی)

$$2^3 \times 6^2 = 8 \times 36 = 288$$

(ریاضی پایه، احتمال، صفحه‌های ۱۱۴ تا ۱۱۶)

-۲

(کوروش داودی)

$$S = \{1, 2, 3, 4, 5, 6\} \Rightarrow n(S) = 6$$

پیشامد A: عدد اول نمی‌باشند. $A = \{1, 4, 6\} \Rightarrow n(A) = 3$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{3}{6} = \frac{1}{2}$$

(ریاضی پایه، احتمال، صفحه‌های ۱۲۳ تا ۱۲۷)

-۳

(امیر زرانروز)

$$n(S) = 2^7 = 128$$

$$n(A) = \binom{7}{2} = \frac{7!}{5! \times 2!} = \frac{7 \times 6 \times 5!}{5! \times 2 \times 1} = 21$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{21}{128}$$

$$\text{درصد احتمال} = \frac{21}{128} \times 100 = \frac{2100}{128} = 16 \frac{1}{4}$$

(ریاضی پایه، احتمال، صفحه‌های ۱۲۳ تا ۱۲۹)

-۴

(مهمر بهیرایی)

در ۲۰ بار عدد انتخاب شده «۵ یا ۱۰» است. پس احتمال تجربی آن

$$\text{برابر است با: } \frac{20}{30} = \frac{2}{3}$$

(ریاضی پایه، احتمال، صفحه‌های ۱۱۶ تا ۱۲۲)

-۵

(امیر زرانروز)

$$n(S) = 6^2 = 36$$

$$A = \left\{ (2, 3), (2, 4), (2, 5), (2, 6), (3, 2), (4, 2), (5, 2), (6, 2), (4, 3), (4, 4), (4, 5), (4, 6), (3, 4), (5, 4), (6, 3), (6, 4), (6, 5), (6, 6), (3, 6), (5, 6) \right\}$$

$$\Rightarrow n(A) = 20 \Rightarrow P(A) = \frac{20}{36} = \frac{5}{9}$$

(ریاضی پایه، احتمال، صفحه‌های ۱۲۳ تا ۱۲۹)

-۶

(عمیر رضا سپوردی)

$$S = \{(پ, پ), (پ, ر), (ر, پ), (ر, ر), (پ, پ), (پ, ر), (ر, پ), (ر, ر)\} \Rightarrow n(S) = 8$$

$$A = \{(پ, پ), (پ, ر), (ر, پ), (ر, ر)\} = \{\text{حداقل دو بار رو بیاید}\}$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{4}{8} = \frac{1}{2}$$

(ریاضی پایه، احتمال، صفحه‌های ۱۲۷ تا ۱۲۹)

-۷

(عمیر رضا سپوردی)

$$n(S) = 6^2 = 36$$

$$A = \{(1, 6), (2, 5), (3, 4), (4, 3), (5, 2), (6, 1)\} \Rightarrow n(A) = 6$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{6}{36} = \frac{1}{6}$$

(ریاضی پایه، احتمال، صفحه‌های ۱۲۸ و ۱۲۹)

-۸

(مهمر بهیرایی)

$$n(S) = \binom{7}{2} = \frac{7!}{5! \times 2!} = \frac{7 \times 6 \times 5!}{5! \times 2 \times 1} = 21$$

$$n(A) = \binom{3}{1} \binom{4}{1} + \binom{3}{2} = 3 \times 4 + 3 = 15$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{15}{21} = \frac{5}{7}$$

(ریاضی پایه، احتمال، صفحه‌های ۱۲۳ تا ۱۲۹)

-۹

(کوروش داودی)

تعداد اعداد سه رقمی با ارقام متمایز: $n(S) = 5 \times 5 \times 4 = 100$ تعداد اعداد سه رقمی فرد با ارقام متمایز: $n(A) = 4 \times 4 \times 3 = 48$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{48}{100} = 0.48$$

(ریاضی پایه، احتمال، صفحه‌های ۱۲۷ تا ۱۲۹)

-۱۰

(مهمر بهیرایی)

ابتدا احتمال تجربی را به دست می‌آوریم.

توجه کنید که عدد ۱ نه اول و نه مرکب است.

$$\text{اعداد مرکب در پرتاب تاس} = \{4, 6\}$$

$$\text{مجموع فراوانی اعداد مرکب در پرتاب تاس} = 5 + 2 = 7$$

$$\Rightarrow \text{احتمال تجربی} = \frac{7}{30}$$

احتمال نظری رو شدن عدد مرکب در تاس:

$$\left\{ \begin{array}{l} n(A) = 2 \\ n(S) = 6 \end{array} \right. \Rightarrow P(A) = \frac{2}{6} = \frac{1}{3}$$

$$\text{اختلاف احتمال تجربی و نظری} = \left| \frac{1}{3} - \frac{7}{30} \right| = \left| \frac{20 - 21}{60} \right| = \frac{1}{60}$$

(ریاضی پایه، احتمال، صفحه‌های ۱۱۶ تا ۱۲۷)

ریاضی (۱)

-۱۱

(مهمر بهیرایی)

$$OB^2 = 1^2 + 3^2 = 1 + 9 = 10 \Rightarrow OB = \sqrt{10}$$

$$\Rightarrow A = \text{عدد متناظر نقطه‌ی } 2 - \sqrt{10}$$

(ریاضی (۱)، اعداد و نمادها، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰)

-۱۲

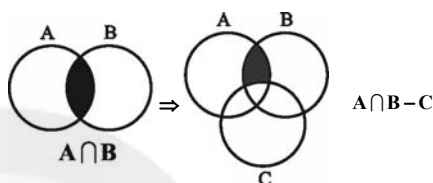
(معمد بفریایی)

$$\begin{aligned} 3\frac{1}{2} &= \frac{7}{2}, 0/4 = \frac{4}{10} \\ \sqrt{2} < \sqrt{3} &\Rightarrow |\sqrt{2} - \sqrt{3}| = \sqrt{3} - \sqrt{2} \\ \sqrt{3} < 2 &\Rightarrow |\sqrt{3} - 2| = 2 - \sqrt{3} \\ \Rightarrow A &= \frac{2 - \sqrt{2}}{(\frac{7}{2} \times \frac{10}{4}) \times \frac{1}{7}} = \frac{2 - \sqrt{2}}{\frac{5}{4}} = \frac{8 - 4\sqrt{2}}{5} \end{aligned}$$

(ریاضی (۱)، اعداد و شمار، صفحه‌های ۸ تا ۱۰ و ۱۵ تا ۱۷)

-۱۳

(کوروش داوری)

(ریاضی (۱)، مجموعه‌ها، صفحه‌های ۳۹ تا ۴۴)

-۱۴

(لیلا شایعی علیا)

$$\begin{aligned} A &= \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8\} \\ B &= \{-2, -1, 0, 1, 2\} \\ A \cap B &= \{1, 2\} \end{aligned}$$

(ریاضی (۱)، مجموعه‌ها، صفحه‌های ۳۹، ۴۰، ۴۶ و ۴۷)

-۱۵

(کوروش داوری)

$$\begin{aligned} 2^2 \times 2^4(2x+1) &= 2^{-3}(x-2) \\ 2^2 + 4(2x+1) &= 2^{-3x+6} \Rightarrow 2 + 8x + 4 = -3x + 6 \\ 8x + 3x &= 6 - 2 - 4 = 0 \\ 11x &= 0 \Rightarrow x = 0 \end{aligned}$$

(ریاضی (۱)، توان‌رسانی و ریشه‌گیری، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۹)

-۱۶

(فاطمه قویمیان)

$$\frac{\sqrt[4]{3} \times \sqrt[4]{3^3} \times \sqrt[3]{\sqrt{2^3}}}{\sqrt{2^2} \times \sqrt{2}} = \frac{\sqrt[4]{3^4} \times \sqrt[3]{2^3}}{2\sqrt{2}} = \frac{3 \times \sqrt{2}}{2\sqrt{2}} = \frac{3}{2}$$

(ریاضی (۱)، توان‌رسانی و ریشه‌گیری، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۱)

-۱۷

(کوروش داوری)

$$\begin{aligned} 4x + \frac{1}{4x} + 2(2\sqrt{x} \times \frac{1}{2\sqrt{x}}) - \frac{1}{4}(16x + \frac{1}{x}) \\ = 4x + \frac{1}{4x} + 2 - 4x - \frac{1}{4x} = 2 \end{aligned}$$

(ریاضی (۱)، پنجمه‌ای‌ها و اتحادها، صفحه‌های ۷۸ تا ۸۰، ۸۲ تا ۸۵ و ۸۷ تا ۹۰)

-۱۸

(کوروش داوری)

$$\begin{aligned} 4x^2 + 4y^2 - 8xy - 25 \\ \text{اتحاد مربع تفاضل دو جمله} \\ = (2x - 2y)^2 - 25 = (2x - 2y - 5)(2x - 2y + 5) \\ \text{اتحاد مزدوج} \end{aligned}$$

(ریاضی (۱)، پنجمه‌ای‌ها و اتحادها، صفحه‌های ۸۷ تا ۹۵)

-۱۹

(معمد بفریایی)

$$\begin{aligned} \frac{x=3}{2y+x=5} \rightarrow 2y+3=5 \Rightarrow y=1 \\ \text{محل برخورد دو خط از حل دستگاه به دست می آید.} \\ \begin{cases} 2x+y=2 \\ 3x+2y=5 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} -4x-2y=-4 \\ 3x+2y=5 \end{cases} \Rightarrow -x=1 \Rightarrow x=-1 \\ \Rightarrow 2 \times (-1) + y = 2 \Rightarrow y=4 \end{aligned}$$

فاصله‌ی دو نقطه‌ی (۳، ۱) و (-۱، ۴) برابر است با:

$$\sqrt{(-1-3)^2 + (4-1)^2} = \sqrt{16+9} = \sqrt{25} = 5$$

(ریاضی (۱)، معادلات درجه اول و معادله فضا، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۰۸ و ۱۳۲ تا ۱۳۸)

-۲۰

(فاطمه قویمیان)

$$\begin{aligned} 3y = 2x + 4 \xrightarrow{\div 3} y = \frac{2}{3}x + \frac{4}{3} \Rightarrow m = \frac{2}{3} \\ m' = -\frac{3}{2} \Rightarrow y = -\frac{3}{2}x + 5 \xrightarrow{\times 2} 2y = -3x + 10 \end{aligned}$$

(ریاضی (۱)، معادلات درجه اول و معادله فضا، صفحه‌های ۱۲۶ تا ۱۳۱)

آمار و مدل‌سازی

-۲۱

(کوروش داوری)

پس از حذف قسمت اعشار یک واحد به عدد اضافه می‌کنیم، پس عدد ۱۱ انتخاب می‌شود.

$$18 \times 0 / 57 = 10 / 26$$

$$10 + 1 = 11$$

(آمار و مدل‌سازی، جامعه و نمونه، صفحه‌های ۲۴ تا ۲۶)

-۲۲

(امیر زراندوز)

مقدار مقاومت یک لامپ یا ترانزیستور، مقدار PH یک شامپو و طول عمر یک نوع تلویزیون همگی متغیرهای کمی پیوسته هستند.

(آمار و مدل‌سازی، متغیرهای تصادفی، صفحه‌های ۳۶ تا ۳۹)

-۲۳

(لیلا شایعی علیا)

مجموع فراوانی نسبی همه‌ی دسته‌ها برابر با یک است. پس:

$$\begin{aligned} 0/2 + x + 0/16 + y = 1 \\ \Rightarrow x + 0/36 + y = 1 \\ \Rightarrow x + y = 1 - 0/36 = 0/64 \end{aligned}$$

(آمار و مدل‌سازی، دسته‌بندی داده‌ها و جدول فراوانی، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۶)

-۲۴

(معمد بصیرایی)

راه اول:

$$n = 5 + 8 + 4 + 11 + 2 = 30$$

$$\text{درصد } A = \frac{5}{30} \times 100 = \frac{100}{6} = \frac{50}{3}$$

$$\text{درصد } B = \frac{8}{30} \times 100 = \frac{80}{3}$$

اختلاف درصد فراوانی نسبی دسته‌ی A و درصد فراوانی نسبی دسته‌ی B

$$= \frac{80}{3} - \frac{50}{3} = \frac{30}{3} = 10 \text{ درصد}$$

پس درصد فراوانی نسبی دسته‌ی B به اندازه‌ی ۱۰ درصد، از درصد فراوانی نسبی دسته‌ی A بیش‌تر است.

راه دوم:

$$B - A = 8 - 5 = 3$$

$$\text{درصد } B - A = \frac{3}{30} \times 100 = 10$$

(آمار و مدل‌سازی، نمودارها و تحلیل داده‌ها، صفحه‌های ۵۴ تا ۵۶ و ۸۲ تا ۸۷)

-۲۵

(امیر زراندوز)

تمام جملات آورده شده در گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ صحیح هستند. دقت کنید که لزومی ندارد مساحت تمام مستطیل‌ها در نمودار مستطیلی، برابر باشند، زیرا ممکن است فراوانی دسته‌ها با هم متفاوت باشند.

(آمار و مدل‌سازی، نمودارها و تحلیل داده‌ها، صفحه‌های ۸۲ تا ۸۶)

-۲۶

(معمد بصیرایی)

$$a + 0/3 + a + 0/1 + 0/14 = 1$$

$$\Rightarrow 2a + 0/54 = 1 \Rightarrow 2a = 0/46 \Rightarrow a = 0/23$$

$$B \text{ گروه خونی: } a + 0/1 = 0/33$$

$$\frac{33}{100} = \frac{f_B}{200} \Rightarrow f_B = 66 \xrightarrow{\text{پس از تصحیح}} f_B = 65$$

$$\Rightarrow \alpha_B = \frac{65}{200} \times 360^\circ = 117^\circ$$

(آمار و مدل‌سازی، نمودارها و تحلیل داده‌ها، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۶ و ۹۲ تا ۹۵)

-۲۷

(امیر زراندوز)

$$\Rightarrow [0, 4], [4, 8], [8, 12], [12, 16], [16, 20]$$

دسته‌ی پنجم دسته‌ی اول

اعداد واقع در در دسته‌ی پنجم (یعنی دسته‌ی [۱۶ و ۲۰]) عبارتند از:

$$16, 16, 16, 17, 17, 18, 18, 19, 20, 20 \Rightarrow f_5 = 10$$

$$\text{درصد فراوانی نسبی} = \frac{f}{N} \times 100 = \frac{10}{32} \times 100 = 31/25$$

(آمار و مدل‌سازی، نمودارها و تحلیل داده‌ها، صفحه‌های ۸۲ تا ۸۶ و ۹۶ تا ۱۰۳)

-۲۸

(فاطمه فهیمیان)

$$\begin{array}{l} \text{رتب سازی} \\ \text{داده ها} \end{array} \rightarrow 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23$$

$$Q_1 = 10 \quad Q_2 = \frac{14+16}{2} = 15 \quad Q_3 = 19$$

می‌دانیم داده‌های بین Q_1 و Q_3 داخل جعبه قرار دارند؛ لذا:

داده‌های داخل جعبه: ۱۱، ۱۲، ۱۴، ۱۶، ۱۷، ۱۸

$$7 - 11 = 4 = \text{دامنه‌ی تغییرات داده‌های داخل جعبه} \Rightarrow$$

(آمار و مدل‌سازی، شاخص‌های مرکزی، صفحه‌های ۱۲۰ تا ۱۲۴)

-۲۹

(امیر زراندوز)

نمودار جعبه‌ای، اطلاعاتی در مورد فراوانی (تکرار) داده‌ها در اختیار ما قرار نمی‌دهد. مثلاً نمی‌دانیم چند نفر در این کلاس، در درس ریاضی نمره‌ی ۲۰ گرفته‌اند.

(آمار و مدل‌سازی، شاخص‌های مرکزی، صفحه‌های ۱۲۰ تا ۱۲۴)

-۳۰

(معمد بصیرایی)

مد با یکی از اعداد ۵ یا ۷ برابر است. پس:

مد عددی منحصر به فرد نیست. $a = 5 \Rightarrow 1, 2, 7, 3, 5, 5, 11, 7, 5, 7$ مد عددی منحصر به فرد ۷ است. $a = 7 \Rightarrow 1, 2, 7, 3, 7, 5, 11, 9, 5, 7$

$$\begin{array}{l} \text{داده ها به علاوه ۲} \\ \text{داده های مرتب شده} \end{array} \rightarrow 3, 4, 9, 5, 9, 7, 13, 11, 7, 9$$

$$\rightarrow 3, 4, 5, 7, 9, 9, 9, 11, 13$$

چون تعداد داده‌ها زوج است، میانه برابر با نصف مجموع دو داده‌ی

$$\text{وسطی است. پس: } \frac{7+9}{2} = 8$$

(آمار و مدل‌سازی، شاخص‌های مرکزی، صفحه‌های ۱۱۴ تا ۱۱۹)

ریاضی سال سوم

-۳۱

(امیر زراندوز)

$$y = x^2 + 3 \Rightarrow \begin{cases} \text{جذر} & x = \pm 3 \\ \text{جذر} & x = \pm 6 \end{cases}$$

در نتیجه مجموعه‌ی مقادیر موردنظر می‌تواند به صورت $\{\pm 3, \pm 6\}$ باشد.

(ریاضی سال سوم، تابع، صفحه‌های ۸ تا ۱۸)

-۳۲

(امیر زراندوز)

برای این که خط داده شده به یک خط موازی محور y تبدیل شود، باید شیب این خط تعریف نشده باشد. حال معادله را مرتب می‌کنیم.

شیب این تابع برابر است با:

$$y = \frac{-(k-2)}{(k^2-4)}x + \frac{12}{(k^2-4)}$$

$$m = \frac{-(k-2)}{(k-2)(k+2)} = \frac{-1}{k+2} \quad (k \neq 2)$$

برای این که این شیب تعریف نشده باشد، باید مخرج صفر شود.

$$\Rightarrow k+2=0 \Rightarrow k=-2$$

(ریاضی سال سوم، تابع، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۵)

(عمیر رضا سپوری)

-۳۷

با فرض $\sqrt{x} = t$ خواهیم داشت:

$$t - \frac{2}{t} = 1 \xrightarrow{\text{ضرب طرفین در } t} t^2 - 2 = t \Rightarrow t^2 - t - 2 = 0$$

$$\Rightarrow (t-2)(t+1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} t-2=0 \\ t+1=0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} t=2 \\ t=-1 \end{cases}$$

$$\xrightarrow{\sqrt{x}=t} \begin{cases} \sqrt{x}=2 \Rightarrow x=4 \text{ ق.ق} \\ \sqrt{x}=-1 \text{ غ.ق.ق} \end{cases}$$

$$\text{معادله جواب معادله: } x = a = 4 \Rightarrow \frac{a+y}{y} + \frac{4}{y+2} = a+1 \Rightarrow \frac{4+y}{y} + \frac{4}{y+2} = 5$$

$$\Rightarrow \frac{(y^2 + 6y + 8) + 4y}{y(y+2)} = 5$$

$$\Rightarrow 5y^2 + 10y = y^2 + 10y + 8 \Rightarrow 4y^2 = 8 \Rightarrow y = \pm\sqrt{2}$$

بنابراین مجموع جواب‌های معادله‌ی مورد نظر برابر صفر است.

(ریاضی سال سوم، معادله و تابع‌های درجه‌ی دوم، صفحه‌های ۷۰ تا ۷۴)

(کوروش داوری)

-۳۸

$$x = -\frac{b}{2a} \Rightarrow -\frac{-\sqrt{2}k}{2(\frac{k}{2}-1)} = 2 \Rightarrow \frac{\sqrt{2}k}{k-2} = 2$$

$$\Rightarrow 2k - 4 = \sqrt{2}k \Rightarrow 2k - \sqrt{2}k = 4 \Rightarrow (2 - \sqrt{2})k = 4$$

$$\Rightarrow k = \frac{4}{2 - \sqrt{2}} \times \frac{2 + \sqrt{2}}{2 + \sqrt{2}} = \frac{4(2 + \sqrt{2})}{4 - 2} = \frac{4(2 + \sqrt{2})}{2}$$

$$\Rightarrow k = 2(2 + \sqrt{2}) = 4 + 2\sqrt{2}$$

(ریاضی سال سوم، معادله و تابع‌های درجه‌ی دوم، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۵)

(امیر زرانروز)

-۳۹

$$y = 2(x+4)^2 - 6 \xrightarrow{\text{آ واحد به راست}} y = 2(x+4-2)^2 - 6$$

$$\xrightarrow{\text{۸ واحد به پایین}} y = 2(x+2)^2 - 6 - 8$$

$$\Rightarrow y = 2(x+2)^2 - 14$$

اتحاد مربع دو جمله‌ای

$$= 2(x^2 + 4x + 4) - 14 \Rightarrow y = 2x^2 + 12x - 2$$

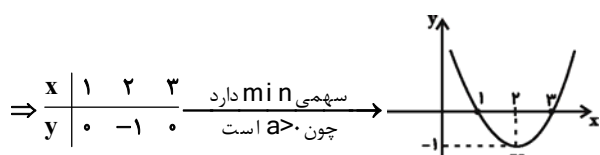
(ریاضی سال سوم، معادله و تابع‌های درجه‌ی دوم، صفحه‌های ۸۲ تا ۸۷ و ۹۵)

(امیر زرانروز)

-۴۰

$$y = x^2 - 4x + 3 \Rightarrow x_V = \frac{-b}{2a} = \frac{-(-4)}{2(1)} = 2$$

$$\xrightarrow{\text{جایگذاری در تابع}} y_V = 2^2 - 4(2) + 3 = -1$$

(ریاضی سال سوم، معادله و تابع‌های درجه‌ی دوم، صفحه‌های ۸۲ تا ۹۵)

(عمیر رضا سپوری)

-۳۳

از نمودارهای فوق، دو نمودار دارای شیب منفی هستند. اگر m شیب باشد، داریم:

$$1 \text{ نمودار: } m < 0$$

$$3 \text{ نمودار: } m < 0$$

$$2 \text{ نمودار: } m = 0$$

$$4 \text{ نمودار: } m > 0$$

(ریاضی سال سوم، تابع، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

(کوروش داوری)

-۳۴

$$x^2 - 2x - 3 = 0 \Rightarrow (x-3)(x+1) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x-3=0 \\ x+1=0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x=3 \\ x=-1 \end{cases}$$

$$\xrightarrow{a>b} a=3, b=-1$$

$$\xrightarrow{ax^2+bx-2=0} 3x^2 - x - 2 = 0$$

$$\Rightarrow \Delta = (-1)^2 - 4 \times (3) \times (-2) = 25$$

$$x_{1,2} = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-(-1) \pm \sqrt{25}}{2 \times 3}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x_1 = \frac{1+5}{6} = 1 \\ x_2 = \frac{1-5}{6} = \frac{-4}{6} = \frac{-2}{3} \end{cases}$$

(ریاضی سال سوم، معادله و تابع‌های درجه‌ی دوم، صفحه‌های ۵۴ تا ۵۶ و ۶۲ تا ۶۷)

(ممد بیریانی)

-۳۵

$$x^2 + (m+2)x + m = 0 \xrightarrow{\text{مقایسه با فرم استاندارد } ax^2+bx+c=0} \begin{cases} a=1 \\ b=m+2 \\ c=m \end{cases}$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = (m+2)^2 - 4 \times 1 \times m = m^2 + 4m + 4 - 4m$$

$$\Rightarrow \Delta = m^2 + 4 > 0$$

 Δ همواره بزرگ‌تر از صفر است، پس معادله همواره دو جواب حقیقی دارد. اما علامت جواب‌ها به مقدار m بستگی دارد.

(ریاضی سال سوم، معادله و تابع‌های درجه‌ی دوم، صفحه‌های ۶۵ تا ۶۷)

(کوروش داوری)

-۳۶

$$-\frac{b}{a} = 3 \Rightarrow -\frac{-3m}{2} = 3 \Rightarrow 3m = 6 \Rightarrow m = \frac{6}{3} = 2$$

$$2x^2 - 6x + 1 = 0 \Rightarrow \Delta = (-6)^2 - 4(2)(1) = 36 - 8 = 28$$

$$x_{1,2} = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-(-6) \pm \sqrt{28}}{2 \times 2} = \frac{6 \pm 2\sqrt{7}}{4}$$

$$\text{ریشه‌ی بزرگ‌تر} = \frac{6 + 2\sqrt{7}}{4} = \frac{2(3 + \sqrt{7})}{4} = \frac{3 + \sqrt{7}}{2}$$

(ریاضی سال سوم، معادله و تابع‌های درجه‌ی دوم، صفحه‌های ۶۵ تا ۷۰)

اقتصاد

-۴۱

(موشیر سارات قرشی)

وقتی منابع و امکانات در دسترس را که قابلیت مصارف متعدد دارند، به مصرف خاصی می‌رسانیم، در واقع از مصارف دیگر آن و آثار و نتایجی که می‌توانست به بار آورد، صرف‌نظر کرده‌ایم. هزینه‌ی فرصت یا هزینه‌ی فرصت از دست رفته، بیانگر آن چیزی است که از آن صرف‌نظر کرده و به عبارتی، آن را از دست داده‌ایم. در مواردی که چند گزینه برای استفاده از منابع و امکانات وجود داشته باشد، هزینه‌ی فرصت برابر با بهترین فرصت سودآوری است که از آن صرف‌نظر کرده‌ایم که در این سؤال عایدی ۷۵۰,۰۰۰ ریال از بابت تجاری‌سازی ملک، بهترین فرصت از دست رفته می‌باشد.

(اقتصاد، مقررات، صفحه‌ی ۱۷)

-۴۲

(موشیر سارات قرشی)

با فرض سال «۱۳۹۰» به عنوان سال پایه، خواهیم داشت:

تولید کل در سال «۱۳۹۰» به قیمت جاری «۱۳۹۰»

$$\text{ریال } 107,500 = (200 \times 350) + (75 \times 500)$$

تولید کل به قیمت ثابت در سال «۱۳۹۵»

$$\text{ریال } 100,000 = (200 \times 200) + (75 \times 800)$$

$$100 = \frac{\text{میزان تولید کل در سال } 1390 - \text{میزان تولید کل به قیمت ثابت در سال } 1395}{\text{میزان رشد اقتصادی}} \times 100$$

$$= \frac{100,000 - 107,500}{107,500} \times 100 = -7\%$$

(اقتصاد، مقررات، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

-۴۳

(نسرین پعفری)

(الف)

صرفه‌جویی هر خانواده به وات $2 \times 100 = 200$

کل صرفه‌جویی به وات $420 \times 1,000,000 = 420,000,000$

تعداد خانوارهای صرفه‌جو $420,000,000 \div 200 = 2,100,000$

کل جمعیت صرفه‌جو = قشر متوسط جامعه $2,100,000 \times 5 = 10,500,000$

$$\text{ب) } \frac{420}{2100} = \frac{1}{5} = \text{میزان صرفه‌جویی کل ظرفیت تولید برق نیروگاه}$$

پ) عملکرد و رفتار اقتصادی قشر متوسط و در کل، افراد جامعه، چه تولیدکننده و چه مصرف‌کننده، بر متغیرهای کلان اقتصادی تأثیر می‌گذارد و به همین ترتیب، عملکرد آن‌ها بر توسعه‌ی اقتصادی جامعه مؤثر است.

(اقتصاد، تولید و بازار، صفحه‌ی ۳۰)

-۴۴

(نسرین پعفری)

الف) در قیمت ۸۰۰ تومان، تقاضای میوه صفر است و به میزان ۲۰ تن مازاد عرضه (کمبود تقاضا) وجود دارد.

ب) در قیمت ۳۰۰ تومان، میزان تقاضا ۲۰ تن است در حالی که عرضه‌ی آن تنها ۶ تن است و در حالت حداکثر، مقدار فروش رفته برابر با میزان عرضه است.

$$\text{تومان } 300 \times 6 = 1800$$

پ) هنگامی که مازاد تقاضا وجود دارد، قیمت افزایش می‌یابد.

ت) هنگامی که عرضه‌ی میوه ۱۸ تن باشد، در حالی که مقدار تعادلی ۱۲ تن است؛ یعنی مازاد عرضه وجود دارد، پس قیمت کاهش خواهد یافت.

(اقتصاد، تولید و بازار، صفحه‌های ۴۳ تا ۴۹)

-۴۵

(سپهر حسن‌فان پور)

الف) بانک ملی ایران، تاکسی، ده‌ی روزنامه‌فروشی و شرکت ایران خودرو، همگی بنگاه محسوب می‌شوند.

ب) دانشمندان برای کشف روابط علت و معلولی، به ترتیب به انجام مشاهدات، جمع‌آوری اطلاعات، طبقه‌بندی اطلاعات، ارائه‌ی نظریات و ارزیابی نظریات می‌پردازند؛ یعنی تنها «انجام مشاهدات» پیش از «جمع‌آوری اطلاعات» انجام می‌شود.

ج) اقتصاددانان با تکیه بر مطالعات علمی خود، توانسته‌اند ماهیت روابط علت و معلولی بین پدیده‌های اقتصادی را کشف کنند؛ به همین دلیل، امروزه می‌توان در عرصه‌ی اقتصاد برای رسیدن به هدفی خاص، سیاست‌هایی را طراحی و اجرا کرده و نتایج اجرای آن‌ها را از قبل پیش‌بینی کرد. هم‌چنین، می‌توان با پیش‌بینی برخی مشکلاتی که ممکن است در عرصه‌ی اقتصاد بروز کند، روش‌هایی را برای جلوگیری از بروز آن‌ها طراحی کرد.

د) حاصل تلاش فکری انسان برای انجام بهترین انتخاب و یافتن بهترین راه، پدید آمدن اندیشه‌ی اقتصادی است.

(اقتصاد، مقررات، صفحه‌های ۵، ۸ و ۹)

-۴۶

(سپهر حسن‌فان پور)

ریال $7 \times 7,000,000 = 49,000,000 =$ پرداختی ماهانه‌ی کل کارکنان

ریال $12 \times 49,000,000 = 588,000,000 =$ پرداختی سالانه‌ی کل کارکنان

ریال $12 \times 35,000,000 = 420,000,000 =$ اجاره‌ی سالانه‌ی کارگاه

میلیون ریال $588 + 420 + 91 + 147 = 1,246 =$ مجموع هزینه‌های سالانه

$1,246 + 404 =$ سود + هزینه = درآمد $\Rightarrow$ هزینه - درآمد = سود

میلیون ریال $1,650 =$

این درآمد از عملکرد مذکور در گزینه‌ی «۱» به دست می‌آید:

$$\text{ریال } 2500 \times 660,000 = 1,650,000,000$$

(اقتصاد، تولید و بازار، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

-۴۷

(فاطمه قویمیان)

فرد A:

$$\text{ریال } 3,000,000 = \frac{15}{100} \times (55,000,000 - 35,000,000)$$

$$\text{ریال } 4,000,000 = \frac{20}{100} \times (75,000,000 - 55,000,000)$$

$$\text{ریال } 5,000,000 = \frac{25}{100} \times (95,000,000 - 75,000,000)$$

$$\text{ریال } 6,000,000 = \frac{30}{100} \times (115,000,000 - 95,000,000)$$

$$\text{ریال } 3,500,000 = \frac{35}{100} \times (125,000,000 - 115,000,000)$$

$$A \text{ فرد} = \text{مالیات ماهانه‌ی پرداختی فرد } A = 3,000,000 + 4,000,000 + 5,000,000$$

$$\text{ریال } 21,500,000 = 3,000,000 + 4,000,000 + 5,000,000 + 6,000,000 + 3,500,000$$

$$A \text{ فرد} = \text{مالیات سالانه‌ی پرداختی فرد } A = 21,500,000 \times 12 = 258,000,000$$

فرد B:

$$\text{ریال } 3,000,000 = \frac{15}{100} \times (55,000,000 - 35,000,000)$$

$$\text{ریال } 4,000,000 = \frac{20}{100} \times (75,000,000 - 55,000,000)$$

$$\text{ریال } 4,750,000 = \frac{25}{100} \times (94,000,000 - 75,000,000)$$

$$B \text{ فرد} = \text{مالیات ماهانه‌ی پرداختی فرد } B = 3,000,000 + 4,000,000 + 4,750,000$$

$$\text{ریال } 11,750,000 = 3,000,000 + 4,000,000 + 4,750,000$$

$$21,500,000 = \text{اختلاف مالیات پرداختی ماهانه‌ی فرد } A \text{ و } B$$

$$\text{ریال } 9,750,000 = 11,750,000 - 2,000,000$$

(اقتصاد، مدیریت کلان اقتصادی، صفحه‌های ۷۹ و ۸۰)

-۴۸

(فاطمه قویمیان)

$$\text{ارزش دستگاه} = \frac{\text{هزینه‌ی استهلاک سالانه‌ی کالا}}{\text{عمر مفید}}$$

$$\text{میلیارد ریال } 50 = \frac{350}{7} = \text{هزینه‌ی استهلاک سالانه‌ی کالا}$$

$$\text{میلیارد ریال } 35 = \frac{10}{100} \times 350 = \text{میزان افزایش بهای کالا}$$

$$\text{میلیارد ریال } 385 = 350 + 35 = \text{قیمت جدید کالا}$$

$$\text{میلیارد ریال } 55 = \frac{385}{7} = \text{هزینه‌ی استهلاک سالانه‌ی کالا با احتساب قیمت جدید}$$

$$\text{میلیارد ریال } 165 = 55 \times 3 = \text{هزینه‌ی استهلاک ۳ سال آخر با احتساب قیمت جدید}$$

(اقتصاد، مدیریت کلان اقتصادی، صفحه‌ی ۸۳)

-۴۹

(سارا شریفی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: کشور چین با وجود درآمد سرانه‌ی نسبتاً پایین، از نظر بسیاری از شاخص‌های توسعه وضعیت نسبتاً مطلوبی دارد (نرخ مرگ و میر نوزادان در چین ۲۲ در هزار، امید به زندگی ۷۳ سال و نرخ بی‌سوادی بزرگسالان ۵ درصد است؛ در حالی که تولید ناخالص داخلی سرانه در این کشور، فقط در حدود ۱۹۰۰ دلار در سال است).

گزینه‌ی «۲»: درآمد سرانه‌ی سالانه در بیش از ۵۰ کشور در حال توسعه‌ی فقیر کم‌تر از ۱۲۰۰ دلار است؛ در حالی که هیچ‌یک از ۲۰ کشور توسعه‌یافته دنیا درآمد سرانه‌ی سالانه‌ی کم‌تر از ۲۵۰۰۰ دلار در سال ندارند.

گزینه‌ی «۳»: تعداد معدودی از کشورهای در حال توسعه با داشتن یک ماده‌ی گران‌بهای معدنی (نظیر نفت) و صادرات مقادیر زیادی از آن، امکان دستیابی به درآمد سرانه‌ی بالا را دارند (در کشور قطر با جمعیتی در حدود ۹۱۰ هزار نفر، تولید ناخالص داخلی سرانه سالیانه حدود ۳۴۰۰۰ دلار است).

(اقتصاد، توسعه‌ی اقتصادی، صفحه‌های ۹۲ و ۹۴)

-۵۰

(سارا شریفی)

$$\text{الف) (سه‌م دهک دهم)} \times \frac{2}{3} = \text{سه‌م دهک نهم}$$

$$\frac{24}{100} = \frac{3}{100} \times 16\% \Rightarrow \text{سه‌م دهک دهم} = \frac{2}{3} \times 16\%$$

$$5 = \frac{40}{8} = \frac{24 + 16}{3 + 5} = \frac{\text{سه‌م دهک نهم} + \text{سه‌م دهک دهم}}{\text{سه‌م دهک اول} + \text{سه‌م دهک دوم}} = \text{شاخص دهک‌ها}$$

(ب)

$$\frac{10}{100} + \frac{9}{100} + \frac{8}{100} + \frac{5}{100} + \frac{3}{100} = 100\% \Rightarrow \text{مجموع سه‌م تمامی دهک‌ها}$$

$$100\% = (\text{سه‌م دهک سوم} + \text{سه‌م دهک چهارم}) + \frac{12}{5}\% + \frac{16}{3}\% + \frac{24}{3}\%$$

$$\Rightarrow 100\% = (\text{سه‌م دهک سوم} + \text{سه‌م دهک چهارم}) + 88\%$$

$$12\% = \text{سه‌م دهک سوم} + \text{سه‌م دهک چهارم}$$

$$\text{سه‌م دهک سوم} + \text{سه‌م دهک سوم} \rightarrow \text{سه‌م دهک سوم} = \text{سه‌م دهک چهارم}$$

$$6\% = \text{سه‌م دهک سوم}$$

$$\text{ج) } 5 = \frac{25}{5} = \frac{\text{سه‌م دهک دهم}}{\text{سه‌م دهک اول}} = \text{شاخص دهک‌ها در کشور B}$$

$$8 = \frac{24}{3} = \frac{\text{سه‌م دهک دهم}}{\text{سه‌م دهک اول}} = \text{شاخص دهک‌ها در کشور A}$$

با محاسبه‌ی نسبت دهک دهم به دهک اول در کشورهای مختلف، شاخصی به دست می‌آید که برای مقایسه‌ی وضعیت توزیع درآمد بین آن‌ها به کار می‌رود. هرچه این نسبت بیش‌تر باشد، توزیع درآمد در آن جامعه نامناسب‌تر است، در نتیجه توزیع درآمد در کشور B وضعیت مناسب‌تری در مقایسه با وضعیت توزیع درآمد در کشور A دارد.

(اقتصاد، توسعه‌ی اقتصادی، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

ادبیات فارسی سال چهارم

-۵۱

(فائزه پعفری)

بیت گزینیه‌ی «۳» با عبارت صورت سؤال از نظر حیات یافتن از عشق، ارتباط معنایی دارد.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌ی ۱۵۳)

-۵۲

(سیدجمال طباطبایی نژاد)

مفهوم متن داده شده در صورت سؤال و بیت گزینیه‌ی «۴» این است که در برابر عشق نمی‌توان ایستادگی کرد، بلکه باید تسلیم عشق بود.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌ی ۱۵۳)

-۵۳

(عارفه‌سادات طباطبایی نژاد)

مفهوم بیت سؤال و سه بیت پایانی، ترک تعلقات برای رسیدن به خدا است، ولی بیت گزینیه‌ی «۱»، اظهار عجز در مقابل خداوند را بیان می‌کند.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌ی ۱۵۶)

-۵۴

(کنگور سراسری ۹۳)

در بیت دوم صورت سؤال، شاعر می‌گوید: هر خشتی که از دیوار برمی‌کنم، باعث می‌شود که زودتر به آب حیات برسیم. یعنی برجای گذاشتن تعلقات مادی و دنیوی سبب می‌شود که سبک‌بارتر شویم و زودتر به سرمنزل مقصود برسیم.

گزینیه‌ی «۲»: فرد سبکبار (کسی که کفه‌ی اعمال وی سبک است)، ابتدا شاد و خوشحال است اما در پایان، حاصل وی اندوه و ناراحتی است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینیه‌ی «۱»: رخت و لباس (مادیات) را رها کن تا سبک‌تر شوی و زودتر به منزل مقصود رسی.

گزینیه‌ی «۳»: این تیره‌دشت (جهان فانی)، دوزخ گوگرد شد، خوشا به حال کسی که بارش سبک‌تر است و زودتر عبور می‌کند.

گزینیه‌ی «۴»: خوشا به حال کسی که بارش سبک‌تر است؛ چرا که در این بیابان تار (جهان مادی) زودتر به مقصد می‌رسد.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌ی ۱۵۶)

-۵۵

(ناهید شهبانی)

ابیات «۱»، «۲» و «۴» همانند بیت مورد سؤال در مورد عدم وابستگی عاشقان حقیقی به مادیات هستند، اما بیت «۳» می‌گوید جمال درویشان پاکدل همان شاهد آرزویی است که شاهان با دعا آن را آرزو می‌کنند.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، ترکیبی)

-۵۶

(فائزه اسماعیلی)

در گزینیه‌ی «۴» که نمونه‌ای از طنز عصر حاضر است، زبان تند شیوه‌ی شعر پرخاشگر دیده نمی‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینیه‌ی «۱»: سروده‌ی بواسحق اطعمه است. وی با وصف طعام‌ها و بیان لذاذات آن‌ها و با استقبال و جواب‌گویی و تضمین اشعار پیشینیان، آرزوهای گرسنگان و فقرزدگان را با زبانی طنزآلود بیان می‌کند.

گزینیه‌ی «۲»: از سروده‌های نسیم شمال است که از میان شاعران بعد از انقلاب مشروطیت پیشگام شعر طنزآلود است که در اشعار ساده و مردمی خود به انتقاد اجتماعی و سیاسی دست می‌بازد.

گزینیه‌ی «۳»: شیوه‌ی شاعران و نویسندگان صوفی دیده می‌شود که گاه از زبان مجذوبان و دیوانگان در قالب داستان‌ها و حکایت‌های دلنشین استفاده می‌کند.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌ی ۱۵۹)

-۵۷

(رویا رحمانی)

اشعار بواسحق اطعمه که از آثار درخشان طنزآمیز قرن نهم هستند، به تقلید از حافظ و عبید زاکانی سروده شده‌اند.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌ی ۱۵۹)

-۵۸

(کنگور سراسری ۹۵)

بیت صورت سؤال و گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» همگی به این مفهوم اشاره دارند که عشق در درس‌های عادی نمی‌گنجد. بیت گزینیه‌ی «۴» دربردارنده‌ی این مفهوم نیست.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌ی ۱۶۳)

-۵۹

(نسرین حق‌پرست)

«کار دستش داده» مترادف عبارت کنایی «آن روی کار بالاست» قرار می‌گیرد. «دست کسی را در حنا گذاشتن» کنایه از مستأصل و درمانده کردن کسی است.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۶۵ تا ۱۶۷)

-۶۰

(رویا رحمانی)

اجتناب از طنز سطحی و مبتذل و «پرهیز» از زبان هزل و هجو از ویژگی‌های شعر، نثر و کاریکاتور گل‌آقا است.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌ی ۱۶۸)

آرایه‌های ادبی

۶۱-

(اعظم نوری‌نیا)

مرغ دل: تشبیه بلیغ اضافی / خطاب قرار دادن دیده: تشخیص / به دام افتادن: کنایه از گرفتار شدن (در اینجا کنایه از عاشق شدن)
(آرایه‌های ادبی، بیان، ترکیبی)

۶۲-

(اعظم نوری‌نیا)

بیت «ت»: «نعم گل» و «نازیدن سرو»: تشخیص
بیت «ث»: «آفتاب صبح امید»: استعاره‌ی مصرحه از بار شاعر
بیت «پ»: «جام»: مجاز از شراب با علاقه‌ی محلیه
بیت «ب»: «میخانه‌ی عشق»: تشبیه بلیغ اضافی
بیت «الف»: «من مانند طایر گلشن قدس هستم»: تشبیه بلیغ اسنادی

(آرایه‌های ادبی، بیان، ترکیبی)

۶۳-

(عارفه‌سارادت طباطبایی نژاد)

چو قلم: تشبیه / نسبت دادن «سر و سینه» به قلم: تشخیص و استعاره‌ی مکنیه / حرف: مجاز از سخن با علاقه‌ی جزئیّه
(آرایه‌های ادبی، بیان، ترکیبی)

۶۴-

(عارفه‌سارادت طباطبایی نژاد)

در بیت گزینیه «۴» ایام عمر یک بار به آب درون جویبار و یک بار به باد در دشت تشبیه شده‌اند. این بیت استعاره ندارد.
تشریح گزینیه‌های دیگر:

گزینیه «۱»: «جان من» و «وفای عهد جهان»: استعاره / «جهان لطافت» و «تو جهان لطافتی»: تشبیه
گزینیه «۲»: «بار هجران»، «هجران تو کوه است»، «این تن لاغر چو کاه است»: تشبیه / در مصراع دوم، «کوه» استعاره از سختی فراق و «کاه» استعاره از وجود شاعر است.
گزینیه «۳»: «بادهی عشق»، «خار راه او در زیر پا ریحانه می‌آید»: تشبیه / «گلشن»: استعاره از دنیا

(آرایه‌های ادبی، بیان، صفحه‌های ۵۴، ۵۹، ۶۵ و ۷۱)

۶۵-

(مر تقی کلاشلو)

بیت «ج»: زنگ کدورت ← تشبیه بلیغ اضافی
بیت «د»: ذاکر بودن سر مو ← استعاره‌ی مکنیه و تشخیص
بیت «الف»: دست گرفتن ← کنایه از جلوگیری کردن
بیت «ب»: زهره ← مجاز از جرئت
بیت «ه»: «تقابل سجع‌های متوازی در دو مصراع خالق آرایه‌ی ترصیع است.

(آرایه‌های ادبی، ترکیبی بیان و بریع)

۶۶-

(سپهر حسن‌فان پور)

در بیت گزینیه «۲» واژه‌های «زمن، زدن و شدن» سجع متوازی دارند.
تشریح گزینیه‌های دیگر:
گزینیه «۱»: «کرم و نعم» سجع متوازی دارند اما سجع «کم» با این دو واژه مطرف است.
گزینیه «۳»: «او و بو» سجع متوازی دارند اما سجع «عدو» با این دو واژه مطرف است.
گزینیه «۴»: «سوز و روز» سجع متوازی دارند اما سجع «پیروز» با این دو واژه مطرف است.

(آرایه‌های ادبی، بریع، صفحه‌ی ۱۰۲)

۶۷-

(اعظم نوری‌نیا)

در بیت گزینیه «۴»، تشخیص وجود ندارد.
کنگره‌ی عرش: اضافه‌ی استعاری (استعاره‌ی مکنیه) از نوع غیر تشخیص
تشریح گزینیه‌های دیگر:
گزینیه «۱»: تکرار صامت‌های «ب» و «ن» آرایه‌ی واج‌آرایی را پدید آورده است. / بر باد دادن: کنایه از نابود کردن
گزینیه «۲»: کلمات «پرنیرنگ، آهنگ و شبرنگ» سجع دارند. / آهنگ کسی را کردن: کنایه از قصد دیدار کسی را کردن
گزینیه «۳»: هر دو مصراع تشبیه بلیغ اسنادی دارند.
موازنه:

نقش	خورنق	است	همه	باغ	و	بوستان
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
فرش	ستبرق	است	همه	دشت	و	کوهسار

(آرایه‌های ادبی، ترکیبی بیان و بریع)

۶۸-

(سیرجمال طباطبایی نژاد)

بیت گزینیه «۴» تشبیه ندارد. «چهره‌ی خورشید» استعاره‌ی مکنیه و تشخیص است.
تشریح گزینیه‌های دیگر:
گزینیه «۱»: «آتش دل: استعاره‌ی مصرحه از عشق / چشم چون جوی: تشبیه
گزینیه «۲»: «من چون خم می: تشبیه / مهر بر لب زدن: کنایه از سکوت، خون خوردن: کنایه از رنج کشیدن
گزینیه «۳»: «مهر وصل: تشبیه بلیغ اضافی / ماه: استعاره از یار / شمع گردون: استعاره از خورشید

(آرایه‌های ادبی، بیان، ترکیبی)

۶۹-

(سیرجمال طباطبایی نژاد)

پای سرو سهی: استعاره‌ی مکنیه و تشخیص / پای در گل ماندن: کنایه از ناتوانی / تشبیه قد به صنوبر

(آرایه‌های ادبی، بیان، ترکیبی)

۷۰-

(سیریمال طباطبایی نژاد)

بیت «ب»: تقابل سجع‌های متوازی در دو مصراع خالق آرایه‌ی ترصیع است.

بیت «د»: واژه‌های «بیداد - بی‌بنیاد - یاد» پدیدآورنده‌ی آرایه‌ی سجع هستند.

بیت «ه»: «پرده» در یک معنی تکرار شده است (آرایه‌ی تکرار).

بیت «ج»: در کل بیت تکرار صامت «ز» و در مصراع دوم تکرار مصوت «ب» پدیدآورنده‌ی واج‌آرایی (نغمه‌ی حروف) است.

بیت «الف»: تقابل سجع‌های متوازی و متوازن در دو مصراع آرایه‌ی موازنه را پدید آورده است.

(آرایه‌های ادبی، بریع، ترکیبی)

۷۱-

(سؤال ۶۲۳ کتاب آبی)

بیتی که هر دو مصراع آن قافیه داشته باشد، «مصراع» نام دارد. کلمات «جانم و دلستانم» قافیه‌های بیت گزینه‌ی «۲» هستند.

(آرایه‌های ادبی، مقررات، صفحه‌ی ۶)

۷۲-

(سؤال ۶۹۸ کتاب آبی)

در بیت گزینه‌ی «۲»، وجه‌شبه و ادات تشبیه ذکر نشده است.

(آرایه‌های ادبی، بیان، صفحه‌ی ۵۴)

۷۳-

(سؤال ۱۶۹ کتاب آبی)

«کیست» و «چیست»، «خورد» و «مرد» و «کشت» و «هشت» در عبارت گزینه‌ی «۲» سجع متوازی دارند، اما در سایر گزینه‌ها سجع مطرف وجود دارد.

(آرایه‌های ادبی، بریع، صفحه‌ی ۱۰۲)

۷۴-

(کنگور سراسری ۸۴)

در بیت گزینه‌ی «۱» واژه‌ی «خوکان»، استعاره است از پادشاهان و حاکمان دیوسیرت.

(آرایه‌های ادبی، بیان، صفحه‌های ۶۵ و ۷۱)

۷۵-

(سؤال ۷۵۶ کتاب آبی)

چکیده‌خون: باده (شراب): استعاره‌ی مصرّحه

آبله‌ی تن رزان: خوشه‌های درخت انگور: استعاره‌ی مکنیه (تشخیص)

آبله‌ی رخ فلک: ستاره‌های آسمان: استعاره‌ی مکنیه (تشخیص)

عروس خاوری: خورشید: استعاره‌ی مصرّحه

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «آهوی آتشین‌روی»، «کافور خشک» و «مشک تر» به ترتیب استعاره‌ی مصرّحه از «خورشید»، «روز» و «شب» هستند.

گزینه‌ی «۲»: «خنده‌ی قدح: استعاره‌ی مکنیه (تشخیص) / گریستن شمشیر: استعاره‌ی مکنیه (تشخیص)

گزینه‌ی «۴»: استعاره‌ی مکنیه: آستین عقل، پای عقل، دامن قرار

(آرایه‌های ادبی، بیان، صفحه‌های ۶۵ و ۷۱)

۷۶-

(سؤال ۷۷۰ کتاب آبی)

«نرگس» در ابیات «ب و ج»، در معنای حقیقی به کار رفته است.

در سایر ابیات «نرگس» مجاز با علاقه‌ی «شبهات» است. مجازی که علاقه‌ی آن شبهات باشد، «استعاره» نیز هست.

(آرایه‌های ادبی، بیان، صفحه‌ی ۷۶)

۷۷-

(سؤال ۸۴۵ کتاب آبی)

پری‌پیکر: تشبیه

ماه: استعاره از معشوق

شیدایی: تکرار

دل با خویشتن داشتن: کنایه از توجّه به خود، خودخواهی

(آرایه‌های ادبی، ترکیبی بیان و بریع)

۷۸-

(سؤال ۸۴۹ کتاب آبی)

در آفاق: استعاره‌ی مکنیه از نوع غیر تشخیص

پای دل: استعاره‌ی مکنیه از نوع تشخیص

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «رخ داشتن گل» و «مشاطه بودن هوا» استعاره‌ی مکنیه از نوع تشخیص است.

گزینه‌ی «۲»: «عشق آموخت» استعاره‌ی مکنیه از نوع تشخیص است.

گزینه‌ی «۳»: «پیشگاه حقیقت» استعاره‌ی مکنیه از نوع غیر تشخیص است.

(آرایه‌های ادبی، بیان، صفحه‌ی ۷۱)

۷۹-

(سؤال ۸۵۷ کتاب آبی)

تکرار مصوت کوتاه «ب»، تکامل‌بخش موسیقی درونی شعر و واج‌آرایی است. قدما تکرار مصوت «ب» را تنابع اضافات می‌نامیدند.

در گزینه‌ی «۱» زبان زندگی، زندگی جمله‌ها، جمله‌های جاری، جشن و جشن طبیعت، تنابع اضافات طولانی‌ای را ارائه می‌دهند.

(آرایه‌های ادبی، بریع، صفحه‌ی ۹۴)

۸۰-

(سؤال ۸۳۱ کتاب آبی)

«مه دوهفته» استعاره‌ی مصرّحه از «معشوق و محبوب» و مجازی است که علاقه‌ی آن، شبهات است. «به جان رسیدن» کنایه از «شدت ناراحتی و سختی» است.

(آرایه‌های ادبی، بیان، صفحه‌های ۷۶ و ۸۷)

تاریخ ادبیات ایران و جهان (۱)

-۸۱

(اعظم نوری‌نیا)

الف) برجسته‌ترین و نامدارترین چهره‌ی شعر و ادب فارسی اصفهان در سده‌ی ششم جمال‌الدین محمد بن عبدالرزاق اصفهانی است.

ب) عین‌القضات همدانی از محضر عمر خیام و احمد غزالی بهره‌ها برد.

پ) کتاب لطایفی از قرآن قطعات منتخبی از کشف‌الاسرار است.

ت) هم ازرقی هروی و هم رودکی سابقه‌ی به نظم کشیدن سندیادنامه را دارند.

(تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۳۱، ۸۰، ۱۱۳، ۱۱۶ و ۱۱۷)

-۸۲

(اعظم نوری‌نیا)

ابیات صورت سؤال، سروده‌ی معزّی نیشابوری است و در رکاب سلطان ملک‌شاه سلجوقی سروده شده است.

(تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌ی ۷۰)

-۸۳

(عارفه‌سادات طباطبایی نژاد)

شعرهای باقی‌مانده از عصر فردوسی، اندک و تعداد شاعران بسیارند.

(تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۳۲ و ۳۳)

-۸۴

(مرتضی کلاشلو)

المعجم از کتاب‌های فنی در زمینه‌ی علوم ادبی است.

(تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)

-۸۵

(سپهر حسن‌فان‌پور)

در بخش‌هایی از اوستا - به ویژه یشتها - اخبار تاریخی و بعضی داستان‌ها و روایات آمده است.

(تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

-۸۶

(اعظم نوری‌نیا)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: کتاب سمک عبار بهترین نمونه‌ی نثر داستانی فارسی است.

گزینه‌ی «۲»: روض‌الجنان و روح‌الجنان یکی از مهم‌ترین تفاسیر شیعه به زبان فارسی است.

گزینه‌ی «۴»: مرزبان‌نامه را می‌توان از نمونه‌های اعلای نثر مصنوع فارسی دانست.

(تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۱۱۶، ۱۱۸ و ۱۲۳)

-۸۷

(عارفه‌سادات طباطبایی نژاد)

نویسنده‌ی آثار «حدودالعالم»، «تاریخ سیستان» و «تفسیر کمبریج» نامعلوم است.

(تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات ایران، ترکیبی)

-۸۸

(سپهر حسن‌فان‌پور)

خاقانی فنون شاعری را نزد ابوالعلائی گنجوی آموخت. وی پس از رسیدن به خدمت خاقان منوچهر، پادشاه شروان، تخلص «خاقانی» بر خود نهاد.

(تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌ی ۱۳۹)

-۸۹

(کنکور سراسری ۹۲)

منجیک ترمذی از شاعران نیمه‌ی دوم قرن چهارم است. وی پس از دقیقی، مداح چغانیان بوده است.

(تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۸۶، ۹۳، ۹۴ و ۱۱۷)

-۹۰

(قارچ از کشور ۹۲)

«لهی‌نامه» و «مصیبت‌نامه»ی عطار در قالب «مثنوی» سروده شده‌اند. «مختارنامه»ی عطار دربردارنده‌ی «رباعیات» وی است.

(تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌ی ۱۵۰)

تاریخ ادبیات ایران و جهان (۲)

-۹۱

(اعظم نوری‌نیا)

از نظر محتوا و مضمون، هنر شعر عصر صبا بازآفرینی مضامین و اندیشه‌هایی است که یک بار دیگر در عصر شکوه مکتب خراسانی در ادب فارسی تجربه شده است.

(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۷۸ و ۷۹)

-۹۲

(اعظم نوری‌نیا)

از میان کتاب‌های صورت سؤال، چهار اثر به تقلید از آثار سعدی نوشته یا سروده شده‌اند:

بهارستان شامل باب‌ها و حکایت‌هایی است به نظم و نثر به تقلید گلستان سعدی.

گلشن صبا منظومه‌ای است به تقلید از بوستان سعدی.

وصال شیرازی مثنوی بزم وصال را به شیوه‌ی بوستان پرداخت.

قآنی کتاب پریشان را به شیوه‌ی گلستان پرداخت.

(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات ایران، ترکیبی)

-۹۳

(مرتضی کلاشلو)

عبارات سؤال به ترتیب معرف آذر بیگدلی، فروغی بسطامی، صبای کاشانی و قآنی است.

(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۶۸، ۷۲، ۸۰ و ۸۸)

عربی سال چهارم

-۹۴

(مرثی کلاشلو)

«عبرت‌نامه، گلشن صبا، شهنشاه‌نامه و خداوندنامه» از صبای کاشانی، «تاریخ تطوّر نظم فارسی، سبک‌شناسی و تاریخ احزاب سیاسی» از ملک‌الشعراى بهار، «محمود و ایاز و قندهارنامه» از صائب تبریزی و «سلسله‌الذهب، یوسف و زلیخا، سبحة‌الابرار و لیلی و مجنون» از جامی هستند.

(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۲۷، ۵۰، ۸۱ و ۱۰۳)

-۹۵

(سیرجمال طباطبایی نژاد)

لمعات فخرالدین عراقی به نظم و نثر است.

(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

-۹۶

(عارف‌ه سادات طباطبایی نژاد)

سبع‌المثانی از آثار منشور خواجهی کرمانی، عشاق‌نامه از آثار منظوم فخرالدین عراقی و سبحة‌الابرار از آثار منظوم و لویح از آثار منشور جامی است.

(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۹، ۱۰، ۱۳ و ۲۷)

-۹۷

(سیرجمال طباطبایی نژاد)

علی اسفندیاری متخلص به نیما یوشیج اثری به نام «ای شب» دارد. ای خواب: سروده‌ی امیری فیروزکوهی حسرت‌ها و آرزوها: سروده‌ی میرزا حسن وثوق‌الدوله

(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات ایران، ترکیبی)

-۹۸

(اعظم نوری‌نیا)

شاهکار شاعری صائب غزل‌های فارسی اوست. بیش‌ترین شهرت بیدل مدیون اشعار به‌ویژه غزلیات خیال‌انگیز و پر مضمون اوست.

بیش‌ترین لطایف طبع شهریار در قالب غزل نمودار گشته است.

عمده‌ی هنر رهی در غزل و به‌ویژه غزل عاشقانه آشکار می‌شود.

(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات ایران، ترکیبی)

-۹۹

(کنکور سراسری ۹۳)

سید اشرف‌الدین گیلانی، عارف و میرزاده‌ی عشقی، از شاعران مردم‌پسند عصر بیداری هستند که به ترتیب در شهرهای قزوین، قزوین و همدان متولد شده‌اند.

(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۱۱۰، ۱۱۳ و ۱۱۵)

-۱۰۰

(کنکور سراسری ۹۱)

گزیده‌ای از غزلیات بیدل در پایان کتاب «شاعر آینه‌ها»، به انتخاب محمدرضا شفیعی کدکنی به چاپ رسیده است.

(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۵۲، ۱۰۷، ۱۱۶ و ۱۳۲)

-۱۰۱

(رضا معصومی)

شاوروا: مشورت کنید / رجلاً أكثر نفعاً: مردانی که سودشان بیشتر است / هم لیسوا إلّا: آنان نیستند مگر... آنان فقط ... هستند / أحمهم: دوراندیش‌ترین آنان

(عربی سال چهارم، ترمه، ترکیبی)

-۱۰۲

(کنکور سراسری ۹۳)

«لابتسام علی الحیاة»: لبخند زدن به زندگی / «یقویک»: تو را توانمند می‌کند / «إنجاز»: انجام دادن / «الصعبة»: سخت

(عربی سال چهارم، ترمه، ترکیبی)

-۱۰۳

(فاخره جعفری)

ای فرزندان من: «یا اولادی» / شما باید: «علیکم» / بسیار تلاش کنید: «أن تجتهدوا إجتهداً بالغا» / در کارهایتان: «فی أعمالکم»

(عربی سال چهارم، تعریب، ترکیبی)

-۱۰۴

(رضا معصومی)

حرکت‌گذاری درست عبارت این‌چنین است:

«لا تترکوا الأمر بالمعروف والنهي عن المنکر فیؤتی علیکم شیرارکم ثم تدعون فلا یستجاب لکم!»

(عربی سال چهارم، اعراب‌گذاری، صفحه‌ی ۶۹)

-۱۰۵

(رضا معصومی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «مبتدا و مرفوع محلاً» نادرست است؛ رفع «المؤمنون» با علامت اعراب فرعی است، نه محلی.

گزینه‌ی «۲»: «نکره» نادرست است؛ موصولات معرفی‌اند.

گزینه‌ی «۴»: «للغائبین» نادرست است؛ زیرا «هم» ضمیر برای جمع مذکر غائب است؛ بنابراین «للغائبین» صحیح است.

(عربی سال چهارم، تحلیل صرفی و اعراب، ترکیبی)

-۱۰۶

(سیرمهم علی مرثیوی)

با توجه به منادا در ابتدای عبارت، باید جمله حالت خطاب و ندایی داشته باشد، بنابراین گزینه‌ی «۳» که در آن ضمیر غایب استفاده شده است، گزینه‌ای مناسب برای تکمیل عبارت نیست.

(عربی سال چهارم، منصوبات، صفحه‌ی ۷۰)

تاریخ‌شناسی

۱۰۷-

(فارغ از کشور ۹۰)

«مؤمن» یک اسم معرب است، ولی هر اسم معربی در دو حالت، مبنی می‌شود (یعنی بنای عارضی می‌گیرد):

(۱) اسم «لا»ی نفی جنس واقع شود؛ که مبنی بر فتح است.

(۲) منادای مفرد واقع می‌شود؛ که مبنی بر ضم است.

در این گزینه، «مؤمن» منادای مفرد، مبنی بر ضم و محلاً منصوب است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «المؤمن» مفعول به و منصوب است.

گزینه‌ی «۳»: «المؤمن» نعت و مرفوع به تبعیت از لفظ «أی» است.

گزینه‌ی «۴»: «مؤمن» خبر و مرفوع با اعراب اصلی است.

(عربی سال چهارم، منصوبات، صفحه‌ی ۷۰)

۱۰۸-

(صادق پاسکله)

در این گزینه فاعل فعل «ما خسر» حذف شده است و اگر حرف «إلّا» حذف شود، «الذین» فاعل فعل «ما خسر» خواهد شد.

(عربی سال چهارم، منصوبات، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۱۰۹-

(سیرمهم علی مرتضوی)

«الذین» مستثنای مرفوع و مرفوع به اعراب خبر است، چرا که در جمله‌ی قبل از «إلّا»، خبر محذوف است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «من» مستثنای مرفوع و منصوب به اعراب خبر افعال ناقصه است.

گزینه‌ی «۲»: «الذین» مستثنای مرفوع و منصوب به اعراب مفعول به است.

گزینه‌ی «۳»: «من» مستثنای مرفوع و منصوب به اعراب مفعول به است.

(عربی سال چهارم، منصوبات، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۱۱۰-

(سیرمهم علی مرتضوی)

«الأهواء» مرفوع است، بنابراین قبل از آن «غیر» وجود نداشته است، چرا که در آن صورت مضاف الیه و مجرور می‌شد، در جای خالی دوم هم اگر «إلّا» قرار دهیم، بعد از آن باید مستثنای مرفوع و مرفوع با اعراب فاعل باشد، در حالی که «المؤمنین» مرفوع نیست، بنابراین در جای خالی دوم «غیر» قرار می‌گیرد و «المؤمنین» مضاف الیه و مجرور می‌شود.

(عربی سال چهارم، منصوبات، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۱۱۱-

(علی مهمم کریمی)

روزنامه‌ها و مجلات به دلایل مختلفی در ردیف مهم‌ترین وسایل انتقال اخبار و آگاهی جوامع هستند. از جمله‌ی این دلایل این‌که نشریات نخستین رسانه‌های گروهی و از نظر تنوع و حجم مطالب محدودیت کم‌تری دارند و مطالب آن‌ها معمولاً بیش از سایر رسانه‌ها سندیّت دارد.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌های ۱۴۶ و ۱۴۷)

۱۱۲-

(بهناز آرون)

در تقسیم‌بندی نشریات بر اساس موضوع و محتوا بیش‌تر کیفیت (میزان سندیّت)، اهمیت و کاربرد مطالب مطرح است. مورخ باید ملاحظات سیاسی، اعتقادی و اقتصادی را که ممکن است در هر دوره‌ی تاریخی متفاوت باشد، شناسایی کند تا با در نظر داشتن آن‌ها به مطالب نشریات اعتماد کند.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌های ۱۴۸ و ۱۵۰)

۱۱۳-

(آزاده میرزایی)

توضیح قسمت اول گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: درست

گزینه‌ی «۲»: نادرست (زمان انتشار)

گزینه‌ی «۳»: درست

گزینه‌ی «۴»: نادرست (ترکیبی از عوامل محتوایی و زمانی)

در عصر کنونی نشریات جزئی مهم از زندگی روزمره‌ی مردم هستند. به همین دلیل است که تنوع و تعداد آن‌ها در هر کشور، از جمله ملاک‌های پیشرفت یا عقب‌ماندگی آن کشور محسوب می‌شوند.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌های ۱۴۷ و ۱۴۸)

۱۱۴-

(آزاده میرزایی)

استفاده از نشریه نیازمند اختصاص دادن وقت معین (مثل اخبار رادیو یا تلویزیون) نیست.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌های ۱۴۶ و ۱۴۷)

۱۱۵-

(شیوا شریف‌زار)

همه‌ی منابع تاریخ‌نویسی هنگام مراجعه‌ی مورخ به آن‌ها مورد نقد قرار می‌گیرند تا نقاط قوت و ضعف آن‌ها شناخته شود.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌ی ۱۵۰)

۱۱۶-

(شیوا شریف‌زار)

دخالت نظرات شخصی: ممکن است افرادی که اخبار و مطالب یک نشریه را تهیه و تنظیم می‌کنند بر اساس دیدگاه یا منفعت شخصی خویش واقعیت‌ها را دستکاری کنند. به همین جهت لازم است مورخ دیدگاه‌ها و اهداف دست‌اندرکاران یک نشریه اعم از مدیران و نویسندگان مطالب آن را بشناسد و تأثیر آن‌ها بر محتوای نشریه را دریابد.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌ی ۱۵۰)

۱۱۷-

(شیوا شریف‌زار)

سخت‌گیری‌های حکومت موجب شد بعضی افراد در خارج از ایران روزنامه‌هایی به زبان فارسی چاپ کنند و آن‌ها را به شکل‌های مختلف در کشور (بیش‌تر در تهران و چند شهر بزرگ دیگر) توزیع کنند.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌ی ۱۵۱)

۱۱۸-

(هیبه مهبی)

علت نادرستی گزینه‌ی «۴»، چاپ مطالبی درباره‌ی آفات استبداد و استعمار و لزوم استقرار قانون و عدالت در کشور، از مطالب منتشر شده در نشریه‌های ایرانی است که پیش یا هم‌زمان با انقلاب مشروطیت در ایران چاپ شده‌اند، نه در دوران بعد از انقلاب مشروطیت.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌ی ۱۵۲)

۱۱۹-

(پهروز مهبی)

نشریات از راه‌های گوناگونی موجب افزایش دانش مورخان و توسعه‌ی علم تاریخ می‌شوند از جمله:

۱- به دلیل فاصله زمانی اندکی که با وقوع اخبار ذکر شده در آن‌ها دارند، منبع اصلی و مهم هستند و آگاهی‌های موجود در آن‌ها مستقیم، متنوع و مفصل است.

۲- نشریات در شکل‌گیری بعضی از رویدادها و تحولات تاریخی قرون اخیر تأثیر داشته‌اند.

۳- مطالب تاریخی منتشر شده در نشریات چه به صورت عمومی و چه به صورت تخصصی و تحقیقی موجب پیشرفت علم تاریخ می‌شوند.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌های ۱۳۹ و ۱۵۰)

۱۲۰-

(بهناز آرون)

هدف اصلی از به‌وجود آمدن نشریات، آگاه کردن مردم هر عصر از اوضاع و احوال دور و بر آن‌ها بوده و هست. نخستین روزنامه به همت میرزا صالح شیرازی در زمان حکومت محمد شاه منتشر شد.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌های ۱۳۹ و ۱۵۱)

جغرافیای سال چهارم

۱۲۱-

(فرشاد رودباری)

کاهش ضخامت لایه‌ی ازن، تخریب جنگل‌ها، از بین رفتن تنوع زیستی، بیابان‌زایی، افزایش آلودگی‌های مختلف و وقوع سیلاب‌های سهمگین بخشی از مخاطرات پیرامون ما است.

(جغرافیای سال چهارم، نقش جغرافیا در مدیریت محیط و آمایش سرزمین، صفحه‌ی ۱۰۳)

۱۲۲-

(فرشاد رودباری)

جغرافیا به عنوان علم مطالعه رابطه‌ی متقابل انسان و محیط در مدیریت محیط نقش محوری دارد.

(جغرافیای سال چهارم، نقش جغرافیا در مدیریت محیط و آمایش سرزمین، صفحه‌ی ۱۰۷)

۱۲۳-

(شیوا شریف‌زار)

نمودار درصد سهم عوامل مختلف در روند بیابان‌زایی در ایران: تخریب مراتع: ۴۶٪ / تخریب جنگل: ۱۰٪ / تخریب اراضی کشاورزی: ۱۱٪ / برداشت بی‌رویه‌ی آب از سفره‌های آب زیرزمینی: ۲۶٪ / استخراج معادن: ۷٪

(جغرافیای سال چهارم، نقش جغرافیا در مدیریت محیط و آمایش سرزمین، صفحه‌ی ۱۰۵)

۱۲۴-

(شیوا شریف‌زار)

جغرافی‌دانان برای استفاده از منابع طبیعی سرزمین، ابتدا ویژگی‌های آن را دقیقاً بررسی می‌کنند، مثلاً معیارهای مناسب برای فعالیت‌های کشاورزی، مکان‌یابی شهرها، جاده‌ها، مکان‌گزینی بندرها، کارخانه‌ها، نیروگاه‌ها و فعالیت‌های گردشگری و ... را مشخص کرده و سپس به برنامه‌ریزی درباره‌ی آن‌ها می‌پردازند. از این رو، جغرافیا می‌تواند در برنامه‌ریزی‌های محیطی از سطح محلی (مانند برنامه‌ریزی برای یک ناحیه‌ی گردشگری کوچک) تا سطح ملی (مانند مکان‌گزینی صنایع کشور) نقش عمده‌ای را داشته باشد.

(جغرافیای سال چهارم، نقش جغرافیا در مدیریت محیط و آمایش سرزمین، صفحه‌ی ۱۰۵)

۱۲۵-

(آزاره میرزایی)

هر دو عبارت مربوط به حفاظت از دیدگاه‌های عمده‌ی زیست‌محیطی است.

(جغرافیای سال چهارم، نقش جغرافیا در مدیریت محیط و آمایش سرزمین، صفحه‌ی ۱۰۹)

۱۲۶-

(آزاره میرزایی)

نگرش توسعه‌ی پایدار با عرف ملی ما ایرانیان همسوست. نظیر «دیگران کاشتند و ما خوردیم، ما بکاریم و دیگران بخورند.» مصداق تفکر توسعه‌ی پایدار است.

(جغرافیای سال چهارم، نقش جغرافیا در مدیریت محیط و آمایش سرزمین، صفحه‌ی ۱۰۹)

۱۲۷-

(هیبه مهبی)

جغرافیای کاربردی شاخه‌ی تخصصی در علم جغرافیا و یک مرحله‌ی کامل در گردآوری اطلاعات، تحلیل مسائل و روند تصمیم‌گیری است و به کاربرد عملی پژوهش‌های جغرافیایی در رفع نیازهای ملی، منطقه‌ای، اجتماعی، اقتصادی، نظامی و ... می‌پردازد.

اصولاً میدان عمل جغرافیای کاربردی، مسائل مهم مکان‌ها و نواحی جغرافیایی است.

(جغرافیای سال چهارم، نقش جغرافیا در مدیریت محیط و آمایش سرزمین، صفحه‌ی ۱۱۱)

۱۲۸-

(بهناز آرون)

چون به نقش توان‌های محیطی مناطق مختلف کشور توجه چندانی نشده، الگوهای توسعه در آن یکسان نیست. در صورت ادامه‌ی روند تخریب محیط‌زیست در سال‌های آینده زمین‌های قابل کشت به علت فرسایش خاک غیرقابل استفاده خواهد بود.

(جغرافیای سال چهارم، نقش جغرافیا در مدیریت محیط و آمایش سرزمین، صفحه‌های ۱۰۵ و ۱۰۶)

۱۲۹-

(فؤاد باغستانی)

کنش و واکنش میان عوامل زیستی (انسان، جانوران و گیاهان) و مکان‌های جغرافیایی (شهرها، روستاها و سواحل) سبب می‌شود تا تعادل انسان و محیط حفظ شود. نگرش فرهنگی جز برنامه‌ریزی‌های محیطی نمی‌باشد.

(جغرافیای سال چهارم، نقش جغرافیا در مدیریت محیط و آمایش سرزمین، صفحه‌ی ۱۰۸)

۱۳۰-

(بهناز آرون)

برنامه‌ریزی که در ارتباط مستقیم با مکان جغرافیایی است، اساس جغرافیای کاربردی است.

اهداف اصلی جغرافیای کاربردی:

الف) ارائه‌ی مسیرهای منطقی در بهره‌گیری از منابع طبیعی و انسانی

ب) جلوگیری از اتلاف منابع طبیعی و ممانعت از به‌کارگیری غیرعلمی این منابع

ج) استفاده‌ی مناسب از منابع محیطی و توسعه‌ی مطلوب جامعه‌ی انسانی

(جغرافیای سال چهارم، نقش جغرافیا در مدیریت محیط و آمایش سرزمین، صفحه‌ی ۱۱۱)

تاریخ ایران و جهان (۱) و (۲)

۱۳۱-

(علی‌مهمر کریمی)

لاوازه توانست تجزیه و ترکیب آب و ترکیب اشیا با اکسیژن را نشان دهد. عامل مهمی که به برتری اسپانیا خاتمه داد، شکست نیروی دریایی این کشور از نیروی دریایی انگلستان بود. طبقه‌ی ممتاز (اشراف و نجبای درباری و روحانیون عالی‌رتبه) از معافیت مالیاتی برخوردار بود.

(تاریخ ایران و جهان (۲)، تاریخ جهان در قرون بربر و معاصر، صفحه‌های ۸، ۱۴ و ۲۵)

۱۳۲-

(بهروز یحیی)

تپه علی‌کش در نزدیکی رود میمه در استان ایلام در غرب کشور قرار دارد و کوی‌ها امور مذهبی و سیاسی را بر عهده داشتند و در واقع هم فرمانروا و هم کاهن بودند و در زمان اردشیر سوم بسیاری از افراد خاندان هخامنشی کشته شدند که موجب ضعیف شدن حکومت هخامنشی شد.

(تاریخ ایران و جهان (۱)، جهان باستان، صفحه‌های ۴۱، ۴۸ و ۵۸)

۱۳۳-

(بهروز یحیی)

داد و ستد و امور بازرگانی به پیشرفت علم ریاضی در میان مردم میان دورود کمک شایانی کرد و ضرورت اندازه‌گیری میزان بالا آمدن آب و نیز محاسبات مربوط به برپایی اهرام از جمله اموری بودند که موجب پیشرفت هندسه و ریاضی در میان مصریان می‌شدند.

(تاریخ ایران و جهان (۱)، جهان باستان، صفحه‌های ۱۹ و ۲۷)

۱۳۴-

(شیوا شریف‌زار)

پیروزی ترکان سلجوقی بر امپراتوری روم شرقی در نبرد ملازگرد، پیامدهایی به همراه داشت که گسترش اسلام در آسیای صغیر و بروز جنگ‌های دوپست ساله‌ی صلیبی بین مسلمانان و مسیحیان از مهم‌ترین آن‌ها بود.

(تاریخ ایران و جهان (۲)، تاریخ جهان در قرون بربر و معاصر، صفحه‌ی ۲۹)

۱۳۵-

(شیوا شریف‌زار)

ظلم و ستم انگلیسی‌ها در سودان، از جمله گرفتن مالیات‌های فراوان از مردم موجب شعله‌ور شدن قیامی شد که رهبری آن را شخصی به نام محمد احمد بر عهده داشت. او که بر خود لقب المهدی نهاده بود به مهدی سودانی معروف شد، لذا پیروانش را مهدیون می‌گفتند. مهدیون توانستند نیروهای مشترک مصر و انگلیس را شکست دهند و حکومتی مستقل را پایه‌ریزی کنند. با این حال، چند سال بعد انگلیسی‌ها با کمک فرانسویان و با صرف هزینه و تلفات سنگین، این قیام را سرکوب کردند. از آن پس، بار دیگر سودان با عنوان سودان مصر و انگلیس به صورت مستعمره درآمد.

(تاریخ ایران و جهان (۲)، تاریخ جهان در قرون بربر و معاصر، صفحه‌های ۵۴ و ۵۵)

۱۳۶-

(آزاده میرزایی)

پیمان‌های سیتو، بغداد و سنتو با هدف محاصره‌ی نظامی شوروی و بلوک کمونیست یا بلوک شرق بود. در مقابل، شوروی پیمان ورشو را با کشورهای اروپای شرقی ایجاد کرد. شاه عباس اول با استفاده از غلامان گرجی یک سپاه مستقل به‌وجود آورد.

(تاریخ ایران و جهان (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۹۵ و ۱۰۶)

۱۳۷-

(آزاده میرزایی)

الف) فرانتس فردیناند (ولیعهد اتریش) فرزند فرانسوا ژوزف
ب) مارشال فرانکو
ج) دریاسالار دونیتس
تکنیک: آلفونس سیزدهم، پادشاه اسپانیا در اثر شورش جمهوری خواهان از کشور گریخت.

(تاریخ ایران و جهان (۲)، تاریخ جهان در قرون بربر و معاصر، صفحه‌های ۷۴، ۸۲ و ۸۸)

۱۳۸-

(مبینه مهبی)

بروز جدال و ستیز میان بازماندگان کریم‌خان، بر سر قدرت، توان نظامی و اقتصادی حکومت زندیه را کاهش داد و زمینه را برای قدرت‌یابی آقامحمدخان قاجار در نواحی شمالی ایران فراهم آورد. خان قاجار پس از پیروزی بر لطفعلی‌خان زند و سرکوب حاکم گرجستان به طور رسمی در سال ۱۲۱۰ ق / ۱۱۷۴ ش. در تهران تاج‌گذاری کرد.

(تاریخ ایران و جهان (۲)، تاریخ ایران در قرون برید و معاصر، صفحه‌های ۱۱۷ و ۱۲۱)

۱۳۹-

(فؤاد باغستانی)

تصدیح‌شده‌ی عبارات نادرست:

– مهم‌ترین مرکز مسیحیت در شبه جزیره عربستان، شهر نجران در جنوب شبه جزیره بود.

– رویارویی و درگیری با منافقان از مواجهه با مشرکان یا یهودیان سخت‌تر بود.

(تاریخ ایران و جهان (۱)، ظهور اسلام، هرکتی تازه در تاریخ، صفحه‌های ۹۴، ۱۰۳، ۱۱۹ و ۱۲۲)

۱۴۰-

(مریم بوستان)

تشریح‌گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۲»: علت عدم موفقیت صلیبی‌ها در جنگ دوم صلیبی، آمادگی مسلمانان از یک‌سو و ناراضی‌فاتی فاتحان سابق جنگ‌های صلیبی از آمدن مهاجران جدید بود.

گزینه‌ی «۳»: پس از به پایان رسیدن جنگ اول صلیبی با پیروزی صلیبی‌ها، آل زنگی که در مرزهای شام حکومت می‌کردند، علیه صلیبی‌ها وارد عمل شدند و توانستند آن‌ها را پس برانند و قسمتی از اراضی مسلمانان را بازپس بگیرند.

گزینه‌ی «۴»: از جنگ ششم تا نهم صلیبی را پادشاهان با همراهی فتوادل‌ها و شوالیه‌ها رهبری می‌کردند.

(تاریخ ایران و جهان (۱)، اروپا در قرون وسطا و عصر رنسانس، صفحه‌های ۲۱۲، ۲۱۳ و ۲۱۵)

جغرافیای (۱) و (۲)

۱۴۱-

(پهروز یحیی)

کاربری اصلی و اولیه‌ی جنگل، یعنی تعدیل آب و هوا، تنظیم آب‌ها و تأمین زیبایی برای انسان است.

(جغرافیای (۲)، نواحی طبیعی، صفحه‌ی ۷۹)

۱۴۲-

(فرشاد رودباری)

اصفهان گرچه در گذشته نقش تاریخی داشت اما امروزه نقش صنعتی و خدماتی دارد، تهران نیز به عنوان پایتخت نقش سیاسی دارد. در تدوین برنامه‌های توسعه‌ی شهری نیز از عکس‌های ماهواره‌ای و نقشه‌های کاربری زمین استفاده می‌شود.

(جغرافیای (۱)، جغرافیای طبیعی و انسانی، صفحه‌ی ۳۹)

۱۴۳-

(فرشاد رودباری)

جنگل‌های حرا در سواحل کم‌عمق خلیج فارس در محدوده‌ی بندرعباس، ساحل بندر خمیر، جنوب‌غرب میناب، خلیج گواتر و جزیره‌ی قشم جنگل‌های گرمسیری مانگرو یا حرا قرار دارد که از نظر داروسازی و تغذیه‌ی دام‌ها اهمیت دارد.

(جغرافیای (۱)، بیابان و مینکل، صفحه‌ی ۵۹)

۱۴۴-

(شیوا شریف‌زار)

دانشمندان توانسته‌اند با مطالعه و بررسی مداوم عکس‌های ماهواره‌ای و تغییر دمای سطح زمین و هوای اطراف آن، وقوع آتش‌فشان را تا حدودی پیش‌بینی کنند. ذوب یخ و برف در دریاچه‌های دهانه‌ای آتش‌فشان‌ها نیز از علایم دیگری است که می‌توان بر اساس زمان این‌ها، کار، تا حدودی آتش‌فشان را پیش‌بینی کرد.

(جغرافیای (۱)، آلورگی و مقاطرات طبیعی، صفحه‌ی ۹۳)

۱۴۵-

(شیوا شریف‌زار)

اگر سیاست کنترل جمعیت در ابعاد شدید ادامه پیدا کند، جمعیت کشور ما به تدریج دچار پیری و در نهایت گرفتار مشکلات دیگری خواهد شد. اساساً نباید سیاست کنترل جمعیت به گونه‌ای باشد که هرم سنی کشور به سمت سالمندی و کهن‌سالی حرکت کند. زیرا این پدیده مانعی اصلی بر سر راه توسعه‌ی اقتصادی جامعه خواهد بود.

(جغرافیای (۱)، رشد جمعیت و مهاجرت، صفحه‌ی ۱۲۸)

۱۴۶-

(بهناز آرون)

زبان حامی، زبان بعضی از مردم شمال آفریقا است، فعالیت عوامل تغییر دهنده‌ی سواحل یکسان نیست و تحت تأثیر نوع سنگ‌ها و رسوبات، همگنی یا ناهمگنی جنس سنگ‌ها، ارتفاع ساحل، فعالیت آتش‌فشان‌ها و فعالیت انسانی در سواحل قرار دارد. خاک‌های نواحی بیابانی در نواحی خشک کم‌گیاه یا فاقد گیاه تشکیل می‌شوند. هر چند کانی‌های فراوان دارد اما از نظر مواد آلی فقیرند.

(جغرافیای (۲)، نواحی طبیعی، صفحه‌های ۱۲، ۱۵ و ۲۹)

۱۴۷-

(بهناز آرون)

سواحل به دلیل داشتن سنگ‌های متنوع و اشکال ناهمواری متعدد محیط‌های مناسبی برای انجام برخی تحقیقات زمین‌شناسی یک منطقه‌اند. برخی از کشورهای کوهستانی مثل ایتالیا، ژاپن و فیلیپین آتش‌فشان‌های فعال دارند. در شکل صورت سؤال به دلیل این‌که ارتفاع دایره‌های تودرتو به سمت داخل در حال افزایش است، تپه را نشان می‌دهد.

(جغرافیای (۲)، نواحی طبیعی، صفحه‌های ۳۲، ۳۶ و ۶۱)

۱۴۸-

الف) رگ (سنگ‌فرش بیابانی)

ب) لس

ج) برخان

د) بادبردگی

(آزاده میرزایی)

(بغرافضای (۲)، نواهی طبیعی، صفحه‌های ۶۶، ۶۸ و ۶۹)

۱۴۹-

(فؤاد باغستانی)

کشت محصولات به جای دام‌پروری و افزایش بیش از حد دام‌ها از جمله اقدامات انسان است که آثار خشکسالی را افزایش می‌دهد. رود نیل از نواحی مرطوب‌تر خارج از مناطق گرم و خشک سرچشمه می‌گیرد.

(بغرافضای (۲)، نواهی طبیعی، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

۱۵۰-

(بهناز آرون)

یک لایه به نام لایه‌ی زمینی در زیر تاج قرار دارد که از گیاهان چسبنده، خزنده و گیاهان علوفه‌ای و مواد پوسیده تشکیل شده است. احداث شبکه‌ی راه‌های سراسری آمازون، بخش زیادی از جنگل‌ها را پاک‌سازی و به چراگاه‌های کم‌ظرفیت تبدیل کرده است.

(بغرافضای (۲)، نواهی طبیعی، صفحه‌های ۷۷ و ۷۹)

علوم اجتماعی

۱۵۱-

(الله فضری)

منورالفکران غرب‌زده مانند بیدارگران اسلامی، خواستار اصلاح رفتار دولت‌های کشورهای مسلمان بودند. اندیشه‌ی سیاسی ناسیونالیستی بین منورالفکران غرب‌زده و روشن‌فکران چپ، مشترک بود.

(علوم اجتماعی، جهان اسلام، صفحه‌های ۱۱۱ و ۱۱۴)

۱۵۲-

(الله فضری)

جاذبه‌های کشورهای غربی، دولتمردان و رجال سیاسی جوامع اسلامی را از یکسو مرعوب و از سوی دیگر، شیفته‌ی فرهنگ غرب می‌کرد و این مسئله عزت و استقلال کشورهای اسلامی را به ضعف می‌کشاند.

حکومت منورالفکران غرب‌زده به دلیل وابستگی به کشورهای استعمارگر، استقلال سیاسی و اقتصادی جوامع اسلامی را مخدوش می‌ساخت.

با فروپاشی بلوک شرق و از بین رفتن جاذبه‌های روشنفکری چپ در سطح جهانی، این جریان در کشورهای اسلامی نیز جاذبه‌ی خود را از دست داد و غرب‌زدگان این جوامع، دیگر بار در حاشیه‌ی اندیشه‌های لیبرالیستی غربی قرار گرفتند.

(علوم اجتماعی، جهان اسلام، صفحه‌های ۱۰۹، ۱۱۳ و ۱۱۴)

۱۵۳-

تشریح عبارات نادرست:

الف) قدرت حاکمان سکولار در کشورهای مسلمان ریشه در باورها، اعتقادات و پیشینه‌ی تاریخی این کشورها نداشت.

ب) نخستین بیدارگران اسلامی، استقلال اقتصادی و سیاسی جوامع مسلمان را می‌خواستند.

ت) برخی از روشنفکران چپ، حرکت‌های اجتماعی خود را به صورت مکاتب الحادی آشکار مطرح می‌کردند و برخی دیگر از رویارویی مستقیم با اندیشه و باور دینی مردم خودداری می‌کردند؛ بلکه گاه نیز اندیشه‌های خود را در پوشش‌های دینی بیان می‌داشتند. به این ترتیب، نوعی روشنفکری التقاطی چپ در کشورهای اسلامی پدید آمد.

(علوم اجتماعی، جهان اسلام، صفحه‌های ۱۰۹، ۱۱۱، ۱۱۳ و ۱۱۴)

۱۵۴-

(مهمربارق مفسنی)

– اندیشمندان و عالمان دینی، اغلب بر اساس «ضرورت حفظ امنیت» با قدرت‌های سیاسی تعامل می‌کردند.

– فقاقت و عدالت دو مفهوم برتر فرهنگ اسلامی، اغلب در حاشیه‌ی «مناسبات قدرت‌های قومی» مهجور و ناتوان باقی مانده بود.

– هنگامی که دولتمردان قاجار به دلیل اثرپذیری از دولت‌های استعماری به جای مقاومت در برابر بیگانگان به سوی قراردادهای استعماری قدم برداشتند، مقاومت منفی به سوی فعالیت رقابت‌آمیز تغییر کرد.

(علوم اجتماعی، جهان اسلام، صفحه‌های ۱۰۸، ۱۰۹ و ۱۱۷)

۱۵۵-

(مهمربارق مفسنی)

– بیدارگران نخستین، به رغم رویکرد اعتراض‌آمیز به غرب آشنایی عمیق با فرهنگ غربی نداشتند و خطر غرب را بیش‌تر در رفتار سیاسی و اقتصادی آن می‌دیدند.

نکته: بیدارگران نخستین همان اندیشمندان و عالمان دینی هستند. – «خواستار اصلاح رفتار دولت‌های کشورهای مسلمان بودن» ویژگی مشترک منورالفکران غرب‌زده و نخستین بیدارگران مسلمان بود.

نکته: منورالفکران غرب‌زده که بیش‌تر در لژهای فراماسونری سازمان می‌یافتند، خود را بیدارگر می‌دانستند.

– اعتراض روشنفکران چپ (ناسیونالیست‌ها و مارکسیست‌ها) از جهت گریز آنان از بنیان‌های فکری اسلامی یا اسلام‌ستیزی آنان نیست؛ بلکه از نوع اعتراضاتی است که طی قرن بیستم در کشورهای غربی نسبت به عملکرد اقتصادی نظام‌های لیبرالیستی و سرمایه‌داری شکل گرفت.

(علوم اجتماعی، جهان اسلام، صفحه‌های ۱۱۰، ۱۱۳ و ۱۱۴)

جامعه‌شناسی (۱) و (۲)

۱۵۶-

(قارچ از کشور ۹۵، با تغییر)

انقلاب‌های آزادی‌بخش در مقابله با استعمار قدیم و حذف کارگزاران مستقیم غرب موفق می‌شدند، ولی در قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی توفیقی نداشتند؛ بلکه از فردای پیروزی، استعمار با دست کارگزاران این انقلاب‌ها به‌صورتی نوین در چهره‌ی استعمارنو باز می‌گشت و این انقلاب‌ها نتوانستند جایگاه خود را از حاشیه‌ی قطب‌های سیاسی و اقتصادی جهان خارج کنند.

رهاورد حکومت منورالفکران غرب‌زده در کشورهای اسلامی، استبداد استعماری است. آنان به دلیل وابستگی به کشورهای استعمارگر، استقلال سیاسی و اقتصادی جوامع اسلامی را مخدوش می‌سازند و مقاومت‌های مردمی برای حفظ هویت اسلامی خود را نیز سرکوب می‌کنند.

حاکمان سکولار با اتکا به قدرت جهانی استعمار در جهت از بین بردن مظاهر دینی و اسلامی و حذف ساختارهای اجتماعی پیشین و ایجاد ساختارهای اجتماعی جدید اقدام می‌کردند.

(علوم اجتماعی، جهان اسلام، صفحه‌های ۱۱۲، ۱۱۳، ۱۲۲ و ۱۲۳)

۱۵۷-

(آزیتا بیدرقی)

مفهوم اصلاح از دیدگاه نخستین بیدارگران اسلامی بازگشت به اسلام و از دیدگاه منورالفکران غرب‌زده به تقلید از رفتار فرنگیان اشاره دارد و شکل‌گیری روشنفکری التقاطی چپ پیامد پوشش دینی اندیشه‌های مارکسیستی بود.

(علوم اجتماعی، جهان اسلام، صفحه‌های ۱۱۰، ۱۱۱ و ۱۱۴)

۱۵۸-

(آزیتا بیدرقی)

عبارات مورد نظر به ترتیب صحیح، غلط، غلط و صحیح هستند.

به موازات نخستین بیدارگران اسلامی، گروه دیگری در «جوامع اسلامی» پیدا شدند که شیفته‌ی جوامع غربی بودند. با فروپاشی بلوک شرق این جریان در کشورهای اسلامی نیز جاذبه‌ی خود را از دست داد.

(علوم اجتماعی، جهان اسلام، صفحه‌های ۱۱۰، ۱۱۱ و ۱۱۴)

۱۵۹-

(علی نوری)

منورالفکران غرب‌زده در ایران، اومانیسیم را به آدمیت و روشنگری مدرن را به منورالفکری ترجمه می‌کردند و به همین دلیل خود را منورالفکر می‌خواندند. لژ آدمیت و لژ بیداری ایرانیان از نخستین لژهایی بود که در ایران تأسیس کردند. آنان بیداری را در عبور از فرهنگ اسلامی و پیوستن به فرهنگ غربی معنا می‌کردند.

(علوم اجتماعی، جهان اسلام، صفحه‌ی ۱۱۱)

۱۶۰-

(علی نوری)

نخستین رویارویی‌های غرب متجدد با جهان اسلام هنگامی رخ داد که قدرت‌های سیاسی جهان اسلام، با آن‌که از مفاهیم دینی و اسلامی پوشش می‌گرفتند، در چارچوب مناسبات پادشاهی و امپراطوری‌های قومی و قبیله‌ای عمل می‌کردند.

(علوم اجتماعی، جهان اسلام، صفحه‌ی ۱۰۸)

۱۶۱-

(مهم‌صارق ممسنی)

اعضا برای حفظ و تداوم حیات موجود زنده با یکدیگر عمل می‌کنند؛ از این‌رو برخی از اعضا هنگامی که موجود زنده به آن‌ها نیاز داشته باشد به‌وجود می‌آیند یا بعد از رفع نیاز موجود زنده از بین می‌روند.

اعضا برای تأمین هدف مشترک خود از چینش و نظم‌ی مناسب برخوردارند.

عضویت اعضای موجودات زنده و روابط و ساختار آن‌ها تکوینی است؛ یعنی بر اساس آگاهی و اراده‌ی اعضا به وجود نمی‌آیند و به همین دلیل با اراده‌ی اعضا تغییر نمی‌کنند.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌ی ۴۵)

۱۶۲-

(مهم‌صارق ممسنی)

تقسیم اجزای جهان اجتماعی به خرده‌نظام‌ها تقسیم بر اساس نظام اجتماعی است.

اعضای متفاوت بدن موجود زنده اهمیت یکسانی ندارند.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۵۰ و ۵۲)

۱۶۳-

(مهم‌رامین فروهش)

هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند یا نتواند آن را به نسل بعد منتقل کند، جهان اجتماعی آن فرو می‌ریزد یا دگرگون می‌شود. مصراع مورد نظر، جهان اجتماعی را به بدن موجودات زنده (ارگانیسیم) تشبیه می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۴۵ و ۴۸)

۱۶۴-

(مهم‌صارق ممسنی)

فرصت‌هایی که افراد در جهان‌های مختلف برای تحرک اجتماعی و کسب هویت‌های اجتماعی جدید دارند، یکسان نیست.

علل درونی به نوآوری‌ها و فعالیت‌های افرادی بازمی‌گردد که در درون فرهنگ اجتماعی حضور دارند و علل بیرونی در اثر تأثیرپذیری از فرهنگ‌های دیگر به‌وجود می‌آید.

(جامعه‌شناسی (۲)، هویت و فرهنگ، صفحه‌های ۵۳ و ۵۵)

۱۶۵-

(مهمرامین فروهش)

ویژگی‌های هویتی از جهتی به دو نوع ثابت و متغیر تقسیم می‌شوند. بسیاری از خصوصیات هویتی انسان‌ها مانند موقعیت اجتماعی به دلایلی همواره تغییر می‌کنند، ولی برخی از خصوصیات تغییر نمی‌کنند یا حتی قابل تغییر نیستند؛ مانند: مکان و زمان تولد. اگر همه‌ی ابعاد هویتی انسان تغییر پیدا کنند، هویت فرد استمرار نخواهد داشت. هر فرد با آن که در طول زندگی خود تحولات و تغییرات بسیاری را پشت سر می‌گذارد، می‌داند همان شخصی است که همه‌ی آن تغییرات را پذیرفته است. پس هویت همواره دارای بعد ثابتی نیز هست.

ما تردیدی نداریم که گاه در شناخت ویژگی‌های هویتی خود و دیگران دچار خطا و اشتباه می‌شویم. وجود نظریات متفاوتی که درباره‌ی هویت افراد داده می‌شود، نشانه‌ی این است که خطا و اشتباه در شناخت هویت وجود دارد. پیامبران و اولیای الهی نیز از دیرباز درباره‌ی ابعاد الهی، فردی و اجتماعی هویت انسان‌ها و همچنین درباره‌ی غفلت و فراموشی انسان‌ها از هویت حقیقی خود سخن گفته‌اند.

(جامعه‌شناسی (۲)، هویت و فرهنگ، صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

۱۶۶-

(مهمرامین فروهش)

جامعه‌پذیری فرایندی است که برای مشارکت در زندگی اجتماعی دنبال می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۲)، هویت و فرهنگ، صفحه‌های ۴۷ تا ۵۰)

۱۶۷-

(مهمرامین فروهش)

الف: کنش‌های اجتماعی انسان‌ها ممکن است نه تنها شرایط زیستی دیگر موجودات بلکه شرایط زیست و زندگی انسان را نیز در معرض خطر و نابودی قرار دهد.

ب: قوای بدنی در حکم ابزارهایی برای قوای نفسانی و روانی انسان هستند.

ج: امام خمینی توانست مسیر جهان امروز بشریت را دگرگون سازد.

(جامعه‌شناسی (۲)، هویت و فرهنگ، صفحه‌های ۳۹ تا ۴۲)

۱۶۸-

(مهمرامین فروهش)

تغییرات هویتی افراد گاه از مرزهای مورد قبول یک فرهنگ فراتر می‌رود. اگر تغییرات هویتی در خارج از مرزهای مقبول فرهنگی جامعه واقع شود و شیوه‌هایی از زندگی را که با عقاید و ارزش‌های اجتماعی در تقابل هستند، به دنبال بیاورد به تعارض فرهنگی منجر می‌شود که اضطراب و نگرانی‌های اجتماعی فراوانی به همراه دارد.

تزلزل فرهنگی هنگامی رخ می‌دهد که مبادی هویت‌ساز فرهنگ، یعنی عقاید، ارزش‌ها و آرمان‌ها، ثبات و استقرار خود را در متن فرهنگ از دست بدهد. تزلزل فرهنگی با بحران هویت همراه است، زیرا بحران هویت در جایی به وجود می‌آید که جامعه، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد.

(جامعه‌شناسی (۲)، هویت و فرهنگ، صفحه‌های ۵۴ تا ۵۹)

۱۶۹-

(فاطمه رهیمی)

سخن امام خمینی (ره) درباره‌ی تأثیر نفس بر جامعه است. هر جهان اجتماعی به تناسب هویت خود با جهان طبیعی و جهان نفسانی تعامل می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۲)، هویت و فرهنگ، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

۱۷۰-

(آزیتا بیرقی)

تناسب هویت‌های فردی و اجتماعی: در جامعه‌ی سرمایه‌داری، هویت جمعی افراد به ثروت و توان اقتصادی آن‌ها شناخته می‌شود. تعامل بخش‌های مختلف هویتی: منتسکیو، اندیشمند فرانسوی درباره‌ی تأثیر جغرافیای طبیعی بر فرهنگ انسانی تحقیق کرده است.

تمایز هویت فردی و اجتماعی: وقتی خود را فرزند یک خانواده معرفی می‌کنیم، افراد درون خانواده و افراد بیرون خانواده، معنای خانواده را می‌شناسند.

(جامعه‌شناسی (۲)، هویت و فرهنگ، صفحه‌های ۳۹ و ۴۳)

فلسفه‌ی سال چهارم

۱۷۱-

(موسی اکبری)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: مسئله‌ی اصالت وجود یا ماهیت مسئله‌ای نسبتاً جدید در فلسفه‌ی اسلامی است و نخستین بار از منظر میرداماد مورد بررسی قرار گرفت.

گزینه‌ی «۲»: استاد ملاصدرا (میرداماد) به اصالت ماهیت اعتقاد داشت و ملاصدرا در ابتدا از او پیروی می‌کرد و واقعیت را مابزاء ماهیت می‌دانست.

گزینه‌ی «۳»: میرداماد از فیلسوفان مشایی بود.

(فلسفه‌ی سال چهارم، کلمت متعالیه، صفحه‌ی ۱۲۱)

۱۷۲-

(الوه فخری)

در این سؤال جسم از دو جهت لفظ و مفهوم مورد بررسی قرار گرفته است. جسم از جهت لفظ: بیش از یک معنا ندارد؛ لذا عمومیت دارد و بر اشیای متعدد صدق می‌کند؛ پس مشترک معنوی است. (رد گزینه‌ی «۲»)

جسم از جهت مفهوم: مفهومی متواطی بوده و بر همه‌ی مصادیق خود به یک اندازه صدق می‌کند و از این نظر مصادیق آن نسبت به یکدیگر برتری ندارند. (رد گزینه‌های «۱» و «۴»)

(فلسفه‌ی سال چهارم، کلمت متعالیه، صفحه‌های ۱۲۲ و ۱۲۳)

۱۷۳-

(عمید مهرنی)

از منظر اصالت وجود، معلولیت و وابستگی موجودات، ناشی از ضعف مرتبه‌ی وجود آن‌هاست. وابستگی و احتیاج در وجود، ریشه در نقص و فقدان دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۲»: از نظر این دیدگاه، ریشه‌ی نیازمندی معلول به علت را باید در حاق واقعیت: یعنی وجود و هستی جست‌وجو کرد.

گزینه‌ی «۳»: از نظر حکمای مشاء، ریشه‌ی نیازمندی موجودات در نسبت مساوی آن‌ها با وجود و عدم است؛ نه حکمت متعالیه.

گزینه‌ی «۴»: هر اندازه که موجودی از نظر رتبه پایین‌تر باشد و شدت وجودی کم‌تری داشته باشد، ناقص‌تر و در نتیجه وابسته‌تر به مراتب مافوق خویش است.

(فلسفه‌ی سال چهارم، کلمت متعالیه، صفحه‌ی ۱۲۴)

۱۷۴-

(عاطفه‌ریابه صالحی)

حکمای پیش از ملاصدرا عموماً بر این اتفاق نظر داشتند که حرکت و تحول در جوهر اشیا نامعقول و ناممکن است و تنها اعراض و صفات اشیا دچار دگرگونی می‌شوند. اگر تغییری در جوهر شیء رخ دهد، هویت شیء دستخوش زوال می‌شود. آن‌ها معتقدند در صورت تغییر در جوهر، اصل حرکت زیر سؤال می‌رود.

(فلسفه‌ی سال چهارم، کلمت متعالیه، صفحه‌های ۱۲۸ و ۱۲۹)

۱۷۵-

(کنگور سراسری ۹۳)

با حس و تجربه نمی‌توانیم بگوییم که گرما سبب تبخیر آب است. حادثه‌ی اول، گرم شدن آب و حادثه‌ی دوم، تبخیر آب است اما در مشاهده‌ی ما هیچ امر دیگری که نشان دهد حادثه‌ی اول علت به‌وجود آمدن حادثه‌ی دوم است یافت نمی‌شود.

در تمامی حوادث جهان وضع به همین منوال است. تعاقب دو حادثه و این‌که یکی از آن‌ها مقدم و دیگری مؤخر اتفاق افتد، به تأثیر و تأثر میان آن‌ها گواهی نمی‌دهد.

(فلسفه‌ی سال چهارم، کلمای معاصر، صفحه‌های ۱۳۷ و ۱۳۸)

۱۷۶-

(فارج از کشور ۹۵)

صرف تکرار دو حادثه پشت سر هم ذهن را به معنای علیت بین آن‌ها منتقل نمی‌کند توالی حوادث خاصی ذهن را به این رابطه منتقل می‌کند و میان این حوادث چیزی بیش از توالی حاکم است؛ یعنی تأثیر و تأثر (رد گزینه‌های ۱ و ۴). علیت رابطه‌ای جعلی و قراردادی نیست که کسی آن را وضع کرده باشد. (رد گزینه‌ی ۳)

(فلسفه‌ی سال چهارم، کلمای معاصر، صفحه‌ی ۱۳۸)

۱۷۷-

(عمید مهرنی)

برای نخستین بار در فلسفه‌ی اسلامی، علامه طباطبایی در اصول فلسفه و روش رئالیسم از مسئله‌ی ریشه‌ی اعتقاد به علیت گره‌گشایی کرد و نشان داد که علیت یک اصل غیر تجربی و عقلی است و کیفیت پیدایش آن را در ذهن انسان تبیین کرد. تعاقب دو حادثه، هرگز به تأثیر و تأثر میان آن دو گواهی نمی‌دهد، بلکه ما همواره از طریق مشاهده‌ی حسی فقط دو حادثه را به دنبال یک‌دیگر می‌بینیم.

(فلسفه‌ی سال چهارم، کلمای معاصر، صفحه‌های ۱۳۷ تا ۱۳۹)

۱۷۸-

(فرهناز قان‌مهری)

علاوه بر تبیین منشأ اعتقاد به علیت از سوی علامه طباطبایی، راه برای ادراکات دیگری در علم حصولی باز می‌گردد، این ادراکات که از علم حضوری گرفته شده و انعکاس واقعیت‌های درونی‌اند، از متن واقعیت و معلوم بالذات سرچشمه می‌گیرند، علامه طباطبایی نشان می‌دهند که علاوه بر مفاهیم علت و معلول، دیگر مفاهیم عقلی و فلسفی نیز به همین ترتیب به دست می‌آیند.

(فلسفه‌ی سال چهارم، کلمای معاصر، صفحه‌ی ۱۴۰)

۱۷۹-

(عمید مهرنی)

محمدبن حمزه‌ی فناری رومی از عرفای قرن نهم است که مصباح‌الانس را در شرح «مفتاح الغیب» صدرالدین قونوی نویسنده است. کتاب فصوص‌الحکم اثر محی‌الدین ابن عربی بوده و شرح فصوص‌الحکم اثر قیصری می‌باشد. هم‌چنین امام خمینی (ره) نیز تعلیقاتی در شرح فصوص‌الحکم قیصری نگاشته‌اند.

(فلسفه‌ی سال چهارم، کلمای معاصر، صفحه‌ی ۱۴۳)

۱۸۰-

(الله ففیری)

شهید مطهری، ضمن تحصیل دروس رسمی حوزه، مراحل عالی فلسفه‌ی اسلامی را نزد استادانی چون امام خمینی (ره) و علامه طباطبایی طی کرد تا جایی که مسائل عمیق حکمت متعالیه را با تمام وجود لمس نمود.

نکته: شهید مطهری اسفار ملاصدرا را نزد امام خمینی (ره) فرا گرفت.

(فلسفه‌ی سال چهارم، کلمای معاصر، صفحه‌ی ۱۴۴)

روان‌شناسی

-۱۸۱

(سپهر حسن‌فان‌پور)

پیش‌بینی پدیده‌ی مورد نظر زمانی تحقق می‌یابد که توصیفی تجربی از پدیده‌ی مورد نظر انجام شده باشد.

اگر پیش‌بینی دارای درجه‌ی بالایی از اعتبار باشد، در آن هنگام روان‌شناس می‌تواند رابطه‌ی بین علت و معلول را مورد توجه قرار دهد.

(روان‌شناسی، کلیات، صفحه‌ی ۵)

-۱۸۲

(سپهر حسن‌فان‌پور)

تحریک الکتریکی مغز با هیچ‌یک از دانشمندان صورت سؤال ارتباط ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۲»: کارل لشلی

گزینه‌ی «۳»: پل بروکا

گزینه‌ی «۴»: هانس سلیه

(روان‌شناسی، کلیات، صفحه‌ی ۱۰)

-۱۸۳

(فرهاد تراز)

هر دو متغیر در طی آزمایش تغییر می‌کنند. متغیر مستقل به طور مستقیم توسط آزمایشگر دستکاری می‌شود. هم‌چنین متغیر مستقل در حکم علت و متغیر وابسته در حکم معلول است.

(روان‌شناسی، کلیات، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

-۱۸۴

(نسرین فوق‌پرست)

الف) انعطاف‌پذیری به انسان کمک می‌کند تا نقایص و اختلالات رشدی را مرتفع سازد.

ب) رشد به واسطه‌ی تغییرات اجتماعی مانند حوادث تاریخی (جنگ‌ها، تکنولوژی) تأثیر زیادی می‌پذیرد.

ج) هر حادثه‌ای در دوران کودکی، فرآیند رشد را در زندگی بزرگسالی تحت تأثیر قرار می‌دهد. در نتیجه رشد طی مراحل مختلف و مداوم صورت می‌گیرد و پیوستگی دارد.

(روان‌شناسی، رشد، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۶)

-۱۸۵

(نسرین فوق‌پرست)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: هر پدر و مادری می‌توانند «چهار» ترکیب احتمالی از کروموزوم‌های جنسی را به وجود آورند.

گزینه‌ی «۳»: توانایی چنگ زدن از حدود «شش ماهگی» به بعد دیده می‌شود.

گزینه‌ی «۴»: در هنگام تولد «حس بینایی» ضعیف است.

(روان‌شناسی، رشد، صفحه‌های ۴۰ تا ۴۴)

-۱۸۶

(فرهاد تراز)

افزایش اندازه و ظرفیت شش در دوره‌ی نوجوانی موجب تنفس عمیق‌تر و آهسته‌تر و بزرگ‌تر شدن قلب موجب کاهش ضربان قلب می‌شود.

(روان‌شناسی، رشد، صفحه‌ی ۵۵)

-۱۸۷

(فرهاد تراز)

کسانی که در پایان دوره‌ی نوجوانی به تعریف خود مناسب و هویت واقعی خود دست نیافته‌اند، مسائل را ساده می‌انگارند. نقش آموزشی جنسیتی نیز از دوره‌ی کودکی آغاز می‌گردد.

(روان‌شناسی، رشد، صفحه‌ی ۶۵)

-۱۸۸

(مهم‌امین فروهش)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: گیرنده‌های پیرامونی شبکه‌ی همان میله‌ها هستند که نقشی در ادراک رنگ ندارند.

گزینه‌ی «۲»: سلول‌های دوقطبی بزرگ همان سلول‌های Y هستند که کوررنگ هستند.

گزینه‌ی «۴»: گیرنده‌های مرکزی شبکه‌ی مخروطها هستند که در لکه‌ی زرد حضور دارند.

(روان‌شناسی، فرآیندهای شناختی، صفحه‌ی ۷۸)

-۱۸۹

(موسا عفتی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: نام دیگر توجه غیرارادی، خودکار است نه کنترل‌شده.

گزینه‌ی «۲»: هر قدر دو تکلیف به هم شبیه‌تر باشند انجام هم‌زمان آن دو تکلیف دشوارتر است.

گزینه‌ی «۴»: هر قدر تمرین بیش‌تری صورت بگیرد منابع مورد نیاز توجه برای آن تکالیف کم‌تر خواهد شد.

(روان‌شناسی، فرآیندهای شناختی، صفحه‌های ۸۶ تا ۸۸)

-۱۹۰

(کامران‌الهمراری)

مکانیزم‌های عصبی این چهار نوع حافظه مشابه هم نیستند بلکه با هم متفاوت‌اند.

گزینه‌ی «۴»: پدیده‌ی نوک‌زبانی حالتی است که چیزی را فکر می‌کنیم به خاطر داریم، اما نمی‌توانیم بیان کنیم، حال اگر این پدیده در مورد اطلاعات غیرشخصی اتفاق بیفتد نشان‌دهنده‌ی فراموشی اطلاعاتی است که در حیطه‌ی حافظه‌ی معنایی قرار دارند.

(روان‌شناسی، فرآیندهای شناختی، صفحه‌ی ۹۶)